

မြို့ပြလူနေအိမ်ရာအတွက် မြေငှားကရန်

ဦးမောင်မောင်ညွန့်

မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးရာတွင် လူနေအိမ်ရာအဖြစ် အသုံးပြုရန်၊ အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ရန် (စီးပွားရေးလုပ်ကိုင်ရန်) နှင့် စက်မှုလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ရန် ဟူသည့် အကြောင်းရင်းအလိုက် မြေငှား ဂရန် ထုတ်ပေးခြင်းများ ရှိရာတွင် ဤစာအုပ်ပါ ရေးသားချက်များသည် နိုင်ငံသားပြည်သူ အများစုနှင့် သက်ဆိုင်သည့် လူနေ အိမ်ရာအဖြစ် အသုံးပြုရန်အတွက် ဦးတည်ရေးသားထားပါသည်။

မိတ်ဆက်အမှာစကား မှ

ညွှန်ကြားစာအရ ဆိုပါက မြေဧရိယာ တစ်ဧကပင် မပြည့်သည့် ၄၀ ပေ x ၆၀ ပေ အကျယ်အဝန်းရှိသော လူနေအိမ်ရာကွက်များအတွက် မြေငှား ဂရန် ထုတ်ပေးရေး ဆောင်ရွက်မှုသည် ကန့်ကွက်မှုနှင့် အရှုပ်အရှင်း ကင်းပါက ရက်ပေါင်း ၄၀ အတွင်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုရက်အတွင်း မပြီးစီးပါက မြေငှားဂရန်ကိစ္စ စီမံ ဆောင်ရွက်သည့် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများတွင် တာဝန်ရှိလာတော့မည် ဖြစ်ပါသည်။

မြေငှားဂရန် ဆောင်ရွက်ရန် အချိန်ကာလ သတ်မှတ်ချက် မှ

ရန်ကုန်မြို့တော်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီတွင် သက်တမ်းကုန်ဆုံးမည့် မြေငှား ဂရန် တင်ပြ၍ သက်တမ်းတိုးအတွက် လျှောက်ထားခြင်းသာမက မြေငှား ဂရန် တင်ပြနိုင်ခြင်း မရှိဘဲ သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးရန် လျှောက်ထားဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း အတွက် သတ်မှတ် ထုတ်ပြန်ထားမှုကို ထူးခြားစွာ တွေ့ရှိရပါသည်။

ရန်ကုန်မြို့တော်တွင် မြေငှားဂရန် သက်တမ်းတိုးခြင်း မှ

ပြင်ဦးလွင်မြို့တွင် မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးမည်ဆိုပါက မြေနယ်သတ် အက်ဥပဒေ အရ မြေနယ် သတ်မှတ်ပြီး ဖြစ်ရမည့်အပြင် ယင်းမြို့မြေ မြေပုံကို ပြည်ထောင်စု အစိုးရက အတည်ပြုချက် ရှိထားရပါမည်။ ယင်းသို့သောမြေဖြစ်ပါက ခရိုင်အုပ်ချုပ် ရေးမှူးသည် အတည်ပြုမြေပုံပါ အိမ်ရာကွက်ကို ဧရိယာ မည်မျှပင်ဖြစ်စေ မြေငှား ဂရန် ထုတ်ပေးပိုင်ခွင့် ရှိပါသည်။

ပြင်ဦးလွင်မြို့တွင် မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးခြင်း မှ

WISDOM HOUSE

◆ တည်ဆဲ ဥပဒေများအရ နေပြည်တော်တွင် တစ်မျိုး၊ ရန်ကုန်မြို့တော်တွင် တစ်နည်း၊ မန္တလေးမြို့တော်တွင် တစ်သွယ်၊ ကျန်ဒေသများတွင် တစ်ဖုံ စသည် ဖြင့် ပေါ်ပေါက်နေပါသည်။ ထို့ပြင် ရန်ကုန်မြို့တော်တွင်ပင် ဥပဒေ နှစ်ရပ် ကွဲပြား ဆောင်ရွက်မှုကလည်း ရှိနေပါသေးသည်။ ယင်းတို့ကို တစုတစည်းတည်း ဖတ်ရှုနိုင်ရေးအတွက်မှာ ထုတ်ဝေထားသည့် စာအုပ်စာတမ်းများ မရှိသေးပါ။ ယင်းသို့အခြေအနေတွင် ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ကျော်လွန်သည့် ညွှန်ကြားချက်များကလည်း ရှိနေပါသည်။ ယင်းအခြေအနေ ကွက်လပ်ကို ဖြည့်စွက်သည့်အနေဖြင့် မိမိ လေ့လာ သင်ယူ မှတ်သားခဲ့သည်များအပေါ် အခြေပြု၍ ဤစာအုပ်ကို ပြုစုရေးသား တင်ပြလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ပိတ်ဆက်အမှာစကား မှ

◆ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအနေဖြင့် မြေငှားဂရန်ကို ထပ်မံ၍ နှစ် ၃၀ တိုးမြှင့်ပေးရေး အတွက် အဓိက အချက် နှစ်ရပ်ကို စိစစ်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ပထမအချက်မှာ မြေငှားဂရန် ရရှိထားသူအနေဖြင့် မြေငှားဂရန် ရရှိထားသည့် ကာလအတွင်း စည်းကြပ်သည့် မြေငှားခများကို ပြေကျေစွာ ထမ်းဆောင်ခဲ့ခြင်း ရှိ မရှိ စိစစ်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဒုတိယအချက်အနေဖြင့် မြေငှားဂရန် ရရှိခဲ့သူသည် ထိုဂရန် သက်တမ်းကာလအတွင်း မြေငှားဂရန်ပါ စည်းကမ်း သတ်မှတ်ချက်များကို ဖောက်ဖျက်ခြင်း ရှိ မရှိ စိစစ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

မြေငှားဂရန် သက်တမ်းတိုးခြင်း မှ

- ◆ ရန်ကုန်မြို့တွင် အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲခွင့်ရှိသောမြေများကို မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးခြင်းကို မြို့ပြနှင့်အိမ်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနက ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပြီး မြေငှားစာချုပ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ လိုင်စင်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ပါမစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ ပုဂ္ဂလိကအား နေထိုင်အသုံးပြုခွင့် ပေးထားသည့် မြေများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မြေငှားဂရန် သက်တမ်းတိုးခြင်း၊ အမည်ပြောင်းခြင်း၊ ခွဲစိတ်ခြင်း၊ ပါမစ်မြေများကို မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးခြင်းတို့အတွက် ရန်ကုန်မြို့တော်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီက ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

ရန်ကုန်မြို့တွင် မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးခြင်း မှ

- ◆ မန္တလေးမြို့တွင် ရှေးယခင်က အထက်မြန်မာပြည် မြေနှင့်အခွန်တော် စည်းမျဉ်းပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာနက လူနေအိမ်ရာမြေအတွက် မြေငှား ဂရန် လျှောက်ထားခြင်းအပေါ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သော်လည်း မန္တလေးမြို့တော် စည်ပင်သာယာရေးဥပဒေ ပေါ်ပေါက်လာသည့်အခါ မန္တလေးမြို့တော် စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီက တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။
မန္တလေးမြို့တော် စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီမှ မြေဂရန် ထုတ်ပေးခြင်း မှ

- ◆ ယဉ်းမနား၊ လယ်ဝေးနှင့် တပ်ကုန်းမြို့နယ်တို့တွင် (ကော်မတီမှ ဖော်ထုတ် ချထားသော မြေကွက်များမှအပ) ခွဲစိတ်မည့် မြေဧရိယာသည် ၂၄၀၀ စတုရန်းပေနှင့် ခွဲစိတ်ပြီးကျန်ရှိ မြေဧရိယာသည် ၂၄၀၀ စတုရန်းပေ ရှိမှသာ မြေကွက် ခွဲစိတ်ရန် ခွင့်ပြုမည်။

နေပြည်တော်တွင် မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးခြင်း မှ

- ◆ ပြင်ဦးလွင်မြို့တွင် နေအိမ်အဆောက်အအုံအတွက် ထုတ်ပေးမည့် မြေငှားဂရန်တွင် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး သဘောတူ အတည်ပြုသည့် ပုံစံနှင့် အမျိုးအစား မဟုတ်ပါက ဆောက်လုပ်ခွင့် မရှိကြောင်း ဂရန်စည်းကမ်းချက်ကို သတိပြုကြရန် လိုအပ်ပါသည်။ စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့၏ အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ခွင့် မျှဖြင့် မလုံလောက်ပါ။

ပြင်ဦးလွင်မြို့တွင် မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးခြင်း မှ

- ◆ နေပြည်တော် စည်ပင်သာယာရေး နယ်နိမိတ်အတွင်း ဖြစ်ပါက ရောင်းချမှု၊ လွှဲပြောင်းပေးမှု၊ အမွေဆက်ခံမှုတို့အတွက် မြေငှားဂရန် သက်တမ်း တိုးရန် ကျရောက်သည့် ကာလတွင်မှ အမည်ပြောင်း သက်တမ်းတိုး လျှောက်ထားပါကလည်း လက်ခံ ဆောင်ရွက်ပေးမည့်အသွင် တွေ့ရပါသည်။

နေပြည်တော်တွင် မြေငှားဂရန် သက်တမ်းတိုးခြင်း မှ

WISDOM HOUSE
စာအုပ် ၂၄၇

မြို့ပြလူနေအိမ်ရာအတွက်
မြေငှားဂရန်
ဦးမောင်မောင်ညွန့်

WISDOM HOUSE

☎ ၀၉-၂၅၄၁-၄၈၅၆၊ ၀၁-၉၅၄၅၀၃၆၊ ၀၉-၄၃၀-၄၁၈၅၇။

Wisdom House Publishing Facebook Page ကို

@wisdomhousepublishing ဖြင့် ရှာဖွေကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။

<https://www.facebook.com/wisdomhousepublishing/>

ပထမအကြိမ်	ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်။
အုပ်စု	၅၀၀
ထုတ်ဝေသူ	ဦးမောင်မောင် Wisdom House စာအုပ်တိုက် (မြ-၀၀၄၇၁)၊ အခန်း (၂၀၄)၊ တိုက် (၈၇၅-၈၇၆)၊ လက်ဝဲမင်းဒင်လမ်း၊ မေတ္တာညွန့်ရပ်ကွက်၊ တာမွေမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
ပုံနှိပ်သူ	ဦးဇော်မြင့်ဝင်း ကာလာဇန်ပုံနှိပ်တိုက် (မြ-၀၀၁၄၂)၊ အမှတ် (၈၄)၊ (၃၁) လမ်း (အထက်)၊ ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။
မျက်နှာဖုံးဒီဇိုင်း	ကိုကြီးဌေး
အတွင်းအပြင်အဆင်	H. Lwin
တည်းဖြတ်	အေးကျော်မင်း
တန်ဖိုး	ကျပ် ၅၀၀၀ကျပ် ၁၂၀၀၀

၃၃၀

မောင်မောင်ညွန့်၊ ဦး
 ဖြူပြုလူနေအိမ်ရာအတွက် မြေငှားဂရန်/ဦးမောင်မောင်ညွန့် - ရန်ကုန်။
 Wisdom House စာအုပ်တိုက်၊ ၂၀၁၉။
 ၃၃၀ စာ၊ ၁၃ x ၂၀.၅ စင်တီ။
 (၁) ဖြူပြုလူနေအိမ်ရာအတွက် မြေငှားဂရန်
 (ပထမအကြိမ်)

ဦးမောင်မောင်ညွန့်

အဖ ဦးတင်ညွန့်၊ အမိ ဒေါ်တူးတို့မှ ဧရာဝတီတိုင်း ဒေသရဲမြို့တွင် ၁၉၅၅ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၂ ရက်နေ့၌ မွေးဖွားသည်။ အခြေခံပညာများကို မန္တလေးမြို့၊ စိန်ပိတာကျောင်း၊ ပဲခူးမြို့၊ အထက (၃)၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ဝိဇ္ဇာတထောင် အထက (၆) တို့တွင် သင်ယူ၍ ၁၉၇၁ ခုနှစ်တွင် အခြေခံပညာ အထက်တန်း စာမေးပွဲကို အောင်မြင်သည်။ ၁၉၇၇ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန် ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ္ပံတက္ကသိုလ်မှ ဘူမိဗေဒ အဓိကဖြင့် သိပ္ပံဘွဲ့ကို ရရှိခဲ့သည်။ ထို့နောက် အထက်တန်းရှေ့နေ စာမေးပွဲ၊ မှတ်ပုံတင်ရှေ့နေစာမေးပွဲများ ဖြေဆို အောင်မြင်ခဲ့သည်။

ဗဟိုဝန်ထမ်းတက္ကသိုလ် (ဖောင်ကြီး) တွင် နိုင်ငံရေးသိပ္ပံဌာန၌ နည်းပြ အဖြစ် ၁၉၈၁ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၅ ခုနှစ်အထိ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီရုံး ဒုတိယရုံးအဖွဲ့မှူးအဖြစ် ပြောင်းရွှေ့တာဝန်ထမ်းဆောင်ပြီး ၁၉၈၈ ခုနှစ်နောက်ပိုင်း၌ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာနတွင် ပုဂ္ဂိုလ်တောင်မြို့နယ်၊ တောင်ဥက္ကလာပမြို့နယ်၊ မြစ်ကြီးနားမြို့နယ်၊ အင်ဂျန်းယန်မြို့နယ်၊ တာမွေမြို့နယ်၊ သီပေါမြို့နယ်၊ ပန်ဝိုင်မြို့နယ်၊ မော်လမြိုင်ခရိုင်၊ မွန်ပြည်နယ်ရုံးတို့တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပြီးနောက် ၂၀၀၂ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းအဖြစ်မှ အငြိမ်းစားယူခဲ့သည်။

ထို့နောက် ရတနာပဒေသာကုမ္ပဏီလီမိတက်၊ ဘူမိမြန်တိုင်းတံခွန် ဓာတ်သတ္တု တူးဖော်ရေး ကုမ္ပဏီလီမိတက်၊ ရသာချို စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်း လီမိတက် တို့တွင် ဒုတိယအထွေထွေမန်နေဂျာ၊ အထွေထွေမန်နေဂျာ စသည့် တာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ကာ အသက် ၆၀ ပြည့်သည့် ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် ဝန်ထမ်းလုပ်ငန်းတာဝန်များမှ အနားယူခဲ့သည်။

ဝန်ထမ်းဘဝမှ လုံးဝ အနားယူပြီးနောက် မြန်မာနိုင်ငံ၏ တည်ဆဲဥပဒေများ၊ ဥပဒေစာအုပ်များ၊ နိုင်ငံတကာမှ ဥပဒေများကို e-book များ ပြုလုပ်၍ ဒီဗီဒီချုပ်တွင် ထည့်သွင်းကာ မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့မှ ဥပဒေ လေ့လာသူများထံ ပညာဒါနအဖြစ် အခမဲ့ ဖြန့်ဝေပေးခဲ့သည်။ ထို့နောက် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးသားထားသည့် မြေသိမ်းဥပဒေလက်စွဲ ရှေ့နေလိုက်ပါသူများ အက်ဥပဒေ၊ သက်သေ

ခံ အက်ဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ၊ ရာဇဝတ်ကျင့်ထုံး ဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ၊ အောက်မြန်မာပြည် မြေနှင့် အခွန်တော် အက်ဥပဒေ၊ အထက်မြန်မာပြည် မြေနှင့်အခွန်တော်စည်းမျဉ်း၊ အောက်မြန်မာပြည် မြို့နှင့် ကျေးရွာမြေများ ဥပဒေနှင့် နည်းဥပဒေ၊ ယစ်မျိုးဥပဒေလက်စွဲတို့ကို အင်္ဂလိပ်-မြန်မာနှစ်ဘာသာဖြင့် ပြုစုကာ ရွှေမိုးစာပေ၊ ခရေဖူးစာပေတို့မှ ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ယခုအခါ မြေနယ်သတ်ဥပဒေလက်စွဲ (Boundaries Manual) အင်္ဂလိပ်-မြန်မာနှစ်ဘာသာ၊ မြန်မာနိုင်ငံ ရပ်ကွက်နှင့် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးသမိုင်းတို့ကို စာအုပ်အဖြစ် ထုတ်ဝေရေး စီစဉ်လျက်ရှိသည်။

မြေယာမဏ္ဍိုင်အဖွဲ့တွင် ဦးဇော်မင်း (နတ်မောက်) နှင့် ပူးတွဲ၍ နိုင်ငံတော်ရှိ တည်ဆဲ မြေယာဥပဒေများ ပြင်ဆင်ရေးတွင် အကြံပေးခြင်း၊ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများတွင် ဦးဆောင်ဆွေးနွေးခြင်း လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်နေသကဲ့သို့ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် လူမှုတရားမျှတမှု ဖော်ဆောင်ရေးအဖွဲ့က တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်သည့် တောင်သူလယ်သမားရေးရာ ပညာပေး သင်တန်းများတွင် မြေယာဥပဒေများ ရက်တိုသင်တန်းပေးခြင်း၊ အရပ်ဘက် အဖွဲ့အစည်းများကို နယ်မြေဆင်း၍ မြေယာဥပဒေအကြောင်း သိမှတ်ဖွယ်ရာ ဆွေးနွေးဟောပြောခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

ယခုအခါ မြေယာမဏ္ဍိုင်အဖွဲ့ (Land Core Group) တွင် မြေယာဥပဒေအကြံပေးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရင်း ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး ကျောက်တံတားမြို့နယ် အမှတ် (၈) ရပ်ကွက်၊ (၃၉) လမ်း၊ တိုက်အမှတ် (၂၈၀)၊ (၇) လွှာအခန်းတွင် နေထိုင်လျက်ရှိပါသည်။

မာတိကာ

□ မိတ်ဆက်အမှာစကား	က
□ နိဒါန်း	၁
၁။ မြေငှားဂရန်ဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်း၊ အမိန့်ဆင့်ဆိုချက်များ	၃
◆ အောက်မြန်မာပြည် မြို့နှင့်ကျေးရွာမြေများ အက်ဥပဒေ	၄
◆ အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် ရှိသောမြေ	၆
◆ အခွန်တော်အရာရှိ	၉
◆ နည်းဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းခြင်း	၁၁
◆ အထက်မြန်မာပြည် မြေနှင့် အခွန်တော်စည်းမျဉ်း	၃၅
◆ အခြားဥပဒေများနှင့် ပတ်သက်မှု	၁၆
◆ အမိန့်ဆင့်ဆိုချက်များ	၁၈
၂။ မြေငှားဂရန် လျှောက်ထားခြင်း၊ ကန့်ကွက်ခြင်း	၃၅
◆ မြေငှားဂရန် လျှောက်ထားရမည့် ရုံးဌာန	၃၆
◆ မြေငှားဂရန် လျှောက်လွှာ	၃၈
◆ မြေပုံ၊ မြေစာရင်း ကူးယူခြင်း	၄၁
◆ မြေတိုင်းတာခြင်း	၄၈
◆ လျှောက်လွှာလက်ခံ ဆောင်ရွက်ခြင်း	၅၂
◆ လျှောက်လွှာစိစစ်ခြင်း	၅၄
◆ မြေငှားခ သတ်မှတ်ခြင်း	၅၇
◆ ကန့်ကွက်လွှာ ခေါ်ယူခြင်း	၆၀
◆ ကန့်ကွက်လွှာများ စစ်ဆေးခြင်း	၆၂

၃။ မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးခြင်းများ	၆၅
◆ မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးခြင်း	၆၆
◆ လေလံစနစ်ဖြင့် မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးခြင်း	၆၉
◆ မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးမှုအတွက် မှတ်ပုံတင် ရေးသွင်းခြင်း	၇၃
◆ သံတောင်မြို့ (သံတောင်ကြီးမြို့) တွင် မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးခြင်း	၇၈
◆ အထက်မြန်မာပြည်တွင် မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးခြင်း	၈၄
◆ ပြင်ဦးလွင်မြို့တွင် မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးခြင်း	၉၄
◆ မြေငှားဂရန် အမှုတွဲ	၉၉
◆ ခရိုင်နှင့် မြို့နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၏ တရားမအာဏာ	၁၀၁
◆ အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးရေး ဆောင်ရွက်နေပုံ	၁၁၀
◆ နေပြည်တော်တွင် မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးခြင်း	၁၁၄
◆ ရန်ကုန်မြို့တွင် မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးခြင်း	၁၂၀
◆ မြို့ပြနှင့်အိမ်ရာဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနမှ မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးခြင်း	၁၂၇
◆ ရန်ကုန်မြို့တော် စည်ပင်သာယာရေး ကော်မတီမှ မြေဂရန် ထုတ်ပေးခြင်း	၁၃၈
◆ မန္တလေးမြို့တော် စည်ပင်သာယာရေး ကော်မတီမှ မြေဂရန် ထုတ်ပေးခြင်း	၁၆၁
၄။ မြေငှားဂရန် သက်တမ်းတိုးခြင်း	၁၇၃
◆ မြို့နှင့် ကျေးရွာမြေများ နည်းဥပဒေအရ မြေငှားဂရန် သက်တမ်းတိုးခြင်း	၁၇၄
◆ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန မြေငှားဂရန် သက်တမ်းတိုး ဆောင်ရွက်နေပုံ	၁၇၈
◆ နေပြည်တော်တွင် မြေငှားဂရန် သက်တမ်းတိုးခြင်း	၁၇၉
◆ ရန်ကုန်မြို့တော်တွင် မြေငှားဂရန် သက်တမ်းတိုးခြင်း	၁၈၁
◆ မန္တလေးမြို့တော်တွင် မြေငှားဂရန် သက်တမ်းတိုးခြင်း	၁၉၂
၅။ မြေငှားဂရန် ခွဲစိတ်ခြင်းနှင့် အမည်ပြောင်းခြင်း	၁၉၅
◆ အောက်မြန်မာပြည် မြို့နှင့် ကျေးရွာမြေများ အက်ဥပဒေ	၁၉၆
◆ မြို့နှင့် ကျေးရွာ မြေများ နည်းဥပဒေ	၁၉၈
◆ ဦးပိုင် ခွဲစိတ်ခြင်း	၂၀၁
◆ မြေငှားဂရန် အမည်ပြောင်းခြင်း	၂၀၄
◆ အထက်မြန်မာပြည် မြေနှင့် အခွန်တော် စည်းမျဉ်း	၂၀၅

- ◆ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်မှု ၂၀၆
- ◆ နေပြည်တော် စည်ပင်သာယာရေး နယ်နိမိတ် ၂၀၈
- ◆ ရန်ကုန်မြို့တော် စည်ပင်သာယာရေး နယ်နိမိတ် ၂၁၄
- ◆ မန္တလေးမြို့တော် စည်ပင်သာယာရေး နယ်နိမိတ် ၂၂၇
- ◆ မြေငှားဂရန် ဆောင်ရွက်ရန် အချိန်ကာလ သတ်မှတ်ချက် ၂၂၉
- နိဂုံး ၂၃၁
- နောက်ဆက်တွဲများ ၂၃၃
 - ◆ အောက်မြန်မာနိုင်ငံ မြို့နှင့်ကျေးရွာမြေများ အက်ဥပဒေ (မြန်မာပြန်) ၂၃၅
 - ◆ အထက်မြန်မာပြည် မြေနှင့် အခွန်တော် စည်းမျဉ်း (မြန်မာပြန်) ၂၅၇
 - ◆ မြို့နှင့် ကျေးရွာမြေများ နည်းဥပဒေများ (မြန်မာပြန်) ၂၈၅

မိတ်ဆက်အမှာစကား

မိမိအနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့မှ မိတ်ဆွေများနှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံရသည့် အခါ မြေဂရန်နှင့် စပ်လျဉ်းပါက မြေငှားဂရန် လျှောက်ရန် များစွာ ခက်ခဲသည်။ ငွေကြေးများစွာ ကုန်ကျသည်။ အချိန်ကြာမြင့်လွန်းလှသည် ဟူသည့် စကားများကိုသာ ကြားခဲ့ရပါသည်။ မိမိ လက်တွေ့ ဖြတ်သန်း ဆောင်ရွက်ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည့် ဘဝတွင်မူ မြေငှားဂရန် လျှောက်ထားမှု အတွက် ကန့်ကွက်ခြင်းနှင့် အငြင်းပွားမှုများ မရှိပါက လျှောက်ထားမှုကို တစ်လအတွင်း ထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့သည်သာ ရှိပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ အဘယ်ကြောင့် ဤသို့သော စကားများ ထွက်ပေါ်နေရပါသနည်း ဟူသည်ကို လေ့လာကြည့်မိသည့်အခါ မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးခြင်းအတွက် တာဝန် ယူ ဆောင်ရွက်သည့် အစိုးရရုံးဌာနမှ နိုင်ငံဝန်ထမ်းများ၏ မသမာမှုများ ကြောင့် ရှိသကဲ့သို့ မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးသူနှင့် လျှောက်ထားသူ နှစ်ဦး နှစ်ဖက်လုံးက မိမိတို့ ဆောင်ရွက်သည့် မြေငှားဂရန်နှင့် သက်ဆိုင်သည့် ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိ နားမလည်ဘဲ ဆောင်ရွက်နေမှုကြောင့်လည်း ရှိနေပါသည်။

ဤတွင် တာဝန်ရှိသူ ဝန်ထမ်းအဆင့်ဆင့်၏ မသမာမှုကြောင့် မဖြစ်သင့်သည်များ ဖြစ်ပေါ်နေပါက တရားဥပဒေအရ ထိရောက်စွာ အရေးယူရန် တိုင်ကြားဆောင်ရွက်ရန်သာ ဖြစ်ပါသည်။ ဤနေရာတွင်လည်း မသမာမှု ဆောင်ရွက်နေခြင်း ရှိ မရှိကို အကဲဖြတ်ရန်မှာလည်း ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းကို ဆန့်ကျင်ဆောင်ရွက်ကြောင်း ပေါ်လွင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း ကန့်သတ်

ချက်ကြောင့် ခက်ခဲကြန့်ကြာနေသည်လား၊ မသမာစိတ်ဖြင့် တမင် ဆောင်ရွက်နေသည်လား ဟူသည်ကို အကဲဖြတ်နိုင်ရေးအတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို သိရှိနေရန် လိုအပ်ပါသည်။

ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း သိရှိရန် မှာလည်း တည်ဆဲ ဥပဒေများအရ နေပြည်တော်တွင် တစ်မျိုး၊ ရန်ကုန်မြို့တော်တွင် တစ်နည်း၊ မန္တလေးမြို့တော်တွင် တစ်သွယ်၊ ကျန်ဒေသများတွင် တစ်ဖုံ စသည်ဖြင့် ပေါ်ပေါက်နေပါသည်။ ထို့ပြင် ရန်ကုန်မြို့တော်တွင်ပင် ဥပဒေ နှစ်ရပ် ကွဲပြား ဆောင်ရွက်မှုကလည်း ရှိနေပါသေးသည်။ ယင်းတို့ကို တစုတစည်းတည်း ဖတ်ရှုနိုင်ရေးအတွက်မှာ ထုတ်ဝေထားသည့် စာအုပ်စာတမ်းများ မရှိသေးပါ။ ယင်းသို့ အခြေအနေတွင် ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ကျော်လွန်သည့် ညွှန်ကြားချက်များကလည်း ရှိနေပါသေးသည်။ ယင်းအခြေအနေ ကွက်လပ်ကို ဖြည့်စွက်သည့်အနေဖြင့် မိမိ လေ့လာ သင်ယူ မှတ်သားခဲ့သည်များအပေါ် အခြေပြု၍ ဤစာအုပ်ကို ပြုစုရေးသား တင်ပြလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မိမိ လေ့လာမိသမျှအပေါ်သာ အခြေခံတင်ပြခြင်း ဖြစ်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ ဌာန၊ အဖွဲ့အစည်း အသီးသီးသို့ သွားရောက်ပြီး ထဲထဲဝင်ဝင် လေ့လာတင်ပြချက် မဟုတ်သည့်အားလျော်စွာ ပြီးပြည့်စုံသည့်စာအုပ်တစ်အုပ်အဖြစ် မရောက်သေးပါဟု ဝန်ခံပါသည်။ သို့ရာတွင် မြေနှင့်ဆိုင်ရာ ဥပဒေလောကသားတို့နှင့် ဥပဒေဘောင်အတွင်း နေထိုင်လိုသူ ပြည်သူများအတွက်မူ အသုံးဝင်အဆင်ပြေနိုင်လောက်သည့် အဆင့်သို့ ရောက်ရှိနေပြီဟု ရိုးသားစွာ ခံယူမိပါသည်။

မြေငှားဂရန်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည့် The Lower Burma Town and Village Lands Act (အောက်မြန်မာပြည်မြို့နှင့် ကျေးရွာမြေ အက်ဥပဒေ) တွင်လည်းကောင်း၊ The Upper Burma Land and Revenue Regulation (အထက်မြန်မာပြည် မြေနှင့် အခွန် စည်းမျဉ်းဥပဒေ) တို့တွင်လည်းကောင်း Lease ဟု အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးသားချက်ကို ဗြိတိသျှအစိုးရခေတ် စာတော်ပြန်ဌာနအနေဖြင့် 'အငှားပတ္တာ'ဟု မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆို ရေးသားခဲ့ကြပါသည်။ ဤတွင် 'ပတ္တာ' ဟူသည့် စကားရပ်အတွက် အမေးများ ပေါ်ပေါက်လာစေပါသည်။ ယင်း 'ပတ္တာ' ဟူသည့် ဝေါဟာရသည် မြန်မာဘာသာစကား

ဝေါဟာရ မဟုတ်ဘဲ အိန္ဒိယ (ဟိန္ဒီ) ဘာသာစကားသာ ဖြစ်ပါသည်။
 ယင်းဝေါဟာရ၏အဓိပ္ပာယ်မှာ A title deed to a property (ပစ္စည်း ပိုင်ဆိုင်မှုအတွက် စာချုပ်စာတမ်း) ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။ အက်ဥပဒေကို မြန်မာပြန်စဉ်က မြန်မာနိုင်ငံ ရန်ကုန်မြို့တွင် အိန္ဒိယ (ဟိန္ဒီ) ဘာသာစကားသည် လူသုံးများသည့်အလျောက် စာတော်ပြန်အရာရှိများအနေဖြင့် ယင်းဘာသာဝေါဟာရကို မွေးစားယူကာ ဥပဒေ မြန်မာပြန်တွင် ထည့်သွင်းသုံးနှုန်းခဲ့ကြဟန် တူပါသည်။ သို့ရာတွင် မျက်မှောက်ခေတ်ကာလအတွက်မူ အတော်ပင် အခက်ကြုံရပါသည်။

ထို့ပြင် မြန်မာဘာသာဖြင့် ထုတ်ဝေသည့် ဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများတွင် Lease ဟူသည့် စကားရပ်အတွက် နေပြည်တော်ကောင်စီနယ်မြေအတွက် 'မြေငှားစာချုပ်'ဟု သုံးစွဲပြဋ္ဌာန်းပြီး ရန်ကုန်မြို့တော်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီအနေဖြင့် 'မြေငှားစာချုပ် (ဂရန်)' ဟု သုံးစွဲပြဋ္ဌာန်းကာ မန္တလေးမြို့တော် စည်ပင်သာယာရေး ကော်မတီအနေဖြင့် 'မြေငှားစာချုပ်'ဟု သုံးစွဲပြဋ္ဌာန်းထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ဤသို့ဤပုံစာအုပ်စာတမ်းတို့တွင် အမည်အမျိုးမျိုး ခေါ်ဆိုနေခြင်းအပေါ် အများပြည်သူ သိရှိ သဘောပေါက်လွယ်စေရန် မိမိကမူ ဤစာအုပ်တွင် Lease ဟူသည်ကို ရပ်ကွက်အတွင်း အများသုံးစွဲ ခေါ်ဝေါ်နေကြသည့် စကားရပ်ဖြစ်သည့် 'မြေငှားဂရန်'ဟု သုံးစွဲ ရေးသားလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤနေရာတွင်လည်း 'သာမန်ဂရန်'ဟု အဘယ်ကြောင့် မရေးသားသလဲ ဟူသည့် အမေးပေါ်နိုင်ပါသည်။ 'ဂရန်'ဟု ဆိုပါက အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် Grant ဟု ခေါ်သော အပိုင်ဂရန်နှင့် ရောထွေးသွားမည် စိုးရိမ်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ယခု ရေးသား တင်ပြချက်များမှာ မြို့များအတွင်း လူနေအိမ်ရာဆောက်လုပ်အသုံးပြုသည့် မြေများသက်သက်အတွက် တင်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးရာတွင် Residential purposes လူနေအိမ်ရာအဖြစ် အသုံးပြုရန်၊ Building purposes အဆောက်အအုံဆောက်လုပ်ရန် (စီးပွားရေး လုပ်ကိုင်ရန်)၊ Industrial purposes စက်မှုလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ရန် ဟူသည့် အကြောင်းရင်းအလိုက် မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးခြင်းများ ရှိရာတွင် ဤစာအုပ်ပါ ရေးသားချက်များသည် နိုင်ငံသား ပြည်သူအများစုနှင့် သက်ဆိုင်သည့် Residential purposes လူနေအိမ်ရာအဖြစ် အသုံးပြုရန်အတွက် ဦးတည်ရေးသားထားပါသည်။ ဤတွင်

လည်း မြေငှားဂရန် ရရှိရေးကို စတင်လျှောက်ထား ရယူရန်အတွက်သာ မက မူလ ရရှိထားသည့် မြေငှားဂရန် သက်တမ်း ကုန်ဆုံးချိန်တွင် မြေကို ဆက်လက်အသုံးပြုခွင့် ရရှိရေးအတွက် အများခေါ်ဝေါ်နေသည့် မြေငှား ဂရန် သက်တမ်းတိုးခြင်းကိုလည်း တစ်ပါတည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

သို့ရာတွင် မြေငှားဂရန်နှင့် စပ်လျဉ်းပါက ထိုမျှနှင့် မလုံလောက် ပါ။ မြေငှားဂရန် ရရှိထားသည့်မြေကို ခွဲစိတ် ရောင်းချခြင်း၊ လွှဲပြောင်း ပေးခြင်း၊ အမွေဆက်ခံခြင်း စသည့် အကြောင်းတရားများနှင့် နှယ်၍ ဦးပိုင် ခွဲစိတ်ခြင်း၊ မြေငှားဂရန် အမည် ပြောင်းခြင်း စသည့် ကိစ္စရပ်များ လည်း ရှိနေပါသေးသည်။ အဆိုပါကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နောင် အချိန်နှင့် အခြေအနေပေးသည့်အခါ ဆက်လက် တင်ပြမည်ဟု စဉ်း စား၍ ပထမ စာမူတွင် ချန်ထားသော်လည်း စာပေတိုက်က ဤစာအုပ် တွင်ပင် တစ်ပါတည်း ထည့်သွင်းပေးပါ။ စာမူ စောင့်ယူပါမည် ဆိုသဖြင့် ကြိုးစားကာ ထည့်သွင်းလိုက်ပါသည်။

လေးစားခြင်းဖြင့်-

မောင်မောင်ညွန့်.

နိဒါန်း

မြို့ရွာရှိ မြေများကို လူနေထိုင်ရန်ဖြစ်စေ၊ စီးပွားရေးလုပ်ကိုင်ရန်ဖြစ်စေ၊ အများပြည်သူ အကျိုးအတွက်ဖြစ်စေ၊ ဘာသာ၊ သာသနာရေးအတွက်ဖြစ်စေ လိုအပ်လာသည့်အခါ ပြည်သူ့အများသည် 'ဂရန်'ဟု ခေါ်သည့် မြေအငှားချထားသည့် စာချုပ်စာတမ်းကို လျှောက်ထားရယူ ဆောင်ရွက်လေ့ရှိကြသော်လည်း မည်သည့် မြေကို မည်သည့်အတွက် မည်သို့ လျှောက်ရမည်ကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် သိရှိသူနည်းပါးလှပါသည်။ ဤအပိုင်းတွင် မြို့ပေါ်ရပ်ကွက်များ၌ လူနေအိမ်ရာအတွက် ဂရန် လျှောက်ထား ရယူခြင်းနှင့် ဂရန် သက်တမ်းတိုးခြင်းကို တင်ပြမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဂရန် လျှောက်ထားသူ တစ်ဦးအတွက် အဓိက သက်ဆိုင်သည်မှာ ၁၈၉၈ ခုနှစ် အောက်မြန်မာပြည် မြို့နှင့်ကျေးရွာ မြေများ အက်ဥပဒေ (The Lower Burma Town and Village Lands Act, 1898) နှင့် ၁၈၈၉ ခုနှစ် အထက်မြန်မာပြည် မြေနှင့် အခွန်တော်စည်းမျဉ်း (The Upper Burma Land and Revenue Regulation, 1889) တို့ပင် ဖြစ်ပါသည်။ နည်းဥပဒေအရ ကြည့်သောအခါ အောက်မြန်မာပြည် မြို့နှင့် ကျေးရွာ မြေများ အက်ဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်သည့် ၁၉၀၇ ခုနှစ် မြို့နှင့် ကျေးရွာ မြေများဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေများ (The Town and Village Lands Rules, 1907) ကို ကျင့်သုံးသကဲ့သို့ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းတွင်လည်း ၁၉၁၃ ခုနှစ် မြန်မာနိုင်ငံ မြို့နှင့် ကျေးရွာ မြေများဆိုင်ရာ အမိန့်ဆင့်ဆိုချက်များ (The Burma Town and Village Lands Direction, 1913)

ကိုပင် ကျင့်သုံးလိုက်နာကြရပါသည်။ သာမန်အားဖြင့် ဤအက်ဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်း
 တို့ကို သိရှိရုံမျှဖြင့် နားလည် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်ဖြစ်သော်လည်း ရန်ကုန်မြို့၊
 မန္တလေးမြို့နှင့် နေပြည်တော်တို့တွင် သက်ဆိုင်ရာ စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ
 တို့က နည်းဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ သီးခြားပြဋ္ဌာန်း၍ ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်
 နေသည် ဖြစ်ပေရာ ယင်းတို့ကိုလည်း ဖြည့်စွက်ဖော်ပြပေးသွားမည် ဖြစ်ပါသည်။

(၁)

မြေငှားဂရန်ဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊
စည်းမျဉ်း၊ အမိန့်ဆင့်ဆိုချက်များ

(၁)

မြေငှားဂရန်ဆိုင်ရာ အက်ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်း၊ အမိန့်ဆင့်ဆိုချက်များ

အောက်မြန်မာပြည် မြို့နှင့် ကျေးရွာ မြေများ အက်ဥပဒေ

ရှေးဦးစွာ အောက်မြန်မာပြည် မြို့နှင့် ကျေးရွာမြေများ အက်ဥပဒေကို စတင်ကာ တင်ပြပါမည်။ ဤတွင် ဥပဒေ၏ အာဏာသက်ရောက်သည့် ဒေသ သတ်မှတ်ချက်ကို ရှေးဦး တင်ပြပါမည်။ ဤ အောက်မြန်မာနိုင်ငံ မြို့နှင့် ကျေးရွာမြေများ အက်ဥပဒေ၏ ပုဒ်မ ၂ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်-

၂။ ဤအက်ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် မြို့နှင့် ကျေးရွာရှိ မြေများနှင့်သာ သက်ဆိုင်စေရမည်။

ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်အရ မြို့နှင့် ကျေးရွာများအတွင်းရှိ မြေများကို ဂရန် လျှောက်ထား ဆောင်ရွက်ရေးအတွက်သာ ဤအက်ဥပဒေနှင့် သက်ဆိုင်သည်ကို တွေ့ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ မြို့ရွာပြင်ပ မြေများကို မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးရန် အတွက် ဤအက်ဥပဒေနှင့် ဤအက်ဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်သည့် နည်းဥပဒေများနှင့် သက်ဆိုင်မှု မရှိသည်ကို သတိပြုကြရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဤတွင် ယခု တင်ပြနေသည့် အကြောင်းအရာအရ 'မြို့' ဟူသည့် ဖွင့်ဆိုချက်ကိုလည်း ကြည့်ရန် လိုပါသည်။ 'မြို့' ဟူသော အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက်ကို အက်ဥပဒေ၏ ပုဒ်မ ၄ (၃) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖွင့်ဆိုပေးထားပါသည်-

mgyoe.com

၄။ (၃) မြို့ ဆိုသည်မှာ နိုင်ငံတော် သမ္မတက ဤအက်ဥပဒေအလို့ငှာ မြို့ ဖြစ်ကြောင်း အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန် သတ်မှတ်သော အရပ်ဒေသ သို့ တည်းမဟုတ် စည်ပင်သာယာရေး နယ်နိမိတ် သို့မဟုတ် မြို့အဖြစ် စည်ပင်သာယာရေး အက်ဥပဒေအရ သို့မဟုတ် မြို့များ အက်ဥပဒေအရ သတ်မှတ်ထားသော ဧရိယာ အပိုင်းအခြားကို ဆိုလိုသည်။

သို့ဖြစ်၍ မိမိ ဂရန်လျှောက်ထားမည့် အရပ်သည် ဤ 'မြို့'ဟု သတ်မှတ် ဖွင့်ဆိုထားသည့် ဧရိယာ အပိုင်းအခြားအတွင်း ကျရောက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ဤအက်ဥပဒေအလို့ငှာ မြို့အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့သည့် မြို့များကို အောက်မြန်မာပြည် မြို့နှင့်ကျေးရွာမြေများ လက်စွဲစာအုပ်၏ နောက်ဆက်တွဲ (၃) ဖြင့် ဖော်ပြထားသည်ကို လေ့လာနိုင်ပါသည်။ ဤအက်ဥပဒေကို လေ့လာရာတွင် မြို့ ဟူသည်နှင့် လုံလောက်မှု မရှိပါ။ ဇယားဝင်မြို့ (Schedule Town) ဟူသည်ကိုလည်း သိထားရန် လိုအပ်ပါသည်။ ယင်းကို အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ ၏ပုဒ်မခွဲ (၄) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖွင့်ဆိုပေးထားပါသည်-

၄။ (၄) ဇယားဝင်မြို့ ဆိုသည်မှာ ဇယားတွင် သတ်မှတ်ဖော်ပြထားသည့် မြို့ကို ဆိုလိုသည်။

ယင်းသို့ ဇယားဝင် သတ်မှတ်ထားသည့် မြို့များကို အက်ဥပဒေ၏ နောက်ဆက်တွဲ စာရင်းတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ယင်းမြို့တို့မှာ ရန်ကုန်၊ မော်လမြိုင်၊ စစ်တွေ၊ ပုသိမ်၊ ပြည်မြို့တို့ ဖြစ်ပါသည်။ နောင်သောအခါ ဖြည့်စွက် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပါသည်။ ယင်းသို့ ဇယားဝင်မြို့များတွင် လူခွန် ကောက်ခံခြင်း မရှိဘဲ လူခွန်အစား မြေခွန်ကောက်ခံရန် သီးခြား သတ်မှတ်ထားသည့် မြို့များ ဖြစ်ပါသည်။

တစ်ဖန် 'ကျေးရွာ' ဟူသည်အတွက် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၊ ပုဒ်မခွဲ (၅) ၌ အောက်ပါအတိုင်း ဖွင့်ဆိုထားပါသည်-

၄။ (၅) ကျေးရွာ ဆိုသည်မှာ မြို့တစ်စုံတစ်ရာ၏ နယ်နိမိတ်တွင် မပါဝင်သော အိမ်ရာနေရာ ဆောက်လုပ်ရန် လျာထားသတ်မှတ်သည့် ဧရိယာနေရာကို ဆိုလိုသည်။

ဤ 'ကျေးရွာ' ဟူသည့် ဖွင့်ဆိုချက်အတွက် ဤအက်ဥပဒေ မပြဋ္ဌာန်းမီကပင် တည်ရှိနေသော ကျေးရွာနယ်မြေများကို အုပ်ချုပ်ရေးအရ ဖွဲ့စည်းသတ်မှတ်ထားခဲ့ပြီး ဖြစ်သဖြင့် ထပ်မံ ဖွင့်ဆိုခြင်း မပြုတော့ဘဲ မြို့နယ်နိမိတ်အတွင်း မပါဝင်သော လူနေအိမ်ရာ ဆောက်လုပ်ရန် သတ်မှတ်ထားသည့်နေရာဟု သာမန် ဖွင့်ဆိုချက်ကို တွေ့ရပါသည်။

အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် ရှိသောမြေ

အောက်မြန်မာပြည် မြို့နှင့်ကျေးရွာမြေများ အက်ဥပဒေအရ မြို့ရွာအတွင်းရှိ နိုင်ငံပိုင်မြေ (State Land) ဟူသည်နှင့် အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ရှိသောမြေ (Land at the disposal of Government) ဟူသည်တို့အကြောင်း အနည်းငယ် တင်ပြပါမည်။ ၁၈၅၂ ခုနှစ် အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ ပထမစစ်ပွဲအပြီး အောက်မြန်မာ နိုင်ငံ တစ်ခုလုံး ဗြိတိသျှ လက်အောက်သို့ ကျရောက်သွားပါသည်။ ထိုအခါ အောက်မြန်မာပြည်ရှိ မြေအားလုံး ဗြိတိသျှ အစိုးရပိုင် State Land အဖြစ် ကြေညာ သတ်မှတ်ခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဤအက်ဥပဒေတွင် 'နိုင်ငံပိုင်မြေ' ဟူသည်ကို အောက်ပါအတိုင်း ဖွင့်ဆိုထားပါသည်-

၄။ (၁) နိုင်ငံပိုင်မြေ ဆိုသည်မှာ အစိုးရကဖြစ်စေ၊ အစိုးရ၏ ကိုယ်စားဖြစ်စေ အခွန်လွတ် အပိုင်ပေးအပ်ခြင်း မရှိသည့်၊ ယင်းသို့ ပေးအပ်ကြောင်း အသိ အမှတ် မပြုသည့် သို့မဟုတ် ဆက်လက်ပေးအပ်ခြင်း မရှိသည့် မြေများ ကို ဆိုလိုသည်။

ဤအက်ဥပဒေသည် ၁၈၉၈ ခုနှစ်တွင်မှ ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည့်အတွက် မပြဋ္ဌာန်း မီတွင် ဗြိတိသျှအစိုးရအနေဖြင့် နည်းဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်များဖြင့် ထိုနိုင်ငံပိုင်မြေ (State Land) များအထဲမှ တချို့ကို အခွန်လွတ် အပိုင်မြေအဖြစ် ပေးအပ်ချထား ခြင်း (Free Hold Grant) ပြုလုပ်မှု ရှိခဲ့ပါသည်။ သို့အတွက် ဤအက်ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းသည့်အခါ ယင်းသို့ ထုတ်ပေးခဲ့သည့် မြေများကို ဆက်လက် ပေးအပ် ကြောင်း ပြုသည့် သို့မဟုတ် ထိုသို့ ပေးအပ်ခဲ့ခြင်းကို ဆက်လက်ပြုသည့် မြေများ မှအပ မြို့ရွာတွင်းရှိ ကျန်မြေများ အားလုံးကို နိုင်ငံပိုင်မြေအဖြစ် သတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်းလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ အောက်မြန်မာပြည်ရှိ မြေအားလုံးသည် နိုင်ငံပိုင်မြေ ဖြစ်သည်ဟု တရားသေ မှတ်ယူမှု မပြုရေး သတိထားကြရပါမည်။

ယင်းကဲ့သို့သော နိုင်ငံပိုင်မြေများတွင် ဤအက်ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများအရ လူနေထိုင်ရန်ဖြစ်စေ၊ အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ရန်ဖြစ်စေ၊ စက်မှုလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ရန်ဖြစ်စေ မြေငှားဂရန် (Lease) များဖြင့် ပေးအပ်ချထားပေးပြီးမြေ များ၊ ဘာသာရေးနှင့် အများပြည်သူဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများအတွက် အပိုင်ဂရန် (Grant) ဖြင့် ပေးအပ်သည့်မြေများ၊ လက်ဝယ်ထားပိုင်ခွင့်မြေ (Landholders Right) အဖြစ် သတ်မှတ်ခွင့်ပြုခဲ့သည်မြေများ ပေါ်ပေါက်လာပါသည်။ အဆိုပါ နည်းလမ်းတို့ဖြင့် ပေးအပ်ချထားခဲ့သော မြေများသည် နိုင်ငံပိုင်မြေ (State

Land) ဖြစ်သော်လည်း ပေးအပ်ချထားသူများ၏ လက်ဝယ်ရောက်ရှိနေပြီး ယင်း စာချုပ်၊ ဂရန်များ တည်မြဲနေသမျှ ကာလပတ်လုံး အစိုးရက မြေခွန် မြေခ ကောက်ခံမှုမှအပ စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် မရှိတော့ဘဲ ထိုသူများကသာ စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် ရှိသော မြေများ ဖြစ်နေပါသည်။ ယင်းသို့ တစ်ဦးတစ်ယောက်သို့ အပိုင် သို့မဟုတ် အငှား ပေးအပ်ချထားပြီးနောက် ယင်းအား ခွင့်ပြုချထားသည့် သက်တမ်းကာလ အတွင်း နောက်တစ်ဦးသို့ ထပ်မံ ချထားခြင်း မပြုနိုင်တော့ပါ။

မည်သည့်မြေများကိုသာ ဂရန်ပေးအပ်ချထားရမည်ကို ဂရန်ချထားပေးမည့် အစိုးရအရာရှိများ သတိပြုမိစေရန် အက်ဥပဒေ၏ ပုဒ်မ ၄၊ ပုဒ်မခွဲ (၂) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖွင့်ဆိုပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်-

၄။ (၂) အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ရှိသောမြေ ဆိုသည်မှာ-

- (က) မည်သူမျှ လက်ဝယ်ထားပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေး မရရှိသေးသောမြေ၊
- (ခ) အစိုးရက ဖြစ်စေ၊ အစိုးရ၏ ကိုယ်စားဖြစ်စေ အပိုင် သို့မဟုတ် အငှားပေးအပ်ချထားခြင်းမှ ပေါ်ပေါက်သော အခွင့်အရေး တစ်စုံ တစ်ရာကို မည်သူမျှ ရရှိထားခြင်း မရှိသေးသော မြေတို့ကို ဆိုလိုသည်။

ဆိုလိုသည်မှာ မြို့ရွာအတွင်းရှိ နိုင်ငံပိုင်မြေများအနက် တစ်စုံတစ်ဦးသို့မျှ ဤအက်ဥပဒေအရ အသုံးပြုရန် အခွင့်အရေးအဖြစ် မြေငှားဂရန်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ လယ်ဝယ်ထားပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေးဖြင့်ဖြစ်စေ မပေးရသေးသည့် မြေများကိုသာ တစ်ဦးတစ်ယောက်သို့ ပေးအပ် ချထားနိုင်ခြင်းကို ညွှန်ပြ ဖွင့်ဆိုထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤကဲ့သို့ အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ရှိသော မြေများကို ပေးအပ်ချထားခြင်း အတွက် အက်ဥပဒေ၏ ပုဒ်မ ၁၆ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်-

၁၆။ အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ရှိသော မြေများကို-

- (က) နိုင်ငံတော် သမ္မတက ထုတ်ပြန်သော နည်းဥပဒေများနှင့်အညီ စည်းကမ်း သတ်မှတ်ချက်များဖြင့် အဆိုပါမြေကို အကျိုးခံစားခွင့်များ လွှဲအပ်သည့် အပိုင်ပေးအပ် ချထားမှုအရဖြစ်စေ၊ အငှား ပေးအပ်ချထားမှုအရ ဖြစ်စေ၊
- (ခ) အခွန်တော်အရာရှိက ခွင့်ပြုထုတ်ပေးသော လိုင်စင်အရဖြစ်စေ ပေးအပ် ချထားခွင့် ရှိသည်။

သို့ပါ၍ နိုင်ငံပိုင်မြေများအထဲမှ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ (၂) အရ မည်သူ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုမျှ မြေကို လက်ဝယ်ထားပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေး မပေးအပ်ရ သေးသည့်၊ အပိုင်ဖြစ်စေ၊ အငှားဖြစ်စေ ပေးအပ်ချထားမှု မပြုရသေးရသေး သည့် ကျန်မြေများကိုသာ မြေငှားဂရန် လျှောက်ထားလာသူများကို ပေးအပ် ချထားခွင့်ရှိကြောင်း ဖော်ပြ၍ အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် ရှိသော မြေဟု သတ် မှတ်ပါသည်။

အက်ဥပဒေအရ မြို့ရွာတွင်းရှိ မြေများ အားလုံးကို အကျုံးဝင်စေသည် မှတ်ယူဖွယ်ရာ ရှိသော်လည်း မြို့ရွာအတွင်းမှ ဤအက်ဥပဒေအရ မြေနှင့် သက် ဆိုင်သည့် အခွင့်အရေးများသည် မြေအားလုံးအပေါ်တွင် ရရှိနိုင်သည် မဟုတ် ပေ။ မြေနှင့် သက်ဆိုင်သည့်အခွင့်အရေးများကို အက်ဥပဒေအခန်း (၂) တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသည် ဖြစ်ပေရာ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ (၁) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ကန့်သတ်ထားပါသည်-

- ၃။ (၁) ဤအက်ဥပဒေ အခန်း (၂) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များသည် အောက်ဖော်ပြပါ မြေများနှင့် သက်ဆိုင်ခြင်း မရှိစေရ-
 - (က) မြစ်၊ တူးမြောင်း၊ ရေကန်၊ ရေမြောင်း၊ တာတမံ၊ အများပြည်သူ သွားလာသောလမ်း သို့မဟုတ် သဘာဝ ရေစီးရေလာ ရေအရင်း အမြစ်များ တည်ရှိရာ မြေများ၊
 - (ခ) တပ်မြို့ တစ်စုံတစ်ရာတွင် ပါဝင်သော မြေများ၊
 - (ဂ) ၁၈၉၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့တွင် တည်ရှိသော ဘုန်းကြီး ကျောင်းများ၊ စေတီပုထိုး သို့မဟုတ် ဘာသာရေး အဆောက်အအုံ များ တည်ရှိရာ မြေနှင့် ဘုန်းကြီးကျောင်း၊ စေတီပုထိုး သို့မဟုတ် ဘာသာရေး အဆောက်အအုံတို့အတွက် ဆက်လက်အသုံးပြုနေ သော မြေများ၊
 - (ဃ) အင်းအိုင် အက်ဥပဒေတွင် အကျုံးဝင်သော အင်းအိုင်များ တည်ရှိ ရာ မြေများ။

ဤသို့ ဆိုပါက သက်ဆိုင်ခြင်း မရှိသည့် မြေများမှအပ ပုဒ်မ ၄ (၃) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ဤအက်ဥပဒေအလို့ငှာ နိုင်ငံတော်သမ္မတက အမိန့်ကြော်ငြာ ထုတ်ပြန်သတ်မှတ်သည့် ဒေသဖြစ်သော မြို့၊ မြို့များ အက်ဥပဒေအရ ကြေညာ ထားသည့် မြို့၊ မြို့နယ်နယ် (စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့) ဥပဒေအရ ကြေညာထား သည့် စည်ပင်သာယာရေး နယ်နိမိတ်အတွင်း အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် ရှိသော

မြေများတွင် မြေငှားဂရန်များ လျှောက်ထား ရယူနိုင်သည်ဟု မှတ်ယူဖွယ်ရာ ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် မြေနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နောက်ပိုင်းပြဋ္ဌာန်းသော မြေယာ ဥပဒေများက သက်ရောက် ကန့်သတ်မှုများ ရှိလာပါသည်။ ယင်းကန့်သတ်မှု အတွက် နောက်ပိုင်းတွင် သီးခြား တင်ပြပါမည်။

အခွန်တော် အရာရှိ

အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် ရှိသော မြေများကို ပေးအပ်ချထားခြင်းကို နည်းဥပဒေ များအရ အစိုးရ၏ ကိုယ်စား အခွန်တော်အရာရှိ (Revenue Officer) တို့က ပေးအပ် ချထားရန် ဖြစ်ပါသည်။ အခွန်တော်အရာရှိ ဟူသည်ကို အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၊ ပုဒ်မခွဲ (၆) ၌ အောက်ပါအတိုင်း ဖွင့်ဆိုထားပါသည်-

၄။ (၆) အခွန်တော် အရာရှိ ဆိုသည်မှာ အမည်အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ ရာထူး တာဝန်အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း ဤအက်ဥပဒေအရဖြစ်စေ၊ ဤအက်ဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်သော နည်းဥပဒေ တစ်စုံတစ်ရာအရဖြစ်စေ အခွန်တော်အရာရှိတို့ ထမ်းဆောင်ရမည့် အချက်များကို ဆောင်ရွက်နိုင် စေရန် နိုင်ငံတော် သမ္မတက ခန့်အပ်သူ မည်သူကိုမဆို ဆိုလိုသည်။

မည်သူတို့သည် အခွန်တော်အရာရှိ ဖြစ်ကြောင်း၊ မည်သည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ အပ်နှင်းကြောင်းကို အက်ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းပြီးနောက် အစိုးရ မြေခွန်တော်ဌာန၏ ၉-၁၁-၁၉၀၈ နေ့စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာ အမှတ် (၇၀) ဖြင့် ထုတ်ပြန်၍ ခရိုင်ဝန် (Deputy Commissioner)၊ နယ်ပိုင်ဝန်ထောက် (Subdivisional Officer)၊ မြို့ပိုင် (Township Officer) စသည်တို့သို့ အပ်နှင်းခဲ့ပါသည်။ ခေတ် အဆက်ဆက်တွင် ထိုလုပ်ပိုင်ခွင့်များ အမျိုးမျိုး ပြောင်းလဲ အပ်နှင်းခဲ့ရာ ယခု ကာလတွင် ပြည်ထဲရေးနှင့် သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ၃-၁၀-၁၉၈၉ နေ့စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့် ခရိုင်ဝန် (Deputy Commissioner) ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ကို ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများကိုလည်းကောင်း၊ နယ်ပိုင်ဝန်ထောက် (Sub-divisional Officer) နှင့် မြို့ပိုင် (Township Officer) ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများကိုလည်းကောင်း အပ်နှင်းခဲ့ပါသည်။

ယင်းသို့သော အခွန်တော်အရာရှိ တာဝန်ယူထားရသူများအနေဖြင့် နည်း ဥပဒေများအရ အပ်နှင်းသည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ကျင့်သုံးကာ မြေငှားဂရန်များ ချပေးခြင်းကို ပြုလုပ်ရပါသည်။ မြို့ရွာမြေတွင် လက်ဝယ်ထားပိုင်ခွင့် အခွင့်

အရေး ဟူသည်မှာ ပုဒ်မ ၈တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ၁၉၁၀ ပြည့်နှစ်နောက်ပိုင်း မရရှိနိုင်တော့ပါ။

၈။ ဇယားဝင်မြို့ တစ်စုံတစ်ရာအတွင်းရှိ မြေများ အပါအဝင် နိုင်ငံတော် သမ္မတက အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်၍ ဤပုဒ်မ အာဏာသက်ရောက်ခြင်းမှ အထူး ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုသည့် မြေများမှအပ အစိုးရက အပိုင် သို့မဟုတ် အငှားပေးအပ် ချထားသည့်အပြင်-

- (က) ၁၈၉၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၉ ရက် မတိုင်မီ ၁၂ နှစ် ဆက်တိုက် မြေကို နည်းလမ်း တစ်စုံတစ်ရာအရ လက်ရှိ ဖြစ်သူ၊
- (ခ) ၁၈၉၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၉ ရက်မတိုင်မီ ၁၂ နှစ်အောက် လျော့သည့် ကာလအတွင်း မြေကို နည်းလမ်း တစ်စုံတစ်ရာအရ လက်ဝယ်ထားရှိခဲ့ရာ မူလလက်ဝယ်ထားရှိမှု စတင် ဖြစ်ပေါ်သည့် နေ့ရက်မှ စတင် ရေတွက် ပါက ၁၂ နှစ်ဆက်တိုက် လက်ရှိ ဖြစ်သူ၊
- (ဂ) ၁၈၉၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၉ ရက်မတိုင်မီ အစိုးရက ချထားပေးသည့် မြေကို လိုင်စင်အရ ၁၂ နှစ်ဆက်တိုက် လက်ရှိ ဖြစ်၍ အဆိုပါ မြေနှင့် ပတ်သက်သည့် မြေခွန်အရပ်ရပ်နှင့် အစိုးရနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အခွန် အကောက်များကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သူ

မည်သူမဆို လက်ဝယ်ထားပိုင်ခွင့် အခွင့်အရေးကို ရရှိခံစားစေရမည်။

အက်ဥပဒေ၏ ပုဒ်မ ၈ တွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတက အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်၍ ဤပုဒ်မ အာဏာသက်ရောက်ခြင်းမှ အထူး ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုသည့် မြေများမှအပ အစိုးရက အပိုင် သို့မဟုတ် အငှားချထားသည့်မြေဟု ဆိုရာတွင် နိုင်ငံတော် သမ္မတက အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်၍ ဤအက်ဥပဒေ ပုဒ်မ သက်ရောက်ခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့် ပြုထားသည့်အတွက် အစိုးရ အခွန်တော်ဌာန ၏ ၁၉၀၀ ပြည့်နှစ် နိုဝင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်သည့် အမိန့်ကြော်ငြာ စာ အမှတ် (၄၃၇) ဖြင့် အောက်ပါ မြေမျိုးများကို ကင်းလွတ်ခွင့် ပြုခဲ့သည်ကို သတိပြုရန် လိုအပ်ပါသည်-

- ၁။ အခွန်တော်ဌာန၏ ၁၈၉၆ ခုနှစ် မေလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်သည့် အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၂၀၆ တွင် အဓိပ္ပာယ် သတ်မှတ်ဖွင့်ဆိုထားသည့် မီးရထား မြို့နယ်နိမိတ်အတွင်း ကျရောက်သည့်မြေ၊
- ၂။ လှေ၊ သင်္ဘောတို့ သွားလာနိုင်သည့် မြစ်ချောင်းများ ကမ်းပါးမှ သို့မဟုတ် ပင်လယ်ကမ်းမှ ပေ ၁၀၀ အတွင်း ရှိသည့် ကမ်းဦးမြေ၊ အမြင့်ဆုံး ဒီရေ တက်ရောက်သည့် နေရာမှ တိုင်းတာရမည်။

- ၃။ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄ (၃) အရ မြို့ ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာပြီး ဖြစ်သည့် မြို့ များတွင် ဈေး၏ ခြံစည်းရိုးဝင်းမှ ပေ ၁၅၀ အတွင်း ကျရောက်သည့် မြေ၊
- ၄။ မီးရထားမြို့များမှအပ အခြားမြို့များအတွင်း အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ရန် မြေနေရာအတွက်ဖြစ်စေ၊ အခြားကိစ္စရပ်အတွက်ဖြစ်စေ ပေးအပ်ချထားရန် အစိုးရက အထူး သီးခြား သိမ်းဆည်းယူထားသည့် မြေ။

မြေကရန် ထုတ်ပေးမည့် အရာရှိများအနေဖြင့် ဤအမိန့်ကြော်ငြာစာကို အထူး သတိပြုရန် လိုအပ်ပါသည်။

နည်းဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းခြင်း

အောက်မြန်မာပြည် မြို့နှင့်ကျေးရွာမြေများ အက်ဥပဒေအရ နည်းဥပဒေများ ပြဋ္ဌာန်းခြင်းအတွက် အက်ဥပဒေ၏ ပုဒ်မ ၁၇ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်း ထားပါသည်-

- ၁၇။ (၁) အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ရှိသော မြေများကို ပေးအပ်ချထား ရန် နည်းဥပဒေများကို နိုင်ငံတော်သမ္မတက ထုတ်ပြန်ခွင့် ရှိသည်။
- (၂) အဆိုပါ နည်းဥပဒေများတွင် အောက်ဖော်ပြပါ အချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း သည့် အကြောင်းအချက်များကိုလည်း စီမံခွင့် ရှိသည်-
 - (က) အဆိုပါမြေများကို အပိုင်စာချုပ်အရဖြစ်စေ၊ အငှားစာချုပ်အရ ဖြစ်စေ မည်သည့်အကျိုးခံစားခွင့်များကို မည်မျှ ခံစားခွင့် ပေးအပ် ကြောင်း ဖော်ပြသည့်အချက်၊ အကယ်၍ အဆိုပါ အကျိုးခံစား ခွင့်များကို စည်းကမ်း တစ်စုံတစ်ရာဖြင့် လွှဲအပ်ခြင်း ဖြစ်ပါက မည်သည့်စည်းကမ်းချက်များဖြင့် လွှဲအပ်သည် ဟူသောအချက်၊
 - (ခ) အပိုင် သို့မဟုတ် အငှားစာချုပ်စာတမ်းများဖြင့် မည်သည့် အခွန် တော် အရာရှိတို့က မည်သည့် နည်းလမ်းဖြင့် ပေးအပ်ချထားခွင့် ရှိသည် ဟူသော အချက်၊
 - (ဂ) မြေကို သုံးစွဲလုပ်ကိုင်နေထိုင်ခွင့် လိုင်စင်များကို မည်သည့် အခွန် တော် အရာရှိတို့က မည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် ပေးအပ်ချထားခွင့် ရှိသည် ဟူသော အချက်၊
 - (ဃ) အပိုင် စာချုပ်စာတမ်းအရဖြစ်စေ၊ အငှား စာချုပ်စာတမ်းအရ ဖြစ်စေ ပေးအပ် ချထားသော သို့မဟုတ် လိုင်စင်အရ လက်ရှိ လုပ်ကိုင် နေထိုင်သော မြေများအပေါ် မည်သည့်နှုန်းထားအတိုင်း

မြေခွန် ကောက်ခံရမည်၊ မည်သည့်မြေငှားခ သတ်မှတ်ထားရမည်
ဟူသည်ကို သတ်မှတ်သည့်အချက်၊ ယင်းတို့အပြင်

(င) မည်သည့်ကိစ္စရပ်များတွင် အဆိုပါမြေတို့ကို အခွန်လွတ် ပေးအပ်
ချထားနိုင်သည် ဟူသော အချက်။

ဤပုဒ်မ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ နိုင်ငံတော် သမ္မတက နည်းဥပဒေများ ထုတ်ပြန်
ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မြေငှားဂရန် လျှောက်ထား ထုတ်ပေးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍
ဂရန် စာချုပ်စာတမ်းဟု ခေါ်သည့် မြေပေး သို့မဟုတ် မြေငှားစာချုပ်စာတမ်းပါ
စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်ခြင်း၊ မည်သည့် နည်းလမ်းဖြင့် ပေးအပ် ချထားရ
ခြင်း၊ မြေခွန်မြေငှားခများ မည်သို့ သတ်မှတ် ကောက်ခံရခြင်း၊ မြေကို အခွန်
လွတ် ပေးနိုင်ခြင်းတို့ဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေများကို လက်တွေ့ကျင့်သုံးရန် ကျင့်ထုံး
အဖြစ် ထုတ်ပြန်ပိုင်ခွင့် ရှိကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့ ထုတ်
ပြန်ပြဋ္ဌာန်းသည့် နည်းဥပဒေများကို ကျော်လွန်၍ မည်သူမျှ လုပ်ပိုင်ခွင့် မရှိပါ။

နည်းဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းခြင်းအတွက် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၇ တွင်သာမက
ပုဒ်မ ၄၃ တွင် နည်းဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ ထုတ်ပြန်နိုင်ခြင်းကို ပုဒ်မ ၄၃
၌ အောက်ပါအတိုင်း ထပ်မံ ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်-

- ၄၃။ နိုင်ငံတော် သမ္မတအား နည်းဥပဒေများ ပြဋ္ဌာန်း သတ်မှတ်ပိုင်ခွင့် အခွင့်
အာဏာကို ပုဒ်မ ၁၇ အရ အပ်နှင်းသည့် အကြောင်းအရာများနှင့် စပ်လျဉ်း
သည့် နည်းဥပဒေများအပြင် နိုင်ငံတော် သမ္မတသည် အောက်ပါ အကြောင်း
အရာများကို ပြဋ္ဌာန်း သတ်မှတ်ရန် နည်းဥပဒေများ ထုတ်ပြန်ပိုင်ခွင့် ရှိသည်-
- (က) ပုဒ်မ ၁၂ အရ လျှောက်ထားချက်အား လက်ခံရရှိကြောင်း ကြေညာ
ချက်ကို အခွန်တော်အရာရှိက ပုဒ်မ ၁၃ အရ မည်သည့်နည်းလမ်းဖြင့်
အချိန်ကာလ မည်မျှ သတ်မှတ် ကြေညာရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊
- (ခ) ပုဒ်မ ၁၄ အရ ပြဋ္ဌာန်းချက် တစ်စုံတစ်ရာကို ဖျက်သိမ်းရန် အခွန်တော်
အရာရှိက ရည်ရွယ်ကြောင်းကို မည်သည့် နည်းလမ်းဖြင့် အချိန်ကာလ
မည်မျှ သတ်မှတ် ကြေညာရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊
- (ဂ) ပုဒ်မ ၂၈ အရ ရေးသွင်းမှတ်သားရမည့် မြို့မြေစာရင်းတွင် မည်သည့်
အကြောင်းအရာများကို ရေးသွင်းပါရှိရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊
- (ဃ) အခွန်တော်အရာရှိတို့ ချမှတ်သည့် အမိန့်နှင့် စီရင်ဆုံးဖြတ်ချက်များကို
မည်သည့်အမှုတွင် မည်သည့် အရာရှိထံသို့ မည်သည့် ကန့်ကွက်ချက်၊
မည်သည့် စည်းကမ်းချက်များအရ အယူခံခွင့် ရှိကြောင်း၊

- (င) ဤအက်ဥပဒေအရ ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သည့် အမှုများနှင့် အက်ဥပဒေတွင် ဖော်ပြပါရှိမှု မရှိသည့် အမှုများကို မည်သူတို့က မည်သည့် နည်းလမ်းဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း၊
- (စ) ယေဘုယျအားဖြင့် ဤအက်ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ရည်ရွယ်ချက်များ အတိုင်း အတည်ပြုရမည့်အကြောင်း။

ယနေ့ကာလ ဥပဒေပြုသူများ နမူနာယူဖွယ် ပြဋ္ဌာန်းချက်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ နည်းဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းရန် မည်သူအား လုပ်ပိုင်ခွင့် အပ်နှင်းသည် ဟူသည့် အချက် သာမက ဥပဒေပါ မည်သည့် အချက်များကို အလေးထားကာ နည်းဥပဒေတွင် မဖြစ်မနေ ထည့်သွင်း ပြဋ္ဌာန်းရမည် ဖြစ်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။

အောက်မြန်မာပြည် မြို့နှင့် ကျေးရွာမြေများ အက်ဥပဒေအရ နည်းဥပဒေ များ ပြဋ္ဌာန်းခြင်းအတွက် နိုင်ငံတော် သမ္မတသို့ ပုဒ်မ ၁၇ နှင့် ၄၃ တို့အရ လုပ်ပိုင်ခွင့် အပ်နှင်းထားသော်လည်း နည်းဥပဒေ၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သည့် ပုံစံများ၊ ဇယားမှတ်ပုံတင်များ၊ နို့တစ်စာများ အစရှိသည့် ရုံးသုံးစာရွက်စာတမ်း ပုံစံများ သတ်မှတ်ခြင်းအတွက် ပုဒ်မ ၄၂ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်-

၄၂။ ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီးသည် နိုင်ငံတော် သမ္မတ၏ အတည်ပြုချက်ဖြင့် ဤအက်ဥပဒေအရ အသုံးပြုရမည့် စာရင်းဇယားများ၊ မှတ်ပုံတင်များ၊ ကြေညာချက် နို့တစ်စာများနှင့် အခြားစာတမ်း အမှတ်အသားများတို့ကို ဖော်ပြသည့် နည်းဥပဒေများ ပြုလုပ်ပိုင်ခွင့် ရှိသည်။

သို့ဖြစ်၍ နည်းဥပဒေ၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သည့် ရုံးသုံးစာရွက်ပုံစံများ သတ်မှတ်ခြင်းကို ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီး၊ ယခုကာလ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သို့ အပ်နှင်းထားပါသည်။

ထိုကဲ့သို့ နည်းဥပဒေများ ပြဋ္ဌာန်း ထုတ်ပြန်ခြင်းအတွက် အရေးကြီးသည့် အချက်ကို အက်ဥပဒေ၏ ပုဒ်မ ၄၄ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်-

၄၄။ နည်းဥပဒေများ ထုတ်ပြန်ရန်အတွက် နိုင်ငံတော် သမ္မတအား ပုဒ်မ ၁၇၊ ပုဒ်မ ၂၈ နှင့် ပုဒ်မ ၄၃ ပုဒ်မခွဲ (ဂ)၊ (ဃ)၊ (င) နှင့် (စ) တို့အရ အပ်နှင်းသည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်မှာ ထိုနည်းဥပဒေများကို ကြိုတင်ကြေညာပြီးနောက် ပြဋ္ဌာန်းရမည် ဟူသည့် စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်ကို အထောက်အထား ပြုရမည့်အပြင် ထိုကဲ့သို့ ပြဋ္ဌာန်း သတ်မှတ်သည့် နည်းဥပဒေများကို နိုင်ငံတော်ပြန်တမ်းတွင်

ထည့်သွင်းကြေညာခြင်း မပြုမီ ကာလအတွင်း အာဏာသက်ရောက်မှု မရှိ
စေရ။

အထူးဂရုပြုဖွယ် ပြဋ္ဌာန်းချက် ဖြစ်ပါသည်။ နည်းဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်း ထုတ်ပြန်
ရာတွင် နိုင်ငံတော်သမ္မတအဆင့်က ထုတ်ပြန်သည်ဖြစ်သော်လည်း အများပြည်
သူသို့ တရားဝင် ထုတ်ပြန် အသိပေးခြင်း ဖြစ်စေရန် မြန်မာနိုင်ငံတော် ပြန်တမ်း
တွင် ထည့်သွင်း ထုတ်ပြန်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ ထည့်သွင်း ထုတ်ပြန်ပြီးမှ
သာ အများပြည်သူသို့ ယင်းနည်းဥပဒေ အာဏာ သက်ရောက်စေမည် ဖြစ်ပါ
သည်။ ထိုသို့ မထုတ်ပြန်ဘဲ သာမန်အားဖြင့် သက်ဆိုင်သည့်ဌာနများ သိရှိစေရန်
ညွှန်ကြားစာမျှဖြင့် ထုတ်ပြန်ပါက ယင်းသည် အများပြည်သူတို့အနေဖြင့် လိုက်
နာရန်တာဝန် မရှိပါ။

နည်းဥပဒေ ထုတ်ပြန်ရာတွင် နည်းဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို မလိုက်နာသူတို့
အား အရေးယူသည့်အတွက် ချမှတ်ရမည့် ပြစ်ဒဏ်ကိုပါ ထည့်သွင်းပိုင်ခွင့်ရှိခြင်း
ကို အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၃-က တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်-

၄၃-က။ နိုင်ငံတော်သမ္မတက ဤအက်ဥပဒေအရ နည်းဥပဒေ တစ်စုံတစ်ရာကို
ပြဋ္ဌာန်းသည့်အခါ အဆိုပါ နည်းဥပဒေကို ဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်ပါက
ထိုက်သင့်စေရမည့် အခြား ပြစ်ဒဏ်များအပြင် ရာဇဝတ်တရားသူကြီး
တစ်ဦးဦး ရှေ့မှောက်၌ ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရသည့်အခါ သုံးလထက်
မပိုသည့် ထောင်ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျပ်သုံးသိန်းထက် မပိုသည့် ငွေဒဏ်ကို
ဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်လုံးဖြစ်စေ ကျခံစေရမည် ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ထည့်
သွင်း ပြဋ္ဌာန်းပိုင်ခွင့် ရှိသည်။

ထိုသို့ အက်ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်သည် မူလက တစ်လထက် မပိုသည့် ထောင်
ဒဏ်ဖြစ်စေ၊ ကျပ်နှစ်ရာထက် မပိုသည့် ငွေဒဏ်ကိုဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်လုံး ဖြစ်စေ
ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသော်လည်း ၂၀၁၅ ခုနှစ် အောက်မြန်မာနိုင်ငံ မြို့နှင့် ကျေးရွာ
မြေများ အက်ဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေဖြင့် ဤပုဒ်မ ပြဋ္ဌာန်းချက်ပါ
ပြစ်ဒဏ်များကို ပြင်ဆင် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းပုဒ်မ ပြဋ္ဌာန်းချက်
အရ နည်းဥပဒေတွင် ပြစ်မှုပြစ်ဒဏ် သတ်မှတ်ချက် ပါရှိခဲ့သည် ဖြစ်ရာ ယင်း
နည်းဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ဤပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်စေရန်
နည်းဥပဒေ ပြင်ဆင် ပြဋ္ဌာန်းချက် ထုတ်ပြန်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ သို့ပါက နိုင်ငံ
တော်သမ္မတ၏ကိုယ်စား ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက နည်း
ဥပဒေကို ပြင်ဆင်ချက် ပြုလုပ်၍ မြန်မာနိုင်ငံတော်ပြန်တမ်းတွင် ထည့်သွင်း

ထုတ်ပြန်ခြင်း ပြုရပါမည်။ ယင်းသို့ ထုတ်ပြန်ပြီးမှသာ ယင်းနည်းဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်အတွက် ဤပြင်ဆင်ချက်ပါ ပြစ်ဒဏ်ကို တရားရုံးက ချမှတ်ပိုင်ခွင့် ရှိမည် ဖြစ်ပါသည်။ အက်ဥပဒေ ပြင်ဆင်ချက်မျှဖြင့် မလုံလောက်ပါ။ သတိပြု ဆောင်ရွက်ကြရပါမည်။

အထက်မြန်မာပြည် မြေနှင့် အခွန်တော် စည်းမျဉ်း

ယခုဆက်လက်၍ အထက်မြန်မာပြည် မြေနှင့်အခွန်တော်စည်းမျဉ်း အပိုင်းကို ဆက်လက် တင်ပြပါမည်။ ဤစည်းမျဉ်းတွင် အဓိကအားဖြင့် နိုင်ငံပိုင်မြေ (State Land) ဟူသည့် ဖွင့်ဆိုချက်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းကို စည်းမျဉ်း ပုဒ်မ ၂၃ တွင် အောက်ပါအတိုင်း သတ်မှတ်ထားပါသည်-

၂၃။ ဤစည်းမျဉ်းတွင် ဆက်လက်ဖော်ပြမည့် ပုဒ်မများ၌ နိုင်ငံပိုင်မြေဟု ဆိုရာတွင် အစိုးရက ပိုင်ဆိုင်သည့်မြေ သို့မဟုတ် အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ရှိသောမြေ တို့ကို ဆိုလိုသည့်အပြင် အောက်ပါတို့လည်း ပါဝင်သည်-

- (က) ရှင်ဘုရင်ပိုင်မြေ (အရာတော်မြေ) ဟု သတ်မှတ်ခဲ့သည့်မြေများ၊
- (ခ) အများပြည်သူအကျိုးကို ဆောင်ရွက်ရန် စည်းကမ်းချက်ဖြင့် သို့မဟုတ် ရာထူးအလျောက် သို့မဟုတ် အများပြည်သူဆိုင်ရာ ရုံးအဖြစ် ပေးအပ် ချထားမြေ၊
- (ဂ) မြစ်ချောင်းများအတွင်းရှိ ကျွန်းများနှင့် မြေကုကျွန်းသောင်များ၊
- (ဃ) မြေလွတ်မြေရိုင်းနှင့် သစ်တောကြိုးဝိုင်းအတွင်းရှိ မြေများ၊
- (င) လယ်ယာ လုပ်ကိုင်ခဲ့သော်လည်း စွန့်ပစ်ထားကာ ဤစည်းမျဉ်း အတည် ဖြစ်သည့်နေ့မှ ၂ နှစ်အတွင်း ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း လျှောက်ထားခြင်း မရှိ သည့် မြေများ။

ဤစည်းမျဉ်း ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ဖွင့်ဆိုပြထားသည်တို့သာ နိုင်ငံပိုင်မြေ ဖြစ် သည့် အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် ရှိသော မြေများ ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းဖွင့်ဆိုချက် တွင် မပါသည်များကို နိုင်ငံပိုင် မဟုတ်သည့်မြေ (Non-State Land) ဟု သတ် မှတ်ပါသည်။ ထိုသို့ သတ်မှတ်သည့်မြေများမှာ ဘိုးဘပိုင်မြေနှင့် ဝတ္ထုကံမြေများ ဖြစ်ပါသည်။

အဆိုပါ နိုင်ငံပိုင် မြေများကို ချထားပေးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စည်းမျဉ်း၏ ပုဒ်မ ၂၆ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပါရှိပါသည်-

၂၆။ ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီးသည် အောက်ပါအချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နည်းဥပဒေများ ပြဋ္ဌာန်းပိုင်ခွင့် ရှိသည်-

(က) အသုံးပြုထားခြင်း မရှိသော နိုင်ငံပိုင် မြေလွတ်များကို အပိုင်ချထားခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အခြားနည်းဖြင့်ဖြစ်စေ ပေးအပ်ချထားခြင်း၊

သို့ဖြစ်ရကား တစ်ဦးတစ်ယောက်အား အထက်မြန်မာပြည် မြို့ရွာများအတွင်းရှိ ဤစည်းမျဉ်းအရ တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ ဆိုင်ရာဆိုင်ခွင့် မရှိသေးသည့် နိုင်ငံပိုင် မြေလွတ်များကို ချထား ပေးအပ်ခြင်းကို နည်းဥပဒေဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပါသည်။ ယင်းစည်းမျဉ်း ပုဒ်မနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စည်းမျဉ်းအရ ၁၀-၅-၁၈၉၂ နေ့စွဲပါ မြေခွန်တော်ဌာန၏ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် (၁၄၈) ဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းသည့် နည်းဥပဒေများတွင် ပြင်ဦးလွင်မြို့မှအပ မီးရထားမြို့များ အပါအဝင် မြို့များမှ ချထားပေးခြင်း မရှိသေးသော နိုင်ငံပိုင်မြေများ ချထားခြင်းဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေများကို ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။ ပြင်ဦးလွင်မြို့ရှိ မြေများအတွက်မူ နည်းဥပဒေ၏ အခန်း ၆-ဂ ပါ နည်းဥပဒေများအရသာ ဆောင်ရွက်ရန် သတ်မှတ်ထားပါသည်။

အခြားဥပဒေများနှင့် ပတ်သက်မှု

အောက်မြန်မာပြည် မြို့နှင့်ကျေးရွာမြေများ အက်ဥပဒေနှင့် အထက်မြန်မာပြည် မြေနှင့် အခွန်တော် စည်းမျဉ်းတို့အရ မြို့ရွာတွင်းရှိ မြေများကို စီမံချထားသည် မှန်သော်လည်း နောက်ပိုင်း ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် ဥပဒေတချို့က တိုက်ရိုက် ဆောင်ရွက်၍ မရစေသည့် အကြောင်းတရားများကို မရည်ရွယ်ဘဲ ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့သည်ကို အနည်းငယ် ကြားဖြတ် တင်ပြလိုပါသည်။

အဓိက ကြည့်ရမည့် အက်ဥပဒေမှာ ၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သော လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေပင် ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါ အက်ဥပဒေ၏ ပုဒ်မ ၃ (ခ) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖွင့်ဆို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပါသည်-

လယ်ယာမြေ ဆိုသည်မှာ နိုင်ငံတော်က အလိုရှိသည့်အတိုင်း သုံးစွဲနိုင်သည့် လယ်ယာ လုပ်ကိုင်နိုင်သော မြေရိုင်းများနှင့် လယ်၊ ယာ၊ ကိုင်း၊ ကျွန်း၊ ဥယျာဉ် စိုက်ပျိုးမှု သို့တည်းမဟုတ် လယ်၊ ယာ၊ ကိုင်း၊ ကျွန်းဖြင့် အသက်မွေးမှု ကိစ္စများအတွက် ဖြစ်စေ၊ ယင်းသို့ စိုက်ပျိုးမှုနှင့် အသက်မွေးမှု၏ အထောက်အပံ့ ဖြစ်သော အမှုကိစ္စများအတွက်ဖြစ်စေ လက်ရှိထားသည့် သို့တည်းမဟုတ် သာမန်လုပ်ကိုင်သည့် သို့တည်းမဟုတ် အငှားချထားပြီး ဖြစ်သည့် မြေကို ဆိုလိုသည့်အပြင် ထိုစကားရပ်တွင် ထိုမြေပေါ်ရှိ လူနေအိမ်များနှင့် အခြားအဆောက်အအုံများ တည်ရာမြေများလည်း

ပါဝင်သည်။ သို့ရာတွင် မြို့ရွာအတွင်း တည်ရှိသော လူနေအိမ်ရာအဖြစ် လက် ရှိထားသည့် မြေများ မပါဝင်ချေ။

ဤအက်ဥပဒေသည် ငွေရှင်ကြေးရှင်၊ မြေရှင်ကြီးများ၊ ငွေတိုးကြီး ချေးစား သူ ချစ်တီးများလက်ဝယ် ရောက်ရှိနေသော မြန်မာ့လယ်ယာမြေများကို နိုင်ငံ တော်အနေဖြင့် သိမ်းယူပြီး လယ်မဲ့ယာမဲ့ ဆင်းရဲသူ တောင်သူ လယ်သမားများ အား ပြန်လည် ခွဲဝေပေးမည့် ရည်ရွယ်ချက်အပေါ် ရည်စူး ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် ဥပဒေပြုသူများအနေဖြင့် မိမိတို့၏ ရည်ရွယ်ချက်အပေါ်တွင်သာ အဓိကအဖြစ် အလေးဂရုပြုခဲ့ကြပြီး အခြား တည်ဆဲဥပဒေအပေါ် သက်ရောက်မှု ကို သာမညအဖြစ် မှတ်ယူခဲ့ကြဟန် ရှိပါသည်။ ဤအက်ဥပဒေ ဤဖွင့်ဆိုချက် သည် မူလ တည်ရှိနေသော The Lower Burma Town and Village Lands Act အပေါ် များစွာ အဟန့်အတား ဖြစ်စေခဲ့ရပါသည်။

ထိုအက်ဥပဒေကို ၁၉၅၃ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် အာဏာ တည်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ အာဏာတည်သည့် နေ့တွင် မြို့ရွာအတွင်း လူနေအိမ်ရာ အဖြစ် လက်ရှိထားသည့်မြေများမှအပ နိုင်ငံအတွင်းရှိ လယ်၊ ယာ၊ ကိုင်း၊ ကျွန်း၊ ဥယျာဉ်မြေများ အားလုံးနှင့် လယ်ယာလုပ်ကိုင်နိုင်သော မြေရိုင်းများ အားလုံး သည် လယ်ယာမြေအဖြစ် မှတ်တမ်းဝင်သွားခဲ့ပေသည်။ သို့ဖြစ်ပါက အဆိုပါ ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းသည့်နေ့တွင် မူလက မြို့အဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည့် ဧရိယာ နယ်နိမိတ်အတွင်း တည်ရှိနေသော်လည်း 'မြို့ရွာအတွင်း တည်ရှိသော လူနေ အိမ်ရာအဖြစ် လက်ရှိထားသည့်မြေများ မပါဝင်' ဟူသည့် စကားရပ်အရ စိုက်ပျိုး လုပ်ကိုင်နေသည့် ဥယျာဉ်ခြံများသည် လယ်ယာမြေများအဖြစ် ရောက်ရှိသွား ခဲ့ရပြီး လူနေအိမ်ရာအဖြစ် မြေငှားဂရန် ချထားပေးနိုင်ခြင်း မရှိတော့သည့် အနေအထားသို့ ရောက်ခဲ့ကြရပါသည်။ အဆိုပါ မြေများကို လူနေအိမ်ရာမြေ အဖြစ် ချထားဆောင်ရွက်ရေးအတွက် လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက် ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၉ အရ လယ်ယာမြေကို အသုံးချသည့်နည်းလမ်း ပြောင်းလဲရေး လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ရပ် တိုးလာခဲ့ရပါသည်။ မြို့များ အက်ဥပဒေအရ မြို့နယ်နိမိတ် အတွင်း ကျရောက် တည်ရှိနေသော လယ်ယာမြေများတွင်လည်း အလားတူ ဖြစ်ပေါ်လာရပါသည်။

ထို့ပြင် လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေအရ လယ်ယာမြေများ ကို သိမ်းယူ၍ ဝေငှခြင်း ပြုရာတွင် မြို့ရွာအနီး ကပ်လျက်ရှိသည့် လယ်ယာမြေ တို့ကို ဝေငှခြင်း မပြုဘဲ မြို့၏ လူဦးရေ တိုးပွားလာမှုအရ လူနေအိမ်ရာမြေများ

mgjoe.com

အဖြစ် ပြောင်းလဲ သတ်မှတ်နိုင်ရေးအတွက် စိုက်ပျိုးမှုအတွက် အသုံးမပြုသည့် နိုင်ငံပိုင် လယ်ယာမြေလွတ်များအဖြစ် ထားရှိခဲ့ပါသည်။ ယင်းမြေများသို့ မြို့ ကွက် တိုးချဲ့ပါက ပုဒ်မ ၃၉ အရ အခြားနည်း သုံးစွဲခွင့် လက်မှတ်ဖြင့်ပင် ပြီး မြောက်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် ၁၉၆၃ ခုနှစ် သီးခြားချထားရေးဥပဒေ ပေါ် ပေါက်လာသည့်အခါ မြေယာ တစ်လက်မ မကျန် အကုန်စိုက် ဟူသည့် မူဝါဒ အရ ယခင်က ဝေငှခြင်း မပြုဘဲ ချန်လှပ်ထားသည့် လယ်ယာမြေများကို သီးစား ချထားခြင်း ပြုရာတွင် စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်နေသော လယ်ယာမြေများအဖြစ် ပြန် လည် ပေါ်ပေါက်လာပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ မြို့များ အက်ဥပဒေအရ ကြေညာထား သည့် မြို့နယ်နိမိတ်အတွင်း ကျရောက်လျက် လူနေအိမ်မြေများနှင့် ကပ်လျက် တည်ရှိနေသည့် လယ်ယာမြေများကိုလည်း မြို့၏ လူဦးရေ တိုးပွားလာမှုအရ လူနေအိမ်ရာများအဖြစ် အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် ရှိသော မြေအဖြစ် ပြောင်းလဲ သတ်မှတ် ရောက်ရှိရေးအတွက် မြေသိမ်းအက်ဥပဒေအရ သိမ်းယူကာ ဆောင် ရွက်ရပါတော့သည်။

ထိုသို့ မဟုတ်ဘဲ ပုဒ်မ ၃၉ အရ အခြားနည်း သုံးစွဲခွင့်မျှဖြင့် မြို့ပြ စီမံကိန်း ကော်မတီက လယ်ယာမြေများကို အကွက်ရိုက်၍ ထိုအကွက်မြေပုံအရ ပါရှိသည့် မြေကွက်အမှတ်များဖြင့် မြေပေးမိန့် ခေါ် မြေချပါမစ်များသာ ပေးအပ်ခဲ့ပါက မြေနယ်သတ် အက်ဥပဒေအရ မြေနယ်နိမိတ် ကြပ်မတ်ရေး အရာရှိနှင့် မြေနယ် နိမိတ် သတ်မှတ်ရေး အရာရှိတို့ ခန့်အပ်ကာ မြို့မြေပိုင်ဆိုင်မှုစာရင်း ပြုလုပ်ပြီး ဦးပိုင်အမှတ်များ သတ်မှတ်ခြင်း ပြုလုပ်ရန် တစ်ကဏ္ဍ လိုအပ်မည် ဖြစ်ပါသည်။ သို့မှသာ မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

အမိန့်ဆင့်ဆိုချက်များ

မြို့မြေကို မြေငှားဂရန် လျှောက်ထားချက်အရ ပေးအပ်ချထားခြင်း လုပ်ငန်းစဉ် ကို မတင်ပြမီ မြို့မြေများကို အပိုင် သို့မဟုတ် အငှား ဂရန်ထုတ်ပေးရာတွင် ဂရုပြုရမည့် အချက်များအတွက် အခွန်တော်ဌာန အတွင်းဝန်က မြန်မာနိုင်ငံ အစိုးရအဖွဲ့သို့ ၉-၁၁-၁၉၂၀ နေ့စွဲပါ စာအမှတ် ၁၅-၈ တီ ဖြင့် ပေးပို့ခဲ့သည့်စာ အရ ညွှန်ပြသည့် အမိန့်ဆင့်ဆိုချက်များ အခန်း (၁၁)၊ မြေကို ယေဘုယျ စီမံ ခန့်ခွဲခြင်း အခန်းပါ အမိန့်ဆင့်ဆိုချက် ၅၄-က မှ ၅၆-က အထိကို တင်ပြလိုပါ သည်။ ယင်းသည် နောင်တွင် ပေါ်ပေါက်လာမည့် မြို့ကွက်သစ်များတွင်လည်း ဂရုပြုရန် လိုအပ်မည် အမှန်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ မျက်မှောက်ကာလ

ဝေါဟာရများဖြင့် တင်ပြပါမည်။ မြို့တစ်ခုရှိ အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် ရှိသော မြေများကို မည်သို့ လျာထား သတ်မှတ်သင့်ကြောင်း အမိန့် ဆင့်ဆိုချက် ၅၄-က ၌ အောက်ပါအတိုင်း ညွှန်ပြထားပါသည်-

၅၄-က။ အစိုးရအနေဖြင့် မြေလွတ်မြေလပ်များကို တွေးခေါ် မြော်မြင်မှု မရှိဘဲ ပေးအပ်ချထားခြင်းကြောင့် စက်မှုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် ဖြစ်စေ၊ ကျန်းမာရေးရှုထောင့်မှဖြစ်စေ အနာဂတ်ကာလ မြို့ပြ စည်ပင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး စီမံခန့်ခွဲမှု ပြုလုပ်ရာတွင် အကျိုးထိခိုက်မှု မရှိစေ ရန်အလို့ငှာ မြို့များတွင်ဖြစ်စေ၊ စည်ပင်သာယာရေး နယ်နိမိတ်အတွင်း ဖြစ်စေ၊ သတ်မှတ် ကြေညာထားသည့် အရပ်ဒေသတွင်ဖြစ်စေ တည်ရှိ သည့် မြေလွတ်မြေလပ်ကို လိုအပ်ချက်များအရ မည်သို့ အသုံးချမည် ကို စီမံချက်များ ကြိုတင် ပြုလုပ်ထားရန် ညွှန်ကြားခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ တိုင်း ဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအနေဖြင့် စည်ပင်သာ ယာရေး နယ်နိမိတ်အတွင်း သို့မဟုတ် ဤအက်ဥပဒေအလို့ငှာ သတ်မှတ် ကြေညာထားသည့် အရပ်ဒေသအတွင်း မကျရောက်သည့် မြို့တစ်ရပ်ရပ် အတွက် ဤအမိန့်ဆင့်ဆိုချက်အား ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ခြင်းမှ ကင်းလွတ် ခွင့်ပြုသည်။ ဤကိစ္စရပ်အလို့ငှာ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် သို့မဟုတ် ခရိုင်ရုံးစိုက်ရာ မြို့မဟုတ်သည့် မြို့တွင်ဖြစ်စေ၊ စည်ပင်သာယာရေး နယ်နိမိတ်တွင်ဖြစ်စေ၊ သတ်မှတ် ကြေညာထားသည့် အရပ်ဒေသတွင် ဖြစ်စေ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီ သို့ မဟုတ် မြို့ကော်မတီ၊ ဆိပ်ကမ်းအာဏာပိုင်၊ ခရိုင်အင်ဂျင်နီယာမှူး၊ ခရိုင် ကျန်းမာရေးဦးစီး ဌာနမှူးတို့နှင့်သာမက လိုအပ်သည်ဟု ထင်မြင်ရသည့် အခြားသော အစိုးရဌာနများနှင့်ပါ ညှိနှိုင်း၍ မြို့တွင်ဖြစ်စေ၊ စည်ပင် သာယာရေး နယ်နိမိတ်တွင်ဖြစ်စေ၊ သတ်မှတ် ကြေညာထားသည့် အရပ် ဒေသတွင်ဖြစ်စေ တည်ရှိသည့် အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် ရှိသည့် မြေ လွတ်မြေလပ်များကို ကွင်းဆင်း စစ်ဆေး၍ အောက်ပါ ရည်ရွယ်ချက် တစ်ရပ်ရပ် သို့မဟုတ် ရည်ရွယ်ချက်များအတွက် ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ် လာဖွယ် ရှိသည်ဟု ထင်မြင်ရသည့် မြေဧရိယာများကို ရွေးချယ်၍ ခွဲခြား ထားရှိရမည်-

- (က) ယေဘုယျ လူနေအဆောက်အအုံများအတွက်၊
- (ခ) ယေဘုယျအားဖြင့်ဖြစ်စေ၊ အထူးသီးသန့်ဖြစ်စေ စက်မှုလုပ်ငန်းများ အတွက်၊

- (ဂ) မြို့ပြဝန်ထမ်းအိမ်ရာ တည်ထောင်ရန် သို့မဟုတ် တိုးချဲ့ရန်အတွက်၊
- (ဃ) အစိုးရ အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ရန် သို့မဟုတ် အခြားသော အစိုးရလုပ်ငန်းများအတွက်၊
- (င) စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့ အဆောက်အအုံများ ဆောက်လုပ်ရန် သို့မဟုတ် စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့၏ အခြား လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ရန်အတွက်၊
- (စ) ကျန်းမာရေးကိစ္စရပ်များအလို့ငှာဖြစ်စေ၊ အများပြည်သူဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ရန်ဖြစ်စေ ချန်လှပ်ထားရမည့် မြေများအတွက်၊
- (ဆ) မြန်မာ့မီးရထားလုပ်ငန်းများအတွက်။

မြို့တွင်ဖြစ်စေ၊ စည်ပင်သာယာရေး နယ်နိမိတ်တွင်ဖြစ်စေ၊ သတ်မှတ် ကြေညာထားသည့် အရပ်ဒေသတွင်ဖြစ်စေ အထက်တွင် ဖော်ပြထားသည့် ခေါင်းစဉ်များအရ ရွေးချယ်၍ ခွဲခြား သတ်မှတ်ထားသည့် မြေဧရိယာများစာရင်းကို အစီအစဉ်ဇယား တစ်ခုအဖြစ် ရေးဆွဲရမည်။ ထိုအစီအစဉ်ဇယားတွင် ခွဲခြား ဖော်ပြထားသည့် မတူကွဲပြားသည့် မြေအမျိုးအစားများကို မတူညီသော အရောင်များဖြင့် မြေပုံတစ်ရပ်ဖြင့် လည်း ထင်ရှားစွာ ဖော်ပြ၍ အစီအစဉ်ဇယားကို မြေပုံနှင့်တကွ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံ ခွင့်ပြုရရှိရေးအတွက် တင်ပြရမည်။ အဆိုပြု တင်ပြချက်များအတွက် ခွင့်ပြုချက် ရရှိသည့်အခါ ခွဲခြား သတ်မှတ်ထားသည့် မြေဧရိယာတို့ကို မြေတိုင်းစာရေးက ယင်း၏ နှစ်စဉ်မြေပုံတွင် ဖော်ပြရမည်။ အစီအစဉ်ဇယားကို မြေပုံနှင့်တကွ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ရုံးတွင် ရည်ညွှန်းကိုးကားရန်အတွက် စာတွဲဖြင့် တွဲကာ ထိန်းသိမ်းထားရမည်။

မြို့ကွက်သစ်များ ဖော်ထုတ်ရာတွင် အနာဂတ်ကာလအတွက် စီမံခန့်ခွဲမှု အကျပ်အတည်း မဖြစ်စေရန် မြေအသုံးချမှုဇုန်များကို ကြိုတင် သတ်မှတ်စေခြင်းသည် လွန်စွာ ခေတ်မီလှပါသည်။

မြို့အတွင်း မြေအသုံးချမှု ဇုန်များ ပြုစုရာတွင် မြို့တစ်ရပ်နှင့် တစ်ရပ် သဘောသဘာဝတို့ မတူညီနိုင်ခြင်းအတွက် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတို့အပေါ် ညွှန်ကြားရန် အချက်များကို အမိန့်ဆင့်ဆိုချက် ၅၄-ခ ၌ အောက်ပါအတိုင်း ထပ်မံ ညွှန်ပြထားပါသည်-

၅၄-ခ။ မြို့အသီးသီးတို့၏ သဘောသဘာဝများ မတူညီမှုများကြောင့် အထက်ပါ အစီအစဉ်ဇယားကို ပြုစုဆောင်ရွက်ရာတွင် ခရိုင်တာဝန်ခံ အရာရှိများ အနေဖြင့် လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရန် နည်းလမ်းများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အထွေထွေ ညွှန်ကြားချက်များ ချမှတ်ပေးရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် လိုအပ်သည်ဟု ထင်မြင်သည့် မည်သည့်ကိစ္စရပ်များတွင်မဆို အခြေအနေ၏ လိုအပ်ချက်အလိုက် ညွှန်ကြားစာများ ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။ သို့ရာတွင် အောက်ဖော်ပြပါ ယေဘုယျ သဘောတရားတို့ကို လိုက်နာရန် လိုအပ်သည်-

(က) သတ်မှတ်သည့် ကိစ္စရပ်များအတွက် အသုံးပြုရန် မြေလွတ်မြေလပ်များကို စီမံချထားခြင်း ပြုရာတွင် သီအိုရီ သဘောတရားများအပေါ် ထက် အမှန် လုပ်ကိုင်နိုင်သည့် လက်တွေ့အခြေအနေများအပေါ် တွင်သာ အခြေခံ၍ လျာထားသတ်မှတ်ခြင်း ပြုသင့်သည်။ တည်ရှိနေသော ပကတိအခြေအနေများနှင့် ပေါ်ပေါက်လာနိုင်သည့် အခြေအနေများကို အလေးထား စဉ်းစားရမည့်အပြင် စက်မှုလုပ်ငန်းများ အတွက်ဖြစ်စေ၊ အခြားသော အထူး ကိစ္စရပ်များအတွက်ဖြစ်စေ အမှန်တကယ် လိုအပ်မည် ဖြစ်သည့် မြေများထက် ပိုလွန်၍ ခွဲခြားသတ်မှတ်ထားရန် မသင့်ပေ။

(ခ) လှေ၊ သင်္ဘောများ ဝင်ထွက်သွားလာနိုင်သည့် မြစ်၊ ချောင်း၊ ပင်လယ်တို့ကို မျက်နှာစာပြုသည့် မြေနှင့် စပ်လျဉ်းပါက ကုန်စည်များကို ဖြစ်စေ၊ ခရီးသည်များကိုဖြစ်စေ ကုန်းပေါ်သို့လည်းကောင်း၊ သင်္ဘောပေါ်သို့လည်းကောင်း တက်ဆင်းတင်ချရန် အများပြည်သူ အသုံးပြုသည့် သို့မဟုတ် အနာဂတ်တွင် အသုံးပြုနိုင်ဖွယ်ရှိသည့် မည်သည့်ကမ်းဦးတွင်မဆို အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်စေမှု မရှိဘဲ ချန်လှပ်ထားရမည်။ အဆိုပါကဲ့သို့ အသုံးပြုခြင်း မရှိသည့် သို့မဟုတ် အသုံးပြုရန် မရှိသော ကမ်းဦးတစ်စုံတစ်ရာကို ကုန်းပေါ်သို့လည်းကောင်း၊ သင်္ဘောပေါ်သို့လည်းကောင်း တိုက်ရိုက်ကုန်တင်ကုန်ချ အခွင့်အရေး ရရှိရန် လိုအပ်သည့် သို့မဟုတ် ရရှိပါက အထူးအကျိုးရှိစေသည့် အနာဂတ်တွင် ပေါ်ပေါက်လာနိုင်ဖွယ်ရှိသည့် စက်မှုလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ရန် မြေများအတွက် ဦးစားပေး ချန်လှပ်ထားသင့်သည်။

မြေလွတ်မြေလပ်များကို စီမံလျာထားချက်သည် စိတ်ကူးယဉ်ဆန်စွာ ဆောင်ရွက်ရန် မဟုတ်ဘဲ ပကတိ တည်ရှိနေသော အခြေအနေများနှင့် အနာဂတ်တွင်

ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်မှုများကို ဆန်းစစ်ကာ မြေအသုံးချမှု အစီအစဉ်ဇယား ရေးဆွဲရန် ညွှန်ပြသည့် ယေဘုယျ သဘောတရားကို ဂရုပြုကြရပါမည်။ ထို့ပြင် မြစ်ကမ်းနဖူးတွင် တည်ရှိသော မြို့များအတွက် ရေလမ်း ပို့ဆောင်ရေးအလို့ငှာ အများပြည်သူ အသုံးပြုရန်နေရာနှင့် အများပြည်သူ မသုံးစွဲပါက စက်မှုလုပ်ငန်းအတွက် အသုံးပြုရန် နေရာကို ခွဲခြားဆောင်ရွက်ရန် ညွှန်ပြထားပါသည်။ ဤနေရာတွင် လူနေအဆောက်အအုံအလို့ငှာ မသတ်မှတ်သည်ကို သတိပြုကြရပါမည်။

မြို့မြေအသုံးချမှု အစီအစဉ်ဇယားသည် တစ်ကြိမ် ရေးဆွဲပြီးနောက် တရားဝေ ကျင့်သုံးရန် မဟုတ်ဘဲ ပြန်လည် ဆန်းစစ်ခြင်း ပြုလုပ်ရန်အတွက် အမိန့်ဆင့်ဆိုချက် ၅၄-ဂ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ညွှန်ပြထားပြန်ပါသည်-

၅၄-ဂ။ အစီအစဉ်ဇယား ရေးဆွဲ ပြုစုပြီးဖြစ်သည့် မြို့တစ်ရပ်တွင် ရရှိနိုင်သည့် မြေများကို အစီအစဉ်ဇယားနှင့်အညီ စီမံခန့်ခွဲရမည်။ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် အမှန်တကယ် တိုးတက်ဖြစ်ထွန်းလာသည်နှင့်အညီ လိုအပ်ချက်များကို အခြေခံ၍ အစီအစဉ်ဇယားကို ၃ နှစ်လျှင် တစ်ကြိမ်ကျ စိစစ်၍ မြို့၏ စည်ပင်တိုးတက် ဖြစ်ပေါ်လာမှုများ အခြေအနေများအရဖြစ်စေ၊ မြို့တွင် လိုအပ်လာမှုများအရဖြစ်စေ အစီအစဉ်ဇယားကို ပြန်လည် ပြင်ဆင်ရန် လိုအပ်သည့်အခါတိုင်း မူလ ခွင့်ပြုထားသည့် အစီအစဉ်ဇယားကို အသစ် ပြင်ဆင်သတ်မှတ်ရန် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံမှ ခွင့်ပြုမိန့် ရရှိစေရန် တင်ပြရမည်။

အစီအစဉ် ဇယားအရ ဆောင်ရွက်သည် မှန်သော်လည်း လက်တွေ့ ပေါ်ပေါက်လာသည့်အခြေအနေတို့မှာ အမျိုးမျိုး ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပါသည်။ ကြိုတင် မမျှော်မှန်းနိုင်ခဲ့သည့် အကြောင်းတရားများလည်း ပေါ်ပေါက်လာနိုင်ပါသည်။ ဤတွင် စီမံချက် ရေးဆွဲထားပြီး ဖြစ်သဖြင့် ယင်းအတိုင်းသာ တရားဝေ မကျင့်သုံးမိစေရန် ညွှန်ပြထားပါသည်။ ခရိုင် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအနေဖြင့် စီမံချက်ကို မြေပြင်အခြေအနေမှန်များနှင့် သုံးနှစ်တစ်ကြိမ် တိုက်ဆိုင် စိစစ်၍ ပြန်လည် ပြုပြင်ရေးဆွဲရန် ညွှန်ပြထားပါသည်။

သာမန်အားဖြင့် မြို့မြေဂရန်များ ထုတ်ပေးခြင်းအတွက် မြို့နယ် စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့၏ သဘောထားမှတ်ချက်များကို တောင်းခံလေ့ရှိကြသော်လည်း ယင်းသို့ တောင်းခံရန် မလိုအပ်သည့် အခြေအနေအတွက် အမိန့်ဆင့်ဆိုချက် ၅၄-ဃ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ညွှန်ပြထားပါသည်-

၅၄-ဃ။ စည်ပင်သာယာရေး နယ်နိမိတ်အတွင်း ကျရောက်သည့် မြို့တစ်မြို့ သို့ မဟုတ် ဤအက်ဥပဒေအလို့ငှာ သတ်မှတ် ကြေညာထားသည့် အရပ် ဒေသတစ်ခုတွင် တည်ရှိသည့် မြေကို အငှားပေးအပ် ချထားရာတွင် စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့နှင့် ညှိနှိုင်းရစေမြဲ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အမိန့် ဆင့်ဆိုချက် ၅၄-က နှင့်အညီ မြေလွတ်မြေလပ်များကို စီမံချထားရန် အစီအစဉ်ဇယား ရေးဆွဲခွင့်ပြုထားပြီးသည့် မြို့များတွင် အောက်ပါမြေ မျိုးများမှတစ်ပါး ခွင့်ပြုထားသည့် အစီအစဉ်ဇယားနှင့် ညီညွတ်သည့် လျှောက်လွှာများကို စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့၏ သဘောထားအတွက် ညှိနှိုင်းရန် မလိုအပ်ပေ-

- (က) လှေသင်္ဘောများ ဝင်ထွက်သွားလာနိုင်သည့် မြစ်၊ ချောင်း၊ ပင်လယ် တို့ကို မျက်နှာစာပြုသည့် မြေ၊
- (ခ) စက်မှုလုပ်ငန်းအလို့ငှာ ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သည့် မြေ။

စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့က ကန့်ကွက်ချက် တစ်စုံတစ်ရာကို ငြင်းပယ်လိုသည့် အချက်တွင် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်မှတစ်ဆင့် ပြည်ထောင်စုအစိုးရအဖွဲ့သို့ တင်ပြ၍ အမိန့်နာခံရမည်။

အမိန့်ဆင့်ဆိုချက် ၅၄-က အရ မြေအသုံးပြုမှုဇုန်များကို အစီအစဉ်ဇယား ရေးဆွဲထားသော မြို့များတွင် အစီအစဉ်ဇယား ရေးဆွဲစဉ်ကပင် စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့နှင့် ညှိနှိုင်းရေးဆွဲ သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သဖြင့် ညွှန်ပြထားသည့် ကိစ္စရပ်တို့မှအပ သာမန်အားဖြင့် စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့၏ သဘောထားမှတ်ချက် တောင်းရန် မလိုအပ်ကြောင်း ညွှန်ပြထားပါသည်။

သင်္ချိုင်း တည်ရှိရာအရပ်၏ အနီးပတ်ဝန်းကျင်မှ မြေများကို မြေငှား ဂရန် ချပေးရေးကိစ္စတွင် ဆောင်ရွက်ရန် အချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမိန့်ဆင့်ဆိုချက် ၅၄-င တွင် အောက်ပါအတိုင်း ညွှန်ပြထားပါသည်-

၅၄-င။ သင်္ချိုင်းမြေတစ်ခုမှ ကိုက် ၁၀၀ အကွာအဝေးအတွင်းရှိ မြေအတွက် ထိုသင်္ချိုင်းကို ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်သည့် အရာရှိ သို့မဟုတ် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ ရှိပါက ယင်းတို့၏ သဘောတူညီမှုကို ကြိုတင် ရယူမှု မပြုဘဲ သာမန်အားဖြင့် အပိုင် သို့မဟုတ် အငှားပေးအပ်ချထားမှု မပြုလုပ်ရပါ။ သင်္ချိုင်းကို ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်သည့် အရာရှိ သို့မဟုတ် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ၏ ကန့်ကွက်ချက်များအပေါ် ငြင်းပယ် လိုအပ်သည့် အမှုများတွင် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံ တင်ပြ၍ ဆုံးဖြတ်

ချက်ကို နာခံရမည်။ ထို့ပြင် သင်္ချိုင်းကို ကြီးကြပ် အုပ်ချုပ်သည့် အရာရှိ သို့မဟုတ် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၏ ကန့်ကွက်ချက်ကို ငြင်းပယ်ရန် တိုင်းဒေသ ကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက သဘောတူခဲ့လျှင် အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ တင်ပြ၍ အမိန့်နာခံရမည်။

သင်္ချိုင်း ဟူသည် ထပ်မံတိုးချဲ့ရန် အလားအလာများ ပေါ်ပေါက်နိုင်သကဲ့သို့ သင်္ချိုင်းမြေအဖြစ်မှ ဖျက်သိမ်းရန် အကြောင်းများလည်း ပေါ်ပေါက်နိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ သင်္ချိုင်းမြေနှင့် ကိုက် ၁၀၀ အကွာအဝေးအတွင်းရှိ မြေများကို မြေငှား ဂရန် ထုတ်ပေးမည် ဆိုပါက ထိုသို့သော အခြေအနေများကို စဉ်းစားရန် သင်္ချိုင်း ကို ကြီးကြပ်အုပ်ချုပ်သူ၏ သဘောထားမှတ်ချက်ကို ရယူ စဉ်းစားရမည် ဖြစ် ပါသည်။

အမိန့်ဆင့်ဆိုချက် ၅၄-စ ကိုမူ ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီး၏ ၁၅-၁၁-၁၉၂၄ နေ့စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာ အမှတ် (၁၄၃) ဖြင့် ဖျက်သိမ်းခဲ့ပြီး ဖြစ်၍ တင်ပြခြင်း မပြုတော့ပါ။ ထို့နောက် အခွန်တော်ဌာန အတွင်းဝန်က မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရသို့ ၂-၃-၁၉၁၄ နေ့စွဲပါ စာအမှတ် ၆-၁ ဂျီ-၅ ဖြင့် ပေးပို့စာအရ ဖြည့်စွက် သတ်မှတ်သည့် အမိန့်ဆင့်ဆိုချက် ၅၄-ဆ ကို အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရပါသည်-

၅၄-ဆ။ မြေတစ်ရပ်ကို အပိုင်ဖြစ်စေ၊ အငှားဖြစ်စေ ပေးအပ်ချထားရန်အတွက် အထက်အာဏာပိုင်တစ်ဦး၏ ခွင့်ပြုမိန့် လိုအပ်သည့် ကိစ္စရပ်များတွင် ထိုခွင့်ပြုမိန့် ရရှိမည်ဟု မျှော်မှန်း၍ ခွင့်ပြုမိန့် မရရှိမီ ထိုမြေကို အသုံး ပြုရန် အခွင့်အရေးကို ပေးအပ်ခြင်း မပြုလုပ်ရ။

မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးခြင်း လုပ်ပိုင်ခွင့်သည် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ လုပ် ပိုင်ခွင့်ဖြစ်သည် မှန်သော်လည်း ပေးအပ်ချထားရမည့် မြေဧရိယာ အကျယ် အဝန်းပေါ် မူတည်၍ အထက်အရာရှိများထံ ကြိုတင်ပြကာ ခွင့်ပြုမိန့် တောင်းခံ ရန် နည်းဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ ရှိနေပါသည်။ သို့ပါ၍ ယင်းသို့သော အခြေ အနေများတွင် ကြိုတင်၍ တင်ပြကာ ခွင့်ပြုမိန့် ရရှိပြီးသည့်နောက်မှ မြေငှား ဂရန် ချထားပေးရန် သတိပေးထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မြေငှားဂရန်များ ထုတ်ပေးရာတွင် မလိုအပ်ဘဲ နှစ်တို မြေငှားဂရန်များ၊ လိုင်စင်များ ထုတ်ပေးခြင်း မပြုရန်နှင့် နှစ်ရှည်မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးရေးတွင် ‘ရေရှည်တည်မြဲ အသုံးပြုသော အဆောက်အအုံ’ ဟူသည့် စကားရပ်အတွက် အဓိပ္ပာယ် ကောက်ယူမှု လွဲမှားနေခြင်းအတွက် အမိန့်ဆင့်ဆိုချက် ၅၄-ဇ တွင်

mgyoe.com

ညွှန်ပြထားပါသည်။ ယင်းအမိန့်ဆင့်ဆိုချက်၏ ပထမပိုဒ်တွင် အောက်ပါအတိုင်း ညွှန်ပြထားပါသည်-

၅၄-ဇ။ လိုင်စင်နှင့် နှစ်တို မြေငှားဂရန်တို့ကို မလိုအပ်ဘဲ ထုတ်ပေးခြင်းမှ ရှောင် ကြဉ်ရန် အရေးကြီးပါသည်။ ယင်းတို့ကို မကြာခဏ သက်တမ်းတိုး အသစ် လဲလှယ်ရခြင်းသည် အခွန်တော် အရာရှိများအတွက် အလုပ် ပိုစေပြီး လျှောက်ထားသူများအတွက်လည်း ကုန်ကျစရိတ်များ ပိုမိုစေပါသည်။ (အထက်မြန်မာပြည်) နည်းဥပဒေ ၅၁-က (၁)၊ (၂) / (အောက်မြန်မာ ပြည်) နည်းဥပဒေ ၇ နှင့် ၈ တို့ကို ယခုအခါ ပြင်ဆင်ထားပြီး ဖြစ်သဖြင့် ရေရှည်တည်မြဲ အသုံးပြုသော အဆောက်အအုံတစ်လုံးကို ဆောက်လုပ် မည် ဖြစ်ကြောင်း အဆိုပြု တင်ပြထားသည့်အမှု အားလုံးတွင် နှစ်ရှည် မြေငှားဂရန်များ ထုတ်ပေးခွင့်ပြုနိုင်ပြီးလျှင် သင့်လျော်သည့် မြေငှားဂရန် ကို ထုတ်ပေးနိုင်သည်။ အခြားအမှုများ အားလုံးတွင် ၁၀ နှစ် မြေငှားဂရန် များ ထုတ်ပေးခွင့် ရှိမည် ဖြစ်သည်။ လူနေ အဆောက်အအုံတစ်ခုသည် ရေရှည် တည်မြဲနိုင်သည့် အခြေအနေမျိုးတွင် နှစ်ရှည်မြေငှားဂရန်များကို ထုတ်ပေးသင့်သည်။

တောင့်တင်း ခိုင်မာသော အဆောက်အအုံတစ်ရပ်ကို မည်သည့် အရာ များဖြင့် တည်ဆောက်သည် ဟူသည့် ဝေါဟာရ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို မြို့၏ အခြေအနေများအပေါ် မူတည်ရမည်။ (အထက်မြန်မာပြည်) နည်းဥပဒေ ၅၁ (၁) / (အောက်မြန်မာပြည်) နည်းဥပဒေ ၇ တွင် ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိ ဖော်ပြခြင်း မပြုဘဲ ချန်လှပ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ အောက်မြန်မာပြည်၏ မြို့တစ်မြို့တွင် ယင်းသို့သော အဆောက်အအုံတစ်ခု၏ နံရံများ၊ တိုင်များ အပြင် အခင်းများသည် သစ်သားထက် တာရှည်ခံမှု နည်းပါးသည့် ပစ္စည်း မျိုး ဖြစ်လိမ့်မည် မဟုတ်သည့်အပြင် ထိုအဆောက်အအုံ၏ အမိုးသည် လည်း ပျဉ်၊ အုတ်ကြွပ်အမိုးမျှ တာရှည်ခံခြင်း မရှိသည့် ပစ္စည်းမျိုး ဖြစ်လိမ့် မည် မဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင် အပူပိုင်းဒေသရှိ များစွာသော မြို့များမှ များစွာသော အိမ်များသည် ဝါးထရံများကို ကာရံထားကြပြီး အမိုးကိုလည်း ဝါးကပ်မိုးများသာ ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ဤသို့သော သဘောသဘာဝ ရှိသည့် အဆောက်အအုံများ သည် ထုံးတမ်းစဉ်လာအရ အမြဲတမ်း နေထိုင်သူများက အသုံးပြုခြင်း ဖြစ်လျှင်၊ အကယ်၍ ထိုအိမ်မြေနေရာသည် ယင်းသို့သော ဆောက်လုပ် ရေးသုံး ပစ္စည်းများဖြင့် ဆောက်လုပ်ခြင်း မပြုရဟု ဒေသန္တရ စည်းကမ်း

ဥပဒေတစ်ရပ်က တားမြစ်ထားသည့် နယ်မြေဧရိယာအတွင်း ကျရောက်ခြင်း မရှိလျှင် နှစ် ၃၀ မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးခြင်း မပြုရန် အကြောင်း မရှိပေ။ ထူးခြားသော အခြေအနေများအရ ဥပမာအားဖြင့် ခရိုင် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအား မြို့ပြအင်္ဂါရပ် တိုးတက် ကောင်းမွန်စေရန် သို့မဟုတ် မြေငှားခများကို သင့်လျော်စွာ ပြန်လည် သုံးသပ်ရန် သို့မဟုတ် အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာ ထူးခြားသည့် နှစ်တွင် ခရိုင်ရုံး၌ မြေငှားဂရန်အမှုတွဲများ စုပြုလက်ခံရမှုကို ရှောင်ရှားရန်အတွက် မြေငှားဂရန်များ၏ ပုံမှန် သက်တမ်းကာလများကို လိုအပ်သလို တစ်ခုနှင့် တစ်ခု ကွဲပြားစေရန် သတ်မှတ်ခြင်းကို ဤနည်းဥပဒေများက ခွင့်ပြုထားသည်။

ဤတွင် မြို့၏ တည်ရာဒေသ၏ ဓလေ့ထုံးစံများအရ နေအိမ် အဆောက်အအုံအတွက် ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများကို သုံးစွဲမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရေရှည်တည်မြဲ အသုံးပြုသော အဆောက်အအုံ ဖြစ်ခြင်း၊ မဖြစ်ခြင်းကို ဆုံးဖြတ်ရန် ညွှန်ပြထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ သို့ဖြစ်ပါ၍ ဆောက်လုပ်ရေးသုံးပစ္စည်းထက် ရေရှည်နေထိုင်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ကို အဓိကထား စဉ်းစားရပါမည်။ ယင်းသို့ ရေရှည် နေထိုင်ရန် ရည်ရွယ်ချက် ရှိကြောင်း ထင်ရှားလျှင် နှစ်ရှည် မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးသင့်ကြောင်းကို ညွှန်ပြနေပါသည်။ ဝါးကို အသုံးပြု ဆောက်လုပ်ရုံမျှဖြင့် ရေရှည်တည်မြဲ အသုံးပြုသော အဆောက်အအုံ မဟုတ်ဟု တရားသေ သတ်မှတ်ကာ လိုင်စင်အဆင့်မျှသာ ထုတ်ပေးခြင်းကို ရှောင်ကြဉ်ကြရပါမည်။ အထူးသဖြင့် မြေငှားဂရန် လျှောက်ထားသူများအတွက် မလိုလားအပ်သည့် ကုန်ကျစရိတ်များ ဖြစ်ပေါ်စေမှုမှ ရှောင်ကြဉ်နိုင်ရန် ကောင်းမြတ်သည့် ညွှန်ပြချက်တစ်ရပ် ဖြစ်နေကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးသည့် မြေတွင် အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်မှုကို ထိန်းသိမ်းခြင်းအတွက် အမိန့် ဆင့်ဆိုချက် ၅၄-ဇ ၏ ဒုတိယစာပိုဒ်တွင် အောက်ပါအတိုင်း ညွှန်ပြထားပါသည်-

စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့များ၏ နည်းဥပဒေများအရ လိုအပ်ချက်ဖြစ်သည်ထက် အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်မှု အသေးစိတ်များကို ဖော်ပြရန် လိုအပ်သည့် မြေခွန် ၂ - အောက်ပြည် မြေငှား ၁ နှင့် ၁ (က) [Land Revenue 2 – L.B Lease 1 and 1 (a)] မြေငှားဂရန်ပုံစံ၏အပိုဒ် (၂) နှင့် (၃) တို့အတွက် တစ်ခုကို ရွေးချယ်သတ်မှတ်နိုင်သည့်အပိုဒ်များကို ဖော်ပြထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ထိုနည်းတူစွာ (အထက် မြန်မာပြည်) နည်းဥပဒေ ၅၁ (၁) (စ) / (အောက်မြန်မာပြည်) နည်းဥပဒေ ၁၁

ကို ပြင်ဆင်ထားပြီး ဖြစ်သောကြောင့် အထူးသီးခြား လိုအပ်ခြင်း မရှိလျှင် အဆောက်အအုံပုံစံများကို တင်ပြခြင်း မပြုဘဲ နေခွင့် ရှိပါသည်။ အပိုဒ် (၂) အရမူ အဆောက်အအုံကို သတ်မှတ်ထားသည့် နေ့ရက်တစ်ခုတွင် ပြီးစီးသည်ထိ ဆောက်လုပ်စေရန် လိုအပ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ဤစည်းကမ်းချက်ကို တရားသေ ဆုပ်ကိုင်ထားရန် မဟုတ်ပေ။ မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးပြီးသည်နှင့် သာမန်အားဖြင့် အမှုတွဲကို ပိတ်သိမ်းနိုင်ပါသည်။ မြေတန်ဖိုး တက်လာမည် ဟူသည့် မျှော်လင့်ချက်ဖြင့် မြေငှားဂရန် ရယူထားသူများအနေဖြင့် ယင်းတို့ကို အချိန်မရွေး နှင်ထုတ်နိုင်သည် ဟူသည့် အသိတရားဖြင့် မြေငှားခကို အကန့်အသတ်မရှိ ပေးဆောင်နေလိမ့်မည် မဟုတ်သည့်အပြင် ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိဖြင့် မြေကို လက်ဝယ်ရယူထားသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်သည် အကယ်၍ မြေကွက်ကို အလိုရှိပါက စည်းကမ်းချက်များကို လိုက်နာခြင်းနှင့် မြေငှားစာချုပ် ပယ်ဖျက်ခြင်းသည် ယင်းတို့အတွက် အမြဲ လမ်းဖွင့်ထားသည့် အလျောက် အိမ်ရာမြေကွက်ကို ယင်းအနေဖြင့် လျှောက်ထားနိုင်ပေသည်။

ဤအမိန့်ဆင့်ဆိုချက်အရ အဆောက်အအုံပုံစံ တင်ပြခြင်းကို မြေငှားဂရန်ပုံစံ၏ အပိုဒ် (၂) နှင့် (၃) ကို အလေးထား ဆောင်ရွက်ရန် ညွှန်ပြနေပါသည်။ မြေခွန် ၂ - အောက်ပြည် မြေငှား ၁ နှင့် ၁ (က) [Land Revenue 2 - L.B Lease 1 and 1 (a)] မြေငှားဂရန်ပုံစံ၏ အပိုဒ် (၂) မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

၂။ မြေငှားပေးအပ်ချထားသည့်နေ့မှ စတင်၍ ----- လအတွင်း အဆိုပါမြေပေါ်တွင် အဆောက်အအုံများကို ဆောက်လုပ်မည့် အတိုင်းအတာများနှင့် သုံးစွဲမည့် ပစ္စည်းများကို ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံမှ စာဖြင့် ရေးသားထားသည့် အတည်ပြုချက်ကို ရယူ၍ ယင်းအတည်ပြုနေ့ရက်မှ ----- လအတွင်း အဆိုပါ အဆောက်အအုံကို ပြီးစီးအောင် ဆောက်လုပ်ရန်နှင့် ဤမြေငှား ပေးအပ်ချထားသည့် ကာလအတွင်း အဆောက်အအုံများကို ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး လက်ခံ ကျေနပ်နိုင်သည့် အနေအထားဖြင့် ထိန်းသိမ်းထားရှိရန်၊
သို့တည်းမဟုတ်

၂။ မြေငှားပေးအပ်ချထားသည့် နေ့မှ စတင်၍ ----- လအတွင်း မြေပေါ်တွင် အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ရန်နှင့် ယင်းနောက်ပိုင်းတွင် မြေငှားပေးအပ်ချထားသည့် သက်တမ်း ကာလအတွင်း အဆောက်အအုံကို အစဉ်အမြဲ ကောင်းမွန်နေစေရန်နှင့် လျှောက်လွှာတွင် ဖော်ပြထားသည့်အတိုင်း တည်ဆဲနည်းဥပဒေနှင့် စည်းမျဉ်းများ သို့မဟုတ် မြို့ပြဒေသများတွင် အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်မှု နည်းစနစ်နှင့် အသုံးပြုမည့် ပစ္စည်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နောင်

ကာလ ပြဋ္ဌာန်းလာမည့် အက်ဥပဒေ တစ်ရပ်ရပ်နှင့်အညီ ခိုင်ခံ့ သပ်ရပ်နေစေရန်။

ဆိုလိုသည်မှာ မြေငှား ဂရန် လျှောက်ထားစဉ်တွင် အဆောက်အအုံ၏ အသေးစိတ် အချက်အလက်များ တင်ပြနိုင်မှု မရှိသော်လည်း ခရိုင် အုပ်ချုပ်ရေး မှူးက သတ်မှတ်ပေးသည့် ကာလအတွင်း ဆောက်လုပ်ရန်နှင့် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေး မှူးထံ ဆောက်လုပ်မည့် အဆောက်အအုံအတွက် တင်ပြအတည်ပြုချက် ယူရန် မှာ မြေငှားဂရန်တွင် စည်းကမ်းချက် အတိအလင်း ပါရှိနေပါသည်။ ထို့ပြင် အပိုဒ် (၃) တွင်လည်း အောက်ပါအတိုင်း ပါရှိနေပါသည်-

၃။ ဆိုခဲ့သည့် မြေကွက်ဧရိယာ၏ ----- ထက် ပို၍ အဆောက်အအုံများကို ဆောက်လုပ်ခြင်း မပြုရ။

မြေငှားဂရန် ရရှိသည် ဆိုသော်လည်း မိမိတို့ အသုံးပြုခွင့် အငှားချထားခြင်း ခံရသည့် မြေကို မြေကုန် အဆောက်အအုံ ဆောက်ပိုင်ခွင့် မရှိဘဲ ခရိုင် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက မြေငှားဂရန်ပါ မြေဧရိယာအနက် ရာခိုင်နှုန်း မည်မျှထက် ပိုမို၍ မဆောက်ရန် ဂရန်စည်းကမ်းချက်အဖြစ် သတ်မှတ်နိုင်ပါသည်။ ယင်းသို့သော ဂရန် စည်းကမ်းချက်များကို ဖောက်ဖျက်ပါက ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအနေဖြင့် မည်သည့်ကာလတွင်မဆို မြေငှားဂရန်ကို ရုပ်သိမ်း၍ မြေပေါ်မှ နှင်ထုတ် ဖယ်ရှားပိုင်ခွင့် ရှိနေပါသည်။ မြေတစ်ရပ်ကို မြေဈေးတက်ခြင်းကို မျှော်မှန်း၍ ရောင်းစားရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် မြေငှားဂရန် လျှောက်ထား ရယူပြီး အဆောက်အအုံ မဆောက်ဘဲ ထားရှိပါက ဤအမိန့်ဆင့်ဆိုချက်ကို ဂရုပြုကြရန် လိုအပ်မည် ဖြစ်ပါသည်။

မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးသည့် မြေတွင် အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်မှုကို ထိန်းသိမ်းခြင်းအတွက် အမိန့်ဆင့်ဆိုချက် ၅၄-ဇ ၏ တတိယ စာပိုဒ်တွင်မူ အောက်ပါအတိုင်း ညွှန်ပြထားပါသည်-

ဒေသန္တရ အဖွဲ့အစည်းများ မရှိသော သို့မဟုတ် ယင်းအဖွဲ့အစည်းများ သက်ဝင် လှုပ်ရှားမှု မပြုနိုင်သော သို့မဟုတ် အခြားသော အကြောင်းတစ်ရပ်ရပ်အရ မူလ စည်းကမ်းချက်များကို ထိန်းသိမ်းရန် လိုအပ်သော ဒေသများတွင် မြေငှားဂရန် အဟောင်းတို့၏ မူရင်းစည်းကမ်းချက်များကို ထိန်းသိမ်းရန်အလို့ငှာ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအား လမ်းကြောင်းပေးထားသည်။ သို့ရာတွင် လူနေအဆောက်အအုံ အမြောက်အမြား ရှိသည့် ကိစ္စအတွက်မူ ဤလမ်းကြောင်းသည် လိုအပ်သည် မဟုတ်ပေ။

ဆိုလိုသည်မှာ ယခင်က ကျေးလက်ဒေသ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး အက်ဥပဒေ (The Rurel Self Government Act) အရ ဒီစတြိတ်ကောင်စီ (District Council) များအနေဖြင့် ထိန်းသိမ်းအကောင်အထည်ဖော်သော ဒေသများတွင် ခရိုင် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအနေဖြင့် ဂရန် စည်းကမ်းဖြင့် အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်မှု စည်းကမ်းဖြင့် ထိန်းသိမ်းနိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ထို့နောက် အစိုးရ အခွန်တော်ဌာန၏ ၁၉၀၃ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် ဆာကြူလာ အမှတ် (၅၉) ကို အမိန့်ဆင့်ဆိုချက် (၅၅) အဖြစ် အောက်ပါအတိုင်း ညွှန်ပြထားပါသည်-

၅၅။ အစိုးရ၏ ဌာနဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများအတွက် အချိန်တိုကာလအတွက်သာ လိုအပ်မည့် မြေများကို လွှဲပြောင်းပေးအပ်ခြင်း မပြုရမည့်အပြင် အနီးတွင် တည်ရှိသည့် အစိုးရ အဆောက်အအုံများကို မီးဘေးအန္တရာယ် မဖြစ်စေရေး အတွက် အစိုးရအဆောက်အအုံများ အနီးပတ်ဝန်းကျင်ရှိ မြေများကို အပိုင် ဂရန် သို့မဟုတ် အငှားဂရန်များ ထုတ်ပေးခြင်း မပြုရန်အတွက် အစိုးရက မြေလွတ်မြေလပ်များကို နောင်ကာလတွင် စီမံချထားခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ဖော်ပြပါ ညွှန်ကြားချက်များကို လိုက်နာရန် အခွန်တော် အရာရှိ များအား ညွှန်ကြားထားသည်-

(၁) မြို့များရှိ အစိုးရ မြေလွတ်မြေလပ်များကို အစိုးရ အဆောက်အအုံ သို့မဟုတ် အများပြည်သူဆိုင်ရာ အခြား ရည်ရွယ်ချက်များအတွက် အနာဂတ်ကာလတွင် လိုအပ်လာနိုင်သည်ဟု ထင်မြင်ယူဆပါက ယင်း မြေလွတ်မြေလပ်များကို အစိုးရ၏ လက်ဝယ်တွင် ထိန်းသိမ်း ထားရှိသင့်ကြောင်းဖြင့် ခရိုင်အင်ဂျင်နီယာမှူးသည် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံ အခါအားလျော်စွာ တင်ပြနိုင်သည်။ ယင်းသို့သော နယ်မြေဧရိယာများတွင် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး သို့မဟုတ် ယင်း၏ လက်အောက်ခံ အခွန်တော် အရာရှိသည် ခရိုင်အင်ဂျင်နီယာမှူးနှင့် ကြိုတင်ညှိနှိုင်းခြင်း မရှိဘဲ မြေကို အပိုင်ဂရန် သို့မဟုတ် အငှားဂရန် ထုတ်ပေးခြင်း မပြုရ။

(၂) မည်သည့် မြို့ သို့မဟုတ် ရွာတွင်မဆို အစိုးရ အဆောက်အအုံတစ်ခု တည်ရှိရာမြေမှ ကိုက် ၅၀ အတွင်းရှိ မည်သည့်မြေလွတ်မြေလပ်ကိုမဆို ခရိုင်အင်ဂျင်နီယာမှူးနှင့် ကြိုတင်ညှိနှိုင်းခြင်း မပြုဘဲ အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ရန် သို့မဟုတ် အခြားကိစ္စရပ်အလို့ငှာ အပိုင်ဂရန် သို့မဟုတ် အငှားဂရန် ချထားပေးခြင်း မပြုရ။ လက်ဝယ်ထိန်းသိမ်းထားသည့်မြေ၏

နယ်နိမိတ်များ သတ်မှတ်ခြင်း မပြုရသေးပါက မြေနယ်ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ခြင်း ပြုရမည်။

(၃) အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း ခရိုင်အင်ဂျင်နီယာမှူးအား ညှိနှိုင်းသည့် အမှုကိစ္စရပ်တွင် ခရိုင်အင်ဂျင်နီယာမှူး၏ ထင်မြင် ယူဆချက်ကို ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအနေဖြင့် သဘောမတူလျှင် ထိုအမှုတွဲကို အမိန့်ချမှတ်ပေးရန်အတွက် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံ ပေးပို့ တင်ပြရမည်။

ဤအမိန့်ဆင့်ဆိုချက်ပါ ခရိုင်အင်ဂျင်နီယာမှူး ဆိုသည်မှာ ယခင်က ပြည်သူ့လုပ်ငန်းဌာန (Public Work Department) ဖြစ်ခဲ့သည့် ယခု ဆောက်လုပ်ရေးဦးစီးဌာန၏ ခရိုင်ဦးစီးမှူးကို ဆိုလိုပါသည်။ မြို့ရွာအတွင်းရှိ မည်သည့်မြေတို့ကို အစိုးရကသာ ထိန်းသိမ်း ထားရှိရေးအတွက် ခရိုင်အင်ဂျင်နီယာမှူးသည် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံ ဆက်သွယ် အကြောင်းကြားပိုင်ခွင့် ပေးထားပါသည်။ ထို့ပြင် အစိုးရ အဆောက်အအုံများကို မီးကူးစက် လောင်ကျွမ်းမှု မဖြစ်ပေါ်စေရေးအတွက် အစိုးရအဆောက်အအုံများနှင့် ကိုက် ၅၀ အကွာအဝေးအတွင်းရှိ မြေများကို မြေဂရန် ထုတ်ပေးမည် ဆိုပါက ခရိုင်အင်ဂျင်နီယာမှူး၏ သဘောထားမှတ်ချက် တောင်းခံရန် ညွှန်ကြားထားပါသည်။ ခရိုင် အင်ဂျင်နီယာမှူး၏ယူဆချက်ကို ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအနေဖြင့် သဘောမတူပါက မိမိ၏ ဆန္ဒအလျောက် ပယ်ချခွင့် မရှိဘဲ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံ အမှုတွဲနှင့်တကွ တင်ပြ၍ ဆုံးဖြတ်ချက်အမိန့် တောင်းခံရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီး၏အတွင်းဝန်အနေဖြင့် တိုင်းမင်းကြီးများသို့ ၂၆-၁၀-၁၉၀၆ နေ့စွဲပါ စာအမှတ် ၈၆၄-၈၇၁-၅ တီ-၆ ဖြင့် ပေးပို့ခဲ့သည့် စာကို အမိန့်ဆင့်ဆိုချက် (၅၆) အဖြစ် အောက်ပါအတိုင်း ဆက်လက် တွေ့ရှိရပြန်ပါသည်-

၅၆။ မည်သည့်ဧရိယာ အဝန်းအဝိုင်းအား သီးသန့်အဖြစ် ကြေညာထားရှိသင့်ကြောင်း ဖော်ပြသည့် ခရိုင်အင်ဂျင်နီယာမှူး၏ စာများကို ဤအက်ဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်သည့် တည်မြဲအမိန့်များကို တွဲသည့် အမြဲတမ်းစာတွဲတွင် တွဲထားရမည်။ မူရင်းစာကို ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ အမြဲတမ်းစာတွဲတွင် တွဲထားကာ မိတ္တူစာများကို သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် မြို့အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတို့၏ အမြဲတမ်းစာတွဲများတွင် တွဲထားရမည်။ အဆိုပါ ဧရိယာ အဝန်းအဝိုင်းကိုလည်း တည်ဆဲ မြို့မြေပုံများတွင် မတူညီ ကွဲပြားသည့် ဆေးရောင်ဖြင့်

မှတ်သားထားရမည်။ ဇယားဝင်မြို့များ အပါအဝင် ဤအက်ဥပဒေ အခန်း (၈) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ သက်ရောက်စေပြီးသည့် မြို့များ ဖြစ်ပါက နောက်ဆက်တွဲ (၂) ၏ အခန်း (၂)၊ ပါ အမိန့်ဆင့်ဆိုချက် (၁၀) နှင့် (၁၁) အပြင် အခန်း (၆) ပါ အမိန့်ဆင့်ဆိုချက် (၅) အရ ခရိုင်အင်ဂျင်နီယာမှူးထံမှ ရရှိသော အစီရင်ခံစာပါ သတင်းအချက်အလက်များကို မှတ်သားထားရန် သတ်မှတ် ညွှန်ကြားထားသည်။

အစိုးရ သီးသန့်မြေအဖြစ် ထိန်းသိမ်းထားသင့်သည့်မြေများကို ခရိုင်အင်ဂျင်နီယာမှူးက အဆိုပြု ပေးပို့လာသည့်စာကို ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးရှိ အမြဲတမ်းစာတွဲတွင် တွဲထားရမည့်အပြင် ယင်းစာမိတ္တူကို မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ မြို့အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတို့၏ရုံးရှိ အမြဲတမ်းစာတွဲတွင် တွဲထားရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၏ မြို့မြေပုံတွင်လည်း မတူညီသည့် အရောင်ဖြင့် မှတ်သားထားစေရပါသည်။

ဤတွင် နောက်ဆက်တွဲ (၂) ဟူသည်မှာ မြို့မြေ ပိုင်ဆိုင်မှုကို နယ်နိမိတ်ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ရန်၊ မြေတိုင်းတာရန်၊ နယ်နိမိတ်များကို အတည်ပြုရန်၊ မြို့မြေစာရင်း ရေးသွင်းရန်၊ နောက်ဆက်တွဲ တိုင်းတာရန် အမိန့်ဆင့်ဆိုချက်များ ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းနောက်ဆက်တွဲ၏ အခန်း (၂) မှာ မြို့များတွင် မြေပိုင်ဆိုင်မှုကို စစ်ဆေးရန် အမိန့်ဆင့်ဆိုချက်များ ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းအခန်းမှ အမိန့်ဆင့်ဆိုချက် (၁၁) နှင့် (၁၂) သည် မြေပိုင်ဆိုင်မှု စစ်ဆေးသူ အရာရှိ (Tenure Officer) အနေဖြင့် မြို့မြေ ပိုင်ဆိုင်မှုစာရင်း ပြုစုရာတွင် အောက်မြန်မာပြည် မြို့နှင့် ကျေးရွာ မြေများ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၊ (၈) အရ လက်ဝယ်ရှိခြင်း (Possession) ကို အခြေပြု၍ ရေးသွင်းရန်နှင့် ပိုင်ဆိုင်မှု (Title) ရရှိထားပုံတို့ကို ရေးသွင်းရန် ညွှန်ပြချက်များ ဖြစ်ပါသည်။ အခန်း (၆) မှာ မြို့မြေစာရင်း ရေးသွင်းရန် အမိန့်ဆင့်ဆိုချက်များအခန်း ဖြစ်ပါသည်။ အခန်း (၁၁) အရ မြေပိုင်ဆိုင်မှု စစ်ဆေးသူ အရာရှိ (Tenure Officer) အနေဖြင့် အငြင်းပွားမှုများအရ စစ်ဆေးမှု မပြီးသေးဟု မှတ်တမ်းတင်ထားသည်များကို ဆက်လက်စစ်ဆေး ဆောင်ရွက်ရန် အချက်များ ဖြစ်ပါသည်။ တစ်နည်း ဆိုရသော် မြေနယ်သတ် အက်ဥပဒေ အရ မြို့မြေကွက်များကို နယ်နိမိတ်တိုင်းတာ ပိုင်းခြား သတ်မှတ်ရာတွင် ခရိုင်အင်ဂျင်နီယာမှူး၏ သဘောထားမှတ်ချက်ကိုလည်း အလေးထားရန် ညွှန်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ထို့နောက် မြေဂရန် ထုတ်ပေးထားခဲ့သည့် မြေကို စဉ်ဆက်မပြတ် ကြည့်ရှုခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမိန့်ဆင့်ဆိုချက် ၅၆-က ၏ ပထမစာပိုဒ်တွင် အောက်ပါအတိုင်း ညွှန်ပြထားပါသည်-

၅၆-က။ အကယ်၍ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအနေဖြင့် လိုအပ်သည်ဟု ထင်မြင်ပါက မြေခွန် ၁ - မြေမှတ်ပုံတင် ၈ (L.R 1 - Land Register 8) မှတ်ပုံတင်စာအုပ်ကို ခရိုင်အခွန်ရုံးတွင် ထားရှိ ရေးသွင်းရမည်။ အဆိုပါ မှတ်ပုံတင်စာအုပ်သည် စည်းကြပ်ထားသည့် ကာလအပိုင်းအခြား ကုန်လွန်သည့်အခါ ယင်းသို့စည်းကြပ်ခဲ့သည့် မြေငှားခကို ပြန်လည်သုံးသပ် ပြင်ဆင်ရန်အတွက်ဖြစ်စေ၊ မြေငှားဂရန်အသစ် ထုတ်ပေးရန်အတွက်ဖြစ်စေ၊ မြေငှားဂရန် သက်တမ်း ကုန်ဆုံးပြီးနောက် အခွင့်အမိန့် မရှိဘဲ မြေကို ဆက်လက်ရယူထားမှုကို တားမြစ်ရန်အတွက်ဖြစ်စေ မည်သည့်နှစ်တွင်မဆို အရေးယူ ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သည့် မြေငှားဂရန်များကို သာမန် ကြည့်ရှုရုံမျှဖြင့် ချက်ချင်း သိနိုင်စေသည့် ဖော်ပြမှု ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အရေးယူရန် လိုအပ်သည့် နှစ်အလိုက် မြေခွန် ၁ - မြေမှတ်ပုံတင် ၃ (L.R 1 - Land Register 3) ဖြစ်သော မြေငှားဂရန် အရပ်ရပ် မှတ်ပုံတင်စာအုပ်ကို အညွှန်းမာတိကာအဖြစ် အကျိုးသက်ရောက်စေမည့်အပြင် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ အမိန့်များ ချမှတ်နိုင်ရန် အမှုတွဲများကို အချိန်မီ တင်ပြစေနိုင်ရန် ရည်ရွယ်ထားရှိသော မှတ်ပုံတင်စာအုပ်လည်း ဖြစ်သည်။ ဤတွင် မြေငှားဂရန် အများအပြားရှိသည့် ရုံးများတွင်မှအပ ဤမှတ်ပုံတင်စာအုပ်ကို အခြားသောအရပ်တို့တွင် ယေဘုယျအားဖြင့် ဖွင့်လှစ်ရန် မလိုအပ်ပေ။ ထိုမှတ်ပုံတင်စာအုပ်ကို အမှုတွဲခန်းသို့ ပေးပို့ရန် မဟုတ်ဘဲ အခွန်ရုံးတွင်သာ အမြဲ ထိန်းသိမ်းထားရမည် ဖြစ်သည်။ မှတ်ပုံတင်စာအုပ်တစ်အုပ်တွင် ရေးသွင်းပြီးသော အချက်များနှင့် သက်ဆိုင်သည့်နှစ် ကုန်ဆုံးသည်အခါ ယင်းစာအုပ်ကို ဖျက်ဆီးရမည်။

အမိန့်ဆင့်ဆိုချက် ၅၆-က ၏ ပထမစာပိုဒ်ပါ မြေခွန် ၁ - မြေ မှတ်ပုံတင် ၈ (L.R 1 - Land Register 8) မှတ်ပုံတင်စာအုပ်ကို ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးတွင် မဖြစ်မနေ ထားရှိရမည်ဟု မဆိုထားပါ။ သို့ရာတွင် မြေငှားဂရန် အများအပြား ထုတ်ပေးထားသည့် ခရိုင်ရုံးအနေဖြင့်မူ ထားရှိရန် လိုအပ်ပါမည်။ ထုတ်ပေးထားသည့် မြေငှားဂရန်တစ်ခု သက်တမ်းကုန်ခြင်း ရှိ မရှိ၊ သက်တမ်းကုန်ပြီး အသစ်လျှောက်ထားခြင်း ရှိ မရှိ၊ မြေငှားခ တိုးတက်စည်းကြပ်ရန် လို မလို စသည့် အချက်များကို ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအနေဖြင့် အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ သိရှိပြီး

လိုအပ်သည့် အမိန့်များ ချမှတ်နိုင်ရန် ထားရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ သာမန်အား ဖြင့်မူ မြေခွန် ၁ - မြေမှတ်ပုံတင် ၃ (L.R 1 - Land Register 3) ဖြစ်သော မြို့၊ ရပ်ကွက်အတွင်း အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ရန် မြေကွက် မြေငှားဂရန် မှတ်ပုံတင်စာအုပ်ဖြင့် လုံလောက်ပါသည်။

အမိန့်ဆင့်ဆိုချက် ၅၆-က ၏ ဒုတိယစာပိုဒ်တွင် မြေငှားခ တိုးမြှင့်သတ်မှတ် မှုအတွက် ဆောင်ရွက်ရန် အချက်ကို အောက်ပါအတိုင်း ညွှန်ပြထားပါသည်-

မြေငှားဂရန်တစ်ခု၏ သက်တမ်း သို့မဟုတ် အခွန်စည်းကြပ်သည့် ကာလတစ်ခု ကုန်ဆုံးပြီးနောက် အသစ်ပြင်ဆင် စည်းကြပ်ရန် မြေငှားခအတွက် ခရိုင်အုပ်ချုပ် ရေးမှူး ချမှတ်သည့် အမိန့်ကို သက်ဆိုင်ရာ မြေတိုင်းစာရေးထံ ပေးပို့ရမည့်အပြင် မြေတိုင်းစာရေးထံမှ ယင်း၏ ဦးပိုင်မှတ်ပုံတင်စာအုပ်နှင့် အခွန်စည်းကြပ်မှုစာရင်း တွင် ယင်းအမိန့်ကို ရေးသွင်းပြီး ဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံချက်ကို ရယူထားရမည်။ ထိုဝန်ခံ ချက်ကို အမှုတွဲများတွင် တွဲထားရမည်။

မြေငှားခ သတ်မှတ်မှုကို ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသာ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိပြီး တိုးမြှင့် သတ်မှတ်သင့်ကာလ ရောက်ရှိပါကလည်း ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် မြေငှားခ တိုးမြှင့်သတ်မှတ်သည်ကို အမိန့်တစ်ရပ်အနေဖြင့် ချမှတ်ရမည် ဖြစ်သည်။ ထိုချ မှတ်သည့် အမိန့်၏ မိတ္တူတစ်စောင်ကို သက်ဆိုင်ရာ မြေတိုင်းစာရေးထံ ပေးပို့၍ မြေစာရင်းမှတ်တမ်းများတွင် ထိုအမိန့်ကို ရေးသွင်း မှတ်သားထားစေရပါမည်။

မြေတစ်ရပ်ကို မြေငှားဂရန် ချထားပေးခြင်းအတွက် သတိပြုရန် အချက် များနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အမိန့်ဆင့်ဆိုချက်များ (directions) တို့ကို တင်ပြပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ဤတွင် အချို့သူတို့သည် အမိန့်ဆင့်ဆိုချက်များကို အလေးဂရုမပြု ဘဲ ရှိတတ်ကြပါသည်။ အမိန့်ဆင့်ဆိုချက် ဟူသည်အတွက် ရှေးက ထုတ်ပြန်ခဲ့ သော မြေခွန်တော်လက်စွဲ (Land Revenue Manual) စာအုပ်တို့တွင် အောက်ပါ အတိုင်း ဖွင့်ဆို ရှင်းပြထားပါသည်-

အမိန့်ဆင့်ဆိုချက် ဟူသည် အာဏာတည်သည့် ဥပဒေအပေါ် မည်သို့ ဆောင်ရွက် ရမည်ကို တိကျစွာ ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ထားသည့် နည်းဥပဒေများနှင့် တူညီသည် လည်း မဟုတ်ပေ။ အမိန့် ဆင့်ဆိုချက်တို့သည် လုပ်ပိုင်ခွင့် ရှိသူ အမျိုးမျိုးတို့မှ ထွက်ပေါ်လာကြသည် ဖြစ်ပြီး တချို့သည် ပြဋ္ဌာန်းဥပဒေကို ဖွင့်ဆိုချက်များ ဖြစ်ပြီး တချို့တို့မှာ အစိုးရ၏ မူဝါဒ ထုတ်ပြန်ချက်များ ဖြစ်သည်။ ကျန်အခြား အမိန့် ဆင့်ဆိုချက်များမှာ အမှုကိစ္စ အများစုတို့တွင် လိုက်နာကျင့်သုံး ဆောင်ရွက်ရန် သင့်လျော်သည့် နည်းလမ်း သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းချောမွေ့စေရန် သတ်မှတ်ညွှန်ကြား

သည့် အကြံပြုချက်များ ဖြစ်သဖြင့် ယင်းအမိန့်ဆင့်ဆိုချက်များကို တိကျစွာ လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရန် မဟုတ်ဘဲ ကွဲလွဲဆောင်ရွက်ရန် သင့်လျော်သည့်အခါလည်း ရှိနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ယင်းကဲ့သို့ ကွဲလွဲစွာ ဆောင်ရွက်ရန် အကြောင်း ယုတ္တိ လုံလောက်စွာ ရှိရန် လိုအပ်သည်။

ဆိုလိုသည်မှာ အမိန့်ဆင့်ဆိုချက် ဟူသည် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် ဥပဒေတစ်ရပ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိကျစွာ လိုက်နာ ကျင့်သုံးရမည့် နည်းဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက် မဟုတ်သဖြင့် ယင်းအမိန့်ဆင့်ဆိုချက်များကို တိကျစွာ ကျင့်သုံးရန် မလိုအပ်ပေ။ သို့ရာတွင် ယင်းတို့၏ သဘောသဘာဝကို သိနားလည်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ တချို့သည် ဥပဒေနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရှေးက ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီးရုံးက ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက်များ၊ အစိုးရ၏ မူဝါဒ သဘောတရားများကို အမိန့်ဆင့်ဆိုချက်အဖြစ် ဖော်ပြထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အများစုမှာ ရှေးက လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရာတွင် အဆင်ပြေ ချောမွေ့ရေးအတွက် ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီးရုံး၊ အစိုးရ အခွန်တော်ဌာနတို့မှ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် ဆာကြူလာများ၊ ညွှန်ကြားစာများတို့ကို တစုတပေါင်းတည်း အမိန့် ဆင့်ဆိုချက်များအဖြစ် ထုတ်ပြန်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းတို့ကို တစ်သဝေမတိမ်း လိုက်နာ ကျင့်သုံးရမည် ဟူသည့် သတ်မှတ်ချက် မရှိပါ။ ယင်းအမိန့်ဆင့်ဆိုချက်တို့နှင့် သွေဖည်၍ ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သည့်အခါ ဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့် ရှိပါသည်။ သို့ရာတွင် အမိန့်ဆင့်ဆိုချက်တို့နှင့် ကွဲလွဲ ဆောင်ရွက်သူအနေဖြင့် ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ခြင်းအတွက် အကြောင်းပြချက် ခိုင်လုံစွာ တင်ပြနိုင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

(၂)
ပြေငြားဂရန် လျှောက်ထားခြင်း၊ ကန့်ကွက်ခြင်း

(၂)

မြေငှားဂရန် လျှောက်ထားခြင်း၊ ကန့်ကွက်ခြင်း

မြေငှားဂရန် လျှောက်ထားရမည့် ရုံးဌာန

မြို့အတွင်း မြေငှားဂရန် ရရှိရေးအတွက် လျှောက်ထားမည် ဆိုပါက မည်သူတို့သည် မည်မျှ လုပ်ပိုင်ခွင့် ရှိသည်ကို သိရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ သို့မှသာ မည်သူ့ထံသို့ လျှောက်ထားရမည်ကို သိရှိနိုင်ပါသည်။ ယခု ဂရန် စတင် လျှောက်ထားမှု အပိုင်းက စ၍ တင်ပြသွားပါမည်။ ယင်းသို့ တင်ပြရာတွင် အောက်မြန်မာပြည် မြို့နှင့် ကျေးရွာမြေများ အက်ဥပဒေအရ ပြဋ္ဌာန်းသည့် ၁၉၀၇ ခုနှစ် မြို့နှင့် ကျေးရွာမြေများ နည်းဥပဒေများကို အဓိက အခြေခံ၍ တင်ပြပါမည်။ ယင်းနည်းဥပဒေများသည် အထက်နှင့်အောက် မြန်မာနိုင်ငံ နှစ်ခုလုံးသို့ အာဏာသက်ရောက်သည့်အတွက် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းတွင် မပါဝင်ဘဲ အထက်မြန်မာပြည် မြေနှင့် အခွန်စည်းများအရ ထုတ်ပြန်သည့် နည်းဥပဒေများတွင်သာ ပါဝင်ပါက ယင်းကိုလည်း သီးခြား တင်ပြပါမည်။

မြို့မြေတစ်ရပ်ကို အငှားချထားခြင်းအတွက် နည်းဥပဒေ ၆ တွင် အောက်ပါ အတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်-

- ၆။ အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ရှိသောမြေကို ရန်ကုန်မြို့မှအပ အခြား မည်သည့်မြို့တွင်မဆို အဆောက်အုံ ဆောက်လုပ်ရန်ဖြစ်စေ၊ လူနေထိုင်ရန်ဖြစ်စေ၊ စက်မှုလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ရန်ဖြစ်စေ အငှားပေးအပ် ချထားပိုင်ခွင့် ရှိသည်။ သို့ရာတွင် သံတောင်မြို့တွင် အထက် ဖော်ပြချက်အရ အငှားချထားရန်မှာ ဤအခန်းပါ နည်းဥပဒေများအရ ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုသည် မဟုတ်ဘဲ အခန်း (၉) ပါ နည်းဥပဒေများအရ စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်ထားပါသည်။

ဤတွင် ရန်ကုန်မြို့နှင့် သံတောင်မြို့မှအပဟု ဆိုထားသော်လည်း အထက် မြန်မာပြည် မြေနှင့်အခွန် နည်းဥပဒေများမှ ပြင်ဦးလွင်မြို့မှအပ မီးရထားမြို့ များ အပါအဝင် မြို့များမှ ချထားပေးခြင်း မရှိသေးသော နိုင်ငံပိုင်မြေလွတ်များ ချထားခြင်းဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေများကို လေ့လာကြည့်ပါက ပေးအပ်ချထားနိုင်မှု ကို နည်းဥပဒေ ၅၁ တွင် အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရပါမည်-

၅၁။ ချထားပေးခြင်း မရှိသေးသော နိုင်ငံပိုင် မြေလွတ်များကို မြန်မာပြည် အထက် ပိုင်းရှိ မည်သည့်မြို့တွင်မဆို စိုက်ပျိုး လုပ်ကိုင်မှုမှအပ အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ရန်ဖြစ်စေ၊ လူနေထိုင်ရန်ဖြစ်စေ၊ စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်း လုပ် ကိုင်ရန်ဖြစ်စေ အငှားချထားခွင့် ရှိသည်။ သို့ရာတွင် ပြင်ဦးလွင်မြို့တွင် ဖြစ်ပါက ဤအခန်းပါ နည်းဥပဒေများနှင့် သက်ဆိုင်မှု မရှိစေရဘဲ အခန်း ၆-ဂ ပါ နည်းဥပဒေများနှင့်သာ သက်ဆိုင်စေရမည်။

အထက်မြန်မာပြည်ဟု ဆိုသော်လည်း ပြင်ဦးလွင်မြို့အတွက် သီးခြား နည်း ဥပဒေများ ပြဋ္ဌာန်းထားပြီး ထိုအခန်းပါ နည်းဥပဒေများသည် ပြင်ဦးလွင်မှအပ ဖြစ်သည့် အခြား မြို့များနှင့်သာ သက်ဆိုင်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

မြို့မြေကို မြေငှားဂရန် လျှောက်ထားခြင်းအတွက် ပေးအပ် ချထားခွင့်ကို နည်းဥပဒေ ၉ ၌ အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်-

၉။ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် လူတစ်ဦးတစ်ယောက်သို့ဖြစ်စေ၊ လူတစ်စုအတွက် ဖြစ်စေ အငှား ပေးအပ်ချထားရာတွင်-

- (က) ယင်း၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်အနေဖြင့် ၁ ဧကအထိ အငှားပေးအပ် ချထားခွင့် ရှိသည်။
- (ခ) အကယ်၍ မြေ ၁ ဧကထက် ပိုပြီး ၅ ဧကထက် မကျော်လွန်ပါက တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုမိန့် ရယူပြီး အငှား ပေးအပ်ချထားခွင့် ရှိသည်။
- (ဂ) အကယ်၍ မြေ ၅ ဧကထက် ကျော်လွန်ပါက ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၏ ကြိုတင် ခွင့်ပြုမိန့် ရယူပြီး အငှား ပေးအပ်ချထားခွင့် ရှိသည်။

လူနေအိမ်ရာအတွက် မြေငှားဂရန် လျှောက်ထားသည့် မြေ၏ အကျယ် အဝန်းသည် တစ်ဧကထက် မကျော်လွန်ပါက ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ လုပ်ပိုင် ခွင့်ဘောင်အတွင်း ကျရောက်ပါသည်။ ယင်းသို့ မြို့နှင့် ကျေးရွာမြေများ နည်း ဥပဒေတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသကဲ့သို့ အထက်မြန်မာပြည် မြေနှင့် အခွန်တော် နည်း ဥပဒေများတွင် နည်းဥပဒေ ၅၁-ခ ၌ အလားတူစွာ ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။

သို့ဖြစ်၍ မြို့များတွင် ပေ ၂၀ x ၆၀၊ ၄၀ x ၆၀ စသည့် မြေကွက်များအတွက် မြေငှားဂရန် ရရှိရေး လျှောက်ထားမည့်သူများအနေဖြင့် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန ခရိုင် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံသို့ လိပ်မူကာ လျှောက်ထားကြရမည်ကို မှတ်သားမိကြရန် လိုအပ်ပါသည်။

မြေငှားဂရန် လျှောက်လွှာ

ဂရန် စတင် လျှောက်ထားသူတစ်ဦးသည် မြို့နှင့် ကျေးရွာမြေများ နည်းဥပဒေ အခန်း (၂)၊ နည်းဥပဒေ ၁၁ အရ ဆောင်ရွက်ရန် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်း ထားပါသည်-

၁၁။ မည်သူမဆို အစိုးရ စီမံ ခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ရှိသောမြေ တစ်စုံတစ်ရာပေါ်တွင် အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ရန်ဖြစ်စေ၊ လူနေထိုင်ရန်ဖြစ်စေ၊ စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ရန်ဖြစ်စေ ထိုမြေကို အငှားရလိုပါက မြေတည်ရှိရာ ခရိုင်မှ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံသို့ဖြစ်စေ သို့မဟုတ် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံသို့ ဖြစ်စေ လျှောက်လွှာတင်သွင်းရမည်။ အဆိုပါ လျှောက်လွှာတွင် အောက်ပါ အကြောင်းအရာများ ပါရှိစေရပါမည်-

- (က) လျှောက်ထားသူ၏ အမည်၊ နေရပ်နှင့် အလုပ်အကိုင်၊
- (ခ) လျှောက်ထားသည့်မြေ တည်ရှိသည့် ရပ်ကွက်၊ လမ်း သို့မဟုတ် တည်နေရာ၊
- (ဂ) မြေ၏ နယ်နိမိတ်၊
- (ဃ) ဆောက်လုပ်မည့် နေအိမ်၏ အရွယ်ပမာဏနှင့် ဆောက်လုပ်ရာတွင် အသုံးပြုမည့်ပစ္စည်း၊
- (င) အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ရာတွင် လူနေထိုင်ရန်၊ စက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ရန် စသည်ဖြင့် မည်သည့်အတွက် အငှား ရလို ကြောင်း ဖော်ပြချက်၊
- (စ) လျှောက်ထားသည့် မြေကို နယ်နိမိတ် သတ်မှတ်ပြီး ဖြစ်ကြောင်း ဝန် ခံချက်။

ထို့ပြင် မြေသည့် အစိုးရက တိုင်းတာပြီးဖြစ်လျှင် အစိုးရမြေပုံမှ ကူးယူ သော မြေပုံနှင့်အတူ ပူးတွဲ တင်ပြရမည်။

အဆောက်အအုံပုံနှင့် ရှေ့နောက် ဘေးမြင်ပုံနှင့် အဆောက်အအုံ နေရာချပုံတို့သည် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအနေဖြင့် မြေငှားစာချုပ်တွင် မြင် ကွင်းနှင့်တကွ အထူးစည်းကမ်း သတ်မှတ်ချက် ထည့်သွင်း ဖော်ပြရန် လို

အပ်ခြင်း မရှိခဲ့သော် အဆောက်အအုံ အစိတ်အပိုင်းများ ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြရန် မလိုအပ်ပါ။

အထက်ပါ ဖော်ပြချက်သည် နည်းဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုနည်းဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို ပြင်ဆင်ချက် မထုတ်ပြန်ဘဲ အဆင့်ဆင့်မှ ဌာနတွင်း ညွှန်ကြားစာ အစောင်စောင်ဖြင့် ဖြည့်စွက် လွှမ်းမိုး ညွှန်ကြားခဲ့ကြရာ ယနေ့ နောက်ဆုံးတွင် အချို့သော ဒေသများ၌ အခြေအနေ သတ်မှတ်ချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်းအထိပင် ဖြစ်နေကြောင်း ကြားသိရပါသည်-

လျှောက်ထားသူ ကာယကံရှင်မှ ခရိုင်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနသို့ လျှောက်ထားရာတွင် ပါဝင်ရမည့် အချက်များ-

- (က) လျှောက်လွှာ၊ (လျှောက်ထားသူ၏ အမည်၊ မှတ်ပုံတင်အမှတ်၊ နေရပ်လိပ်စာနှင့် အလုပ်အကိုင်၊ ၅၀၀/- တန် တံဆိပ်ခေါင်း ကပ်ပြီး သတ်မှတ်ပုံစံဖြင့် လျှောက်ထားရမည်။)
- (ခ) မြို့နယ် လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၏ မြေစာရင်းပုံစံ (၁၀၅၊ ၁၀၆)၊ မြေစာရင်းပုံစံ (၁၀၅) တွင် တံဆိပ်ခေါင်း ၅၀၀/- တန် ကပ်ရန်၊
- (ဂ) မြေပိုင်ဆိုင်မှု အထောက်အထား၊
 - (၁) သက်ဆိုင်ရာက ချပေးသည့် မြေပေးမိန့် သို့မဟုတ်
 - (၂) ဝယ်ယူခြင်း စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင် သို့မဟုတ်
 - (၃) မေတ္တာဖြင့် ရရှိခြင်း စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင် သို့မဟုတ်
 - (၄) အမွေရရှိခြင်း စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင် သို့မဟုတ်
 - (၅) စွန့်လွှတ်ခြင်း စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင် သို့မဟုတ်
 - (၆) တရားရုံး ကျမ်းကျိန်လွှာ စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင် သို့မဟုတ်
 - (၇) အခြားပိုင်ဆိုင်မှုဆိုင်ရာ အထောက်အထား (တည်ဆဲဥပဒေ တစ်ရပ်ရပ် အရ ဖော်ပြနိုင်ခြင်း ရှိလျှင်)
- (ဃ) မြို့နယ် လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၏ ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေပြ မြေပုံ၊
- (င) မြို့နယ် လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၏ ရပ်ကွက် အခြေပြ မြေပုံ၊
- (စ) မြို့နယ် လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၏ မြို့အကွက်ပြ မြေပုံ၊
- (ဆ) သန်းခေါင်စာရင်းမိတ္တူ၊ မှတ်ပုံတင်မိတ္တူ။

(၈) အဆောက်အအုံ၏ ရှေ့မြင်ဓာတ်ပုံ၊ ဘေးမြင်ဓာတ်ပုံ၊ နောက်မြင် ဓာတ်ပုံ သို့မဟုတ် အဆောက်အအုံ မဆောက်လုပ်ရသေးလျှင် BP, BQ တစ်စုံနှင့် တစ်နှစ်အတွင်း ဆောက်လုပ်မည့် ဝန်ခံချက်။

လုံးဝ မဖြစ်သင့်သော အကြောင်းအချက် ဖြစ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် (ဃ) မြို့နယ် လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၏ ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေပြ မြေပုံ၊ ရပ်ကွက်အခြေပြ မြေပုံ၊ မြို့အကွက်ပြ မြေပုံ ဟူသည်တို့ သည် သာမန်အရပ်သား ပြည်သူတို့ လျှောက်ထား ရရှိရေး မမျှော်မှန်းနိုင်သည့် ကိစ္စရပ်များသာ ဖြစ်ပါသည်။ မြို့နှင့် ကျေးရွာ မြေများ နည်းဥပဒေများ၏ နည်းဥပဒေ ၁၁ တွင် မြေငှားဂရန် လျှောက်လွှာတွင် ဖော်ပြ ပါရှိရမည့် အချက် များကို တိကျစွာ ဖော်ပြထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းနည်းဥပဒေအရ လျှောက်ထား မည့်သူများအတွက် လွယ်ကူကြပါသည်။ သို့ရာတွင် ယင်းနည်းဥပဒေကို ပြင်ဆင် ပြဋ္ဌာန်းခြင်း မပြုဘဲ ဌာနတွင်း လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရန် ညွှန်ကြားချက်များကို အကြိမ်ကြိမ် ထုတ်ပြန်ထားခြင်းများသည် နည်းဥပဒေကို မလွမ်းမိုးနိုင်ကြောင်း သတိပြုကြရန် ဖြစ်ပါသည်။

နည်းဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းခြင်းတွင် ပုဒ်မ ၄၄ ပါ ပြဋ္ဌာန်း သတ်မှတ်သည့် နည်း ဥပဒေများကို နိုင်ငံတော် ပြန်တမ်းတွင် ထည့်သွင်း ကြေညာခြင်း မပြုမီ ကာလ အတွင်း အာဏာသက်ရောက်မှု မရှိစေရ ဟူသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်ကို သတိပြုကြရန် လိုအပ်ပါသည်။ နိုင်ငံတော်သမ္မတက ထုတ်ပြန်သည့် နည်းဥပဒေပင်လျှင် နိုင်ငံ တော်ပြန်တမ်းတွင် မပါရှိပါက ပြည်သူလူထုအနေဖြင့် လိုက်နာရန် မလိုအပ်လျှင် ယခုကဲ့သို့ ဌာနရှိ ဝန်ထမ်းများ သိရှိလိုက်နာရန် ထုတ်ဆင့်သည့် ဌာနတွင်း ညွှန်ကြားလွှာကို အများပြည်သူက လိုက်နာရန် မလိုအပ်ဟု ဆိုပါက လွန်လေ မည်လား။ ထိုညွှန်ကြားချက်များကို ပြည်သူလူထုက မလိုက်နာသဖြင့် ရုံးဌာနက ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း မပြုဟု ငြင်းဆန်ပါက မည်သို့ ရှိပါမည်နည်းဟု ပြန်လှန် မေးဖွယ်ရာ ရှိပါသည်။ ပြည်သူလူထုက အက်ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် အညီ လျှောက်ထားမှုကို ငြင်းဆန်ပါက စာချွန်တော်အမိန့် လျှောက်ထားမှုဆိုင် ရာ ဥပဒေအရ ချေဖျက်ခံရသော် ဌာနအနေဖြင့် အများအလယ်တွင် ရှက်ဖွယ် ဖြစ်ပေမည်။

သို့ပါ၍ ပေါ်ပေါက်နေသော မျက်မှောက်ခေတ် အခြေအနေများအရ မြေ ငှားဂရန် လျှောက်ထားရာတွင် ပါဝင်ရမည့် အချက်များကို နည်းဥပဒေ ၁၁ ဖြင့် မလုံလောက်ဟု ထင်မြင်သုံးသပ်ပါက သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်

စုဝန်ကြီးအနေဖြင့် နည်းဥပဒေ ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ချက်ကို အမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတော်ပြန်တမ်းတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြ ထုတ်ပြန်သင့်သည်ဟု တင်ပြ လိုပါသည်။

မြေပုံ၊ မြေစာရင်း ကူးယူခြင်း

နည်းဥပဒေ ၁၁ ပါ အပိုဒ်ခွဲ (စ) အရ 'လျှောက်ထားသည့်မြေကို နယ်နိမိတ် သတ်မှတ်ပြီး ဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံချက်၊ ထို့ပြင် မြေသည့် အစိုးရက တိုင်းတာပြီး ဖြစ်လျှင် အစိုးရမြေပုံမှ ကူးယူသော မြေပုံနှင့်အတူ ပူးတွဲ တင်ပြရမည်' ဟူသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်အတွက် မျက်မှောက်ကာလတွင် မြေစာရင်းပုံစံ (၁၀၅) နှင့် (၁၀၆) ကို မြို့နယ် လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာနမှ ကူးယူတင်ပြ နိုင်ပြီ ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းတို့သည် ယင်းဌာနတွင် တိုင်းတာ မှတ်သားထားသည့် မြေပုံနှင့် ဦးပိုင်မှတ်ပုံတင်မှ ကူးယူရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤတွင် လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်း ဦးစီးဌာန၏ မြေပုံနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်မြန်မာပြည် မြို့နှင့်ကျေးရွာမြေများ အက်ဥပဒေတွင် အခန်း (ဂ)၊ Record of Possession (လက်ရှိဖြစ်မှုကို စာရင်းတင် မှတ်သားခြင်း) ၌ အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်-

- ၂၈။ ဤအခန်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့် မြို့များအတွက် အခွန်တော်အရာရှိက မြို့မြေ စာရင်းကို ရေးမှတ်ထားပြီးလျှင် နိုင်ငံတော် သမ္မတက ထုတ်ပြန်သော နည်း ဥပဒေများနှင့်အညီ သတ်မှတ်သည့် အကြောင်းအရာများနှင့်တကွ မြို့ အတွင်းရှိ မြေများကို လက်ရှိထားသူတို့၏ အမည်များကို ရေးသွင်းမှတ်သား ရမည်။
- ၃၄။ မြေတစ်စုံတစ်ရာကို မည်သူက လက်ရှိဖြစ်သူ အမှန်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိနိုင်ရန် အခွန်တော်အရာရှိသည် မည်သည့်အချိန်တွင်မဆို အကျဉ်းနည်းဖြင့် စစ်မေး ၍ လက်ရှိ ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသူ၏ အမည်ကို မြို့မြေစာရင်းတွင် ထည့် သွင်း မှတ်သားခွင့် ရှိသည်။
- ၃၅။ မြေတစ်စုံတစ်ရာ၏ လက်ရှိ ဖြစ်သူအဖြစ် မြို့မြေစာရင်းတွင် အမည် ရေး သွင်းချက်သည် ထိုသူသည် အဆိုပါ မြေကို လက်ရှိ ဖြစ်ဖူးကြောင်း သို့မဟုတ် လက်ရှိ ဖြစ်သူ ဖြစ်ကြောင်း မှတ်ယူရမည့် သက်သေခံချက် ဖြစ်စေရမည်။

ဤအက်ဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်သော နည်းဥပဒေများတွင် ဖော်ပြပါရှိမှု မရှိ သေးသော မြေများအပေါ် ဆောင်ရွက်ရန် ညွှန်ကြားချက်အတွက် အောက်

မြန်မာပြည် မြို့နှင့် ကျေးရွာမြေများ ဥပဒေ လက်စွဲစာအုပ်၏ နောက်ဆက်တွဲ (၂) ပါ 'မြို့မြေပိုင်ဆိုင်မှု စိစစ်ရန်၊ မြေတိုင်းတာရန်၊ နယ်နိမိတ် ပိုင်းခြား သတ်မှတ် အတည်ပြုရန်၊ မြို့မြေစာရင်း ရေးသွင်းရန်၊ ထပ်မံ မြေတိုင်းတာရန် ဆင့်ဆိုချက်များ'မှ ကောက်နုတ်ချက်တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ စာမျက်နှာ ၁၀ မျက်နှာ ကျော်သဖြင့် ဤတွင် မဖော်ပြတော့ပါ။ မိမိ ဘာသာပြန်ဆို ထုတ်ဝေခဲ့ သည့် 'မြေနယ်သတ်ဥပဒေလက်စွဲ'တွင် အပြည့်အစုံ ဖော်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ဤ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၈ မှ ၃၄ အထိ ပြဋ္ဌာန်း ဖော်ပြသည့် အခွန်တော်အရာရှိ ဆိုသည်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၂၀-၁-၁၉၁၀ နေ့စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် (၈)၊ ၂၈-၄-၁၉၁၃ နေ့စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် (၅၇) တို့တွင် လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်ဦးစီးမှူးတို့အား လုပ်ပိုင် ခွင့် အပ်နှင်းခြင်းကို ဖော်ပြထားပါသည်။

လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့်စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန (မြေစာရင်းဌာန) တွင် မြေပုံရေးကူးခြင်းအပိုင်းကို The Burma Land Records Manual (မြန်မာနိုင်ငံ မြေစာရင်းလက်စွဲ) တွင် အပိုင်း (၁)၊ အခန်း (၉)၊ အခန်းငယ် (က) မှ အခန်း ငယ် (ဂ) အထိ ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။ ယင်းအနက် အခန်းငယ် (က)၊ မှတ်တမ်း ထိန်း အမှုထမ်းများအတွက် အရေးအကြီးဆုံး ပြဋ္ဌာန်းချက်မှာ အပိုဒ် (၃၈၀) ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းအပိုဒ်တွင် အောက်ပါအတိုင်း သတ်မှတ်ထားပါသည်-

၃၈၀။ မြေစာရင်း အမှုထမ်းတို့ ထိန်းသိမ်းထားသည့် အောက်ဖော်ပြပါ မှတ်တမ်း များကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးနိုင်ခွင့် ရှိသည့်အပြင် မိတ္တူ သို့မဟုတ် ကောက်နုတ် ချက်များ ရေးကူးပေးနိုင်ခွင့်လည်း ရှိသည်။ အောက်မြန်မာနိုင်ငံ မြေနှင့်အခွန် အက်ဥပဒေ၊ အောက်မြန်မာနိုင်ငံ မြို့ရွာရှိ မြေယာ အက်ဥပဒေနှင့် အထက် မြန်မာနိုင်ငံ မြေနှင့်အခွန် ရက်ဂူလေးရှင်းဥပဒေများအရသော်လည်းကောင်း၊ ထိုဥပဒေများအရပြုသည့် နည်းဥပဒေများအရသော်လည်းကောင်း ရေး သား ပြုစုထားသည့် မှတ်ပုံစာရင်းနှင့် မြေပုံများ ဖြစ်သည်။ သို့သော် မည် သူတစ်ဦးတစ်ယောက်အားမျှ ရုံးလုပ်ငန်းနှင့် ဆက်စပ်သည့် စာရွက်စာ တမ်းများကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးနိုင်ခွင့်နှင့် မိတ္တူ ရေးကူးခွင့် မပြုနိုင်ချေ။

ယင်းမှတ်ပုံစာရင်းနှင့် မြေပုံများကို မိတ္တူများ လျှောက်ထားခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း ၍ အခန်းငယ် (ဂ) တွင် အပိုဒ် (၃၈၉) မှ (၃၉၈) အထိ ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ထားပါ သည်။ သို့ရာတွင် ယင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လိုက်နာဆောင်ရွက်မှု အားနည်းသဖြင့် ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်း ဦးစီးဌာန၏ ၁၉၉၄ ခုနှစ် မတ်လ ၃ ရက်နေ့တွင်

စာအမှတ် ၆၈၄၅/၂ ဖ ၁/၉၄ ဖြင့် ထုတ်ပြန်သည့် အမြဲအမိန့် ၁/၉၄ ဖြင့် မြေစာရင်းဝန်ထမ်းများက မှတ်ပုံတင်စာရင်းနှင့် မြေပုံများမှ မိတ္တူရေးကူးပေး ရာတွင် တစ်ပြေးညီ လိုက်နာကျင့်သုံး ဆောင်ရွက်ရန် ညွှန်ကြားထားပါသည်။ ယင်းညွှန်ကြားစာတွင် အသုံးပြုရမည့် ပုံစံများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားပါသည်-

(က) အသုံးပြုရမည့် ပုံစံများ

မြေစာရင်းလက်စွဲ ဥပဒေအရ မြေပုံနှင့်မှတ်တမ်းများ မိတ္တူရေးကူးရာတွင် အသုံးပြုရသည့် အောက်ဖော်ပြပါ ပုံစံများအား မျက်မှောက် လိုအပ်ချက်များ နှင့် ကိုက်ညီစေရန် ပူးတွဲပါ နမူနာပုံစံများအတိုင်း ပြင်ဆင် အသုံးပြုရမည်-

- (၁) မြေစာရင်းပုံစံ ၁၀၃။ မြေစာရင်း မြေပုံနှင့် မှတ်တမ်းများ ရေးကူးခွင့် လျှောက်လွှာပုံစံ၊
- (၂) မြေစာရင်းပုံစံ ၁၀၅။ မှန်ကြောင်း သက်သေမခံ/သက်သေခံသော လက်ရှိမြေပုံတွင် ယခုနှစ် အသုံးပြုသော ဦးပိုင်မြေပုံလက်ခံ ရေးကူး ရန် ပုံစံ၊
- (၃) မြေစာရင်းပုံစံ ၁၀၆။ ဦးပိုင်တစ်ခု၏ ရာဇဝင်၊
- (၄) မြေစာရင်း မြေပုံနှင့် မှတ်တမ်းများ မိတ္တူရေးကူးကြောင်း မှတ်တမ်း စာအုပ်။

ဆိုလိုသည်မှာ မိတ္တူ ကူးလိုသူတို့အနေဖြင့် မြေစာရင်းပုံစံ (၁၀၃) ဖြင့် လျှောက်ထားကာ ဌာနအနေဖြင့် မြေစာရင်းပုံစံ (၁၀၅) ကို အသုံးပြု၍ ယခုနှစ် အသုံးပြုသော ဦးပိုင်မြေပုံမှ သက်ဆိုင်ရာ မြေကွက်၏ မြေပုံကို ကူးယူပေးရန်နှင့် မြေစာရင်း ပုံစံ (၁၀၆) ကို အသုံးပြုကာ လျှောက်ထားသည့် ဦးပိုင်၏ မြေရာဇဝင် ကောက်နုတ်ချက်ကို ကူးပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

ထို့နောက် လျှောက်ထားခြင်းအတွက် ဆောင်ရွက်ရန် အချက်များကို အောက် ပါအတိုင်း ဆက်လက် ဖော်ပြထားပါသည်-

- (ခ) မြေပုံနှင့် မှတ်တမ်းများ မိတ္တူ ရေးကူးခွင့် လျှောက်ထားခြင်းကိစ္စနှင့် ပတ်သက် ၍ လိုက်နာရန်-
 - (၁) မြေစာရင်းပုံစံ ၁၀၃ (ပြင်ဆင်ချက်) ဖြင့် မြို့နယ်မြေစာရင်းဦးစီးဌာနမှူးထံ လျှောက်ထားရမည်၊
 - (၂) မြေစာရင်းပုံစံ ၁၀၃ ၏ အပိုင်း-၁ မြေစာရင်းမြေပုံနှင့် မှတ်တမ်းများ မိတ္တူရေးကူးခွင့် လျှောက်ထားခြင်းကို လျှောက်ထားသူကိုယ်တိုင် ရေး သွင်း ဖော်ပြ၍ လက်မှတ်ရေးထိုးရပါမည်။

- (၃) ရေးကူးလိုသည့် မြေကွက် အကြောင်းအရာ အချက်အလက်များကို သက်ဆိုင်ရာ စာရင်းမြေပုံဖြင့် တိုက်ဆိုင်၍ မှန်ကန်စွာ ရေးသွင်း ဖော်ပြရပါမည်။
- (၄) လျှောက်ထားသူမှ ရေးကူးလိုသည့် အကြောင်းအရာ (ဥပမာ- စာချုပ် စာတမ်းချုပ်ဆို မှတ်ပုံတင်ပြုလုပ်ရန်/တရားရုံး သက်သေခံ တင်ပြရန်/ အနားလေးရပ် မြေ တိုင်းတာရန် စသည်တို့ကို ဖော်ပြရပါမည်။)
- (၅) လျှောက်လွှာတွင် ပိုင်ဆိုင်သူ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်သူကိုယ်တိုင် လျှောက်ထားလျှင် ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း သို့မဟုတ် တစ်နည်းနည်းဖြင့် သက်ဆိုင်ကြောင်း အထောက်အထားကိုလည်းကောင်း၊ ကိုယ်စားလှယ်က လျှောက်ထားလျှင် တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်လွှဲစာကိုလည်းကောင်း ပူးတွဲ တင်ပြရပါမည်။
- (၆) လျှောက်လွှာကို မြေပုံနှင့် မှတ်တမ်းများ မိတ္တူ ရေးကူးခြင်း မှတ်တမ်းစာအုပ်တွင် ရေးသွင်း၍ လျှောက်လွှာအမှတ်စဉ် ရေးထိုးရပါမည်။

မြေပုံ၊ မြေရာဇဝင် ကူးယူရန်အတွက် လျှောက်လွှာ မြေစာရင်း ပုံစံ (၁၀၃) တွင် လျှောက်ထားသူကိုယ်တိုင် သို့မဟုတ် တရားဝင် လွှဲအပ်ခြင်း ခံရသူ ကိုယ်စားလှယ်က ကူးယူလိုသည့် ရည်ရွယ်ချက်ကို ဖော်ပြရပါမည်။ ပိုင်ဆိုင်သူ သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်သူကိုယ်တိုင် လျှောက်ပါက ထိုသို့ ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း သို့မဟုတ် သက်ဆိုင်ကြောင်း အထောက်အထားကို တင်ပြရမည် ဖြစ်ပြီး ကိုယ်စားလှယ်က လျှောက်ပါက တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် လွှဲအပ်စာကိုပါ တင်ပြရမည် ဖြစ်ပါသည်။

မြေပုံနှင့် မြေရာဇဝင် ကူးယူရန် မြေစာရင်းပုံစံ (၁၀၃) ဖြင့် လျှောက်ထားမှု အပေါ် စစ်ဆေးခြင်း၊ ကူးယူရန် ခွင့်ပြုခြင်းနှင့် စိစစ် အတည်ပြုခြင်း ကဏ္ဍအတွက် အောက်ပါအတိုင်း ဆက်လက် ဖော်ပြထားပါသည်-

- (ဂ) စစ်ဆေးခြင်း၊ ရေးကူးခွင့်ပြုခြင်းနှင့် စိစစ်အတည်ပြုခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ လိုက်နာရန်-
 - (၁) မြေစာရင်းပုံစံ ၁၀၃ (ပြင်ဆင်ချက်) ၏ အပိုင်း- ၂ တွင် မြေပုံနှင့် မှတ်တမ်းများ မိတ္တူရေးကူးခွင့် လျှောက်ထားခြင်းအပေါ် စစ်ဆေးခြင်း၊ ရေးကူးခွင့်ပြုခြင်းနှင့် စိစစ်အတည်ပြုခြင်းကို မှတ်တမ်းရေးသွင်းရပါမည်။
 - (၂) မြို့နယ် မြေစာရင်းဦးစီးဌာနမှသည် သက်ဆိုင်ရာ လက်ထောက်ဦးစီးမှူးအား ဆိုင်ရာ မြေတိုင်းစာရေးနှင့်အတူ လျှောက်ထားသည့်မြေကို ကွင်းဆင်း စစ်ဆေး၍ တွေ့ရှိချက်ကို ပြန်တင်ရန် အမိန့်ချမှတ်ရပါမည်။

(၃) လက်ထောက်ဦးစီးမှူးသည် ဆိုင်ရာ မြေတိုင်းစာရေးနှင့်အတူ လျှောက်ထားသည့်မြေကို ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးပြီး လျှောက်ထားသည့် မြေကွက်သည် အမှန် ရေးကူးလိုသည့် မြေကွက် မှန် မမှန်၊ မြေကွက်ပေါ်တွင် လက်ရှိအသုံးပြုနေမှု အခြေအနေ (ဥပမာ- လူနေအဆောက်အအုံ/စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ စသည်တို့နှင့် ပုံသဏ္ဍာန် အမျိုးအစားကို ဖော်ပြရန်) မြေကြီးမြေပုံ ကိုက်ညီမှန်ကန်မှု ရှိ မရှိ (ကွဲလွဲပါက မည်သို့ ကွဲလွဲသည်ကို ရှင်းလင်းဖော်ပြရန်) နှင့် ဘိုးဘွားပိုင်မြေနှင့် လယ်ယာမြေ ဖြစ်ပါက လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ (ခ) အရ ကင်းလွတ်ခွင့် ရပြီး မပြီး၊ အမှုအမှတ်နှင့် နေ့စွဲ သို့မဟုတ် လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၉ အရ သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်းအတိုင်း အသုံးပြုရန် ဆင့်ဆိုသည့် အမိန့်အမှတ်နှင့် နေ့စွဲတို့ကို လည်းကောင်း၊ လိုင်စင်၊ ဂရန် စသည့် အစိုးရမှ အငှားချထားသည့် မြေများ ဖြစ်ပါက အမှုအမှတ်နှင့်၊ နေ့စွဲနှင့် သက်တမ်းကာလတို့ကို လည်းကောင်း ဖော်ပြရပါမည်။

(၄) မြို့နယ်မြေစာရင်းဦးစီးဌာနမှူးသည် ကွင်းဆင်းစစ်ဆေး တွေ့ရှိချက်ကို လေ့လာစိစစ်၍ ရေးကူးခွင့်ပြုမိန့်ကို ချမှတ်ပေးရပါမည်။

(၅) မြို့နယ်မြေစာရင်းဦးစီးဌာနမှူး၏ ရေးကူးခွင့်ပြုမိန့်ကို ရရှိသည့်အခါ မြေတိုင်းစာရေးသည် မြေပုံလက်ခံ ရေးကူးရန်အတွက် မြေစာရင်း ပုံစံ ၁၀၅ (ပြင်ဆင်ချက်) ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဦးပိုင်မြေကွက် ရာဇဝင် ရေးကူးရန်အတွက် မြေစာရင်းပုံစံ ၁၀၆ (ပြင်ဆင်ချက်) ဖြင့်လည်းကောင်း တည်ဆဲနှစ်အတွက် အသုံးပြုလျက်ရှိသည့် နောက်ဆက်တွဲ တိုင်းတာခြင်း မြေပုံနှင့် မှတ်ပုံတင်စာရင်းများမှ မိတ္တူရေးကူးရပါမည်။ ထိုမိတ္တူပေါ်တွင် မြေနှင့်ပတ်သက်သည့် အကြောင်းအရာများကို ပြည့်စုံစွာ ဖော်ပြရမည့် အပြင် လျှောက်လွှာတွင် ဖော်ပြ ပါရှိသည့်အတိုင်း မည်သည့်အတွက် ရေးကူးပေးသည်ကို မပျက်မကွက် ထည့်သွင်းဖော်ပြရပါမည်။ အထက်ပါ ရေးကူးချက်များကို မည်သည့်ခုနှစ်အတွက် အသုံးပြုသော နောက်ဆက်တွဲ တိုင်းတာခြင်း မြေပုံနှင့် စာရင်းများမှ မှန်ကန်စွာ ရေးကူးပေးကြောင်း မှတ်ချက်ပြု ဖော်ပြ၍ လက်မှတ်ရေးထိုးရပါမည်။

(၆) လက်ထောက်ဦးစီးမှူးက မြေတိုင်းစာရေး၏ ရေးကူးချက်များကို စာရင်း မြေပုံများဖြင့် တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးပြီး မှန်ကန်ကြောင်း လက်မှတ် ရေးထိုးရပါမည်။

(၇) ထို့နောက် မြို့နယ်မြေစာရင်းဦးစီးဌာနမှူးက ထပ်ဆင့်စစ်ဆေး အတည်ပြုပြီး ရုံးတံဆိပ် ရိုက်နှိပ်ရပါမည်။

မြေစာရင်း ပုံစံ (၁၀၃) ဖြင့် လျှောက်ထားချက်အတွက် မြို့နယ်ဦးစီးမှူးက လက်ထောက်ဦးစီးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြေတိုင်းစာရေးကို လျှောက်ထားသည့် မြေကွက်နေရာကို ကွင်းဆင်း၍ အမှန် ရေးကူးလိုသည့် မြေကွက် မှန် မမှန်၊ မြေကွက်ပေါ်တွင် လက်ရှိ အသုံးပြုနေမှု အခြေအနေ၊ မြေကြီးမြေပုံ ကိုက်ညီ မှန်ကန်မှု ရှိ မရှိနှင့် ဘိုးဘွားပိုင်မြေနှင့် လယ်ယာမြေ ဖြစ်ပါက လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင် ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃ (ခ) အရ ကင်းလွတ်ခွင့် ရပြီး မပြီး၊ လယ်ယာမြေ နိုင်ငံပိုင်ပြုလုပ်ရေး အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၉ အရ သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်းအတိုင်း အသုံးပြုရန် ဆင့်ဆိုသည့်အမိန့် ရရှိမှု၊ လိုင်စင်၊ ဂရန် စသည့် အစိုးရမှ အငှားချထားသည့် မြေများ ဖြစ်ပါက သက်တမ်းကာလတို့ကို စိစစ် တင်ပြစေရပါသည်။ ထိုကွင်းဆင်းစိစစ်ချက်အပေါ် အခြေခံ၍ မြို့နယ်ဦးစီးမှူး က ရေးကူးခွင့်အမိန့်ချမှတ်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ ခွင့်ပြုမိန့်ချမှတ်မှသာ မြေ တိုင်းစာရေးက မြေပုံလက်ခံ ရေးကူးရန်အတွက် မြေစာရင်းပုံစံ (၁၀၅) ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဦးပိုင်မြေကွက်ရာဇဝင် ရေးကူးရန်အတွက် မြေစာရင်းပုံစံ (၁၀၆) ဖြင့်လည်းကောင်း တည်ဆဲနှစ်အတွက် အသုံးပြုလျက်ရှိသည့် နောက်ဆက်တွဲ တိုင်းတာခြင်း မြေပုံနှင့် မှတ်ပုံတင်စာရင်းများမှ မိတ္တူ ရေးကူးရပါမည်။ ထိုမြေပုံ တွင် လက်ထောက်ဦးစီးမှူးက တိုက်ဆိုင် စစ်ဆေးပြီးကြောင်း လက်မှတ်ထိုးတင်ပြ သည့်အခါ မြို့နယ်ဦးစီးမှူးက အတည်ပြု လက်မှတ်ရေးထိုးပေးမည် ဖြစ်ပါသည်။

မြေပုံ မြေရာဇဝင် မိတ္တူကူးယူခွင့် လျှောက်ထားခြင်းအတွက် ရေးကူးခါ တံဆိပ်ခေါင်းခွန်တို့ ပေးဆောင်စေခြင်းနှင့် မိတ္တူ ရေးကူး ထုတ်ပေးခြင်းတို့ အတွက် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားပါသည်-

(ဃ) ရေးကူးခနှင့် တံဆိပ်ခေါင်းတန်ဖိုး ပေးဆောင်ခြင်းနှင့် မိတ္တူ ရေးကူး ထုတ် ပေးခြင်း-

(၁) မြေစာရင်းမြေပုံနှင့် မှတ်တမ်းများ ရေးကူးခကို ကြေးတိုင်နှင့် မြေစာရင်း ဦးစီးဌာန၏ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် ဩဂုတ်လ ၂၉ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ထုတ်ပြန်ခဲ့ သည့် အမြဲအမိန့်အမှတ် (၁) အထိ ပြင်ဆင်နှုန်းထားများအရ ရယူရန် ဖြစ်ပါသည်။ မှန်ကန်ကြောင်း သက်သေခံမိတ္တူများပေါ်တွင် ကပ်ရန် ရုံးခွန် တံဆိပ်ခေါင်းကို မြေစာရင်းလက်စွဲဥပဒေ အပိုဒ် (၂၉၈) နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ တံဆိပ်ခေါင်း အက်ဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ (နိုင်ငံ

တော် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားမှု တည်ဆောက်ရေးအဖွဲ့ ဥပဒေအမှတ် ၇/၉၀) တို့အရ ကပ်နှိပ်စေရန် ဖြစ်သည်။

(၂) ရေးကူးခနှင့် တံဆိပ်ခေါင်းတန်ဖိုး ပေးဆောင်ခြင်းနှင့် မိတ္တူ ရေးကူး ထုတ်ပေးရန် ချိန်းဆိုခြင်းနှင့် ရေးကူးထုတ်ပေးခြင်းတို့အား မြေစာရင်းပုံစံ ၁၀၃ (ပြင်ဆင်ချက်) အပိုင်း (၃) နှင့် အပိုင်း (၄) တို့တွင် မှတ်တမ်း ရေးသွင်းရပါမည်။ အပိုင်း (၄) မှာ လျှောက်သူသို့ မိတ္တူထုတ်ပေးရန် ချိန်းဆိုသည့် ဖြတ်ပိုင်း ဖြစ်ပါသည်။

(၃) လျှောက်သူသို့ လက်ခံထုတ်ပေးသည့်အခါ အပိုင်း (၃) တွင် လျှောက်သူ ၏ ရရှိကြောင်းလက်မှတ် ရေးထိုးစေရမည့်အပြင် မှတ်တမ်းစာအုပ်တွင် ရေးသွင်းပြီး လက်ခံ ရရှိကြောင်း လက်မှတ်ရေးထိုးစေရပါမည်။

အစိုးရဌာနရှိ စာရွက်စာတမ်းကို မိတ္တူကူးယူခြင်း ဖြစ်ရာ ရုံးခွန်အက်ဥပဒေ တွင် နောက်ဆုံးပြင်ဆင် သတ်မှတ်သည့် တံဆိပ်ခေါင်းခွန်အရ မိတ္တူတွင် ကပ်ရန် တံဆိပ်ခေါင်းတန်ဖိုးနှင့် လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာနက သတ်မှတ်ထားသည့် မိတ္တူ ရေးကူးခငွေတို့ကို လျှောက်ထားသူအနေဖြင့် ပေး သွင်းစေရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ ပေးဆောင်ရမည့်ငွေကို ပေးဆောင်ကြောင်းကို လည်း မှတ်တမ်းတင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့နောက် ရေးကူးပေးသည့် မြေပုံနှင့် မြေရာဇဝင် မိတ္တူပေါ်တွင် တံဆိပ်ခေါင်းကပ်ကာ လျှောက်ထားသူသို့ ထုတ်ပေး မည် ဖြစ်ပါသည်။ ယခုအခါ ပြင်ဆင် ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။

ထိုကဲ့သို့ ကျသင့်ငွေများ ပေးချေပြီး ထုတ်ပေးရန် ရက်ချိန်းပေးရမည့် အကြောင်းအရာအတွက် အောက်ပါအတိုင်း ဆက်လက် ဖော်ပြထားပါသည်-

(c) လျှောက်သူသို့ မိတ္တူထုတ်ပေးရန် ချိန်းဆိုခြင်း-

(၁) မြို့နယ်မြေစာရင်းဦးစီးဌာနမှူးက မှတ်တမ်းရေးကူး ခွင့်ပြုမိန့် ချမှတ် ပြီးနောက် လျှောက်သူက ကျသင့်သည့် ရေးကူးခငွေများ ပေးဆောင် ပြီးလျှင် မြေပုံ/မှတ်တမ်း ကောက်နုတ်ချက် မိတ္တူမှန်ကို ရေးကူးပြီး လျှောက်သူသို့ ရေးကူးထုတ်ပေးနိုင်မည့် ရက်ကို ဖော်ပြ၍ လျှောက်သူ သို့ မိတ္တူထုတ်ပေးရန် ချိန်းဆိုသည့်ရက်ကို မြေစာရင်းပုံစံ-၁၀၃ (ပြင်ဆင် ချက်) အပိုင်း (၄) တွင် ရေးသွင်းဖော်ပြရပါမည်။

(၂) ဤအပိုင်းကို လျှောက်သူသို့ ဖြတ်ပိုင်းအဖြစ် ပေးလိုက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ချိန်းဆိုသည့်ရက်တွင် ဤဖြတ်ပိုင်းကို တင်ပြစေ၍ ရေးကူးပြီးသည့် မြေ ပုံ/မှတ်တမ်းမိတ္တူကို ထုတ်ယူခွင့်ပြုရန် ဖြစ်ပါသည်။

ဤညွှန်ကြားချက်အရ လျှောက်ထားလွှာ ဖြစ်သည့် မြေစာရင်း ပုံစံ (၁၀၃) ၏ အပိုင်း (၄) တွင် မြေပုံ၊ မြေရာဇဝင်မိတ္တူ ထုတ်ပေးမည့် ရက်ချိန်း သတ်မှတ်ချက်ကို ရေးသား၍ လျှောက်ထားသူသို့ ပေးရန် ဖြစ်သည့် အချက်ကို သတိပြုကြရန် လိုအပ်ပါသည်။

ထို့ပြင် မြေစာရင်းပုံစံ (၁၀၅/၁၀၆) ရေးကူးပေးရေး လျှောက်ထားသည့် ကိစ္စများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်း ဦးစီးဌာနသည် ၆-၃-၂၀၁၇ နေ့စွဲပါ စာအမှတ် ၁၈၆၃/မပ(စီမံ)-၁၆(၁၇) ဖြင့် ထပ်မံညွှန်ကြားခဲ့ပြန်ပါသည်။ ထိုမှတစ်ဖန် ၂၀၁၈ ခုနှစ် နှစ်ကုန်ပိုင်းတွင် လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာနသည် ၆-၃-၂၀၁၇ နေ့စွဲဖြင့် အမြဲအမိန့် ၁၈၈ အဖြစ် မြေစာရင်းပုံစံ (၁၀၅) ရေးကူးပေးခြင်းဆိုင်ရာ နည်းလမ်းညွှန်ကြားခြင်းကို ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။ ယင်းအမြဲအမိန့်တွင် မြေစာရင်း ပုံစံ (၁၀၅) တွင် ပါရှိသည့် ရေးသွင်းရန် အချက်များအတွက် အသေးစိတ် ဖော်ပြညွှန်ကြားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မြေတိုင်းတာခြင်း

မြေစာရင်းပုံစံ (၁၀၅/၁၀၆) ရေးကူးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မြို့နှင့် ကျေးရွာမြေများ အမိန့်ဆင့်ဆိုချက်များ၏ အခန်း (၁၂) မြေတိုင်းတာမှုအကြောင်းအပိုင်းကို လည်း သတိပြုရပါမည်။

အမိန့်ဆင့်ဆိုချက် (၅၈) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ညွှန်ပြထားပါသည်-

၅၈။ မြေငှားဂရန် ရယူလို၍ လျှောက်ထားသူသည် အစိုးရ မြေတိုင်းမြေပုံမှ ကူးယူရရှိသည့် မြေပုံတစ်စောင်ကို မိမိ၏ လျှောက်လွှာတွင် နည်းဥပဒေ ၁၁ အရ ပူးတွဲတင်ပြရန် လိုအပ်သည်။ ယခုအမိန့်များသည် လျှောက်ထားသည့် မြေဧရိယာကို နယ်နိမိတ် တိုင်းတာပိုင်းခြား သတ်မှတ်၍ အစိုးရ၏မြေပုံအဖြစ် ရေးဆွဲပုံထုတ်ပြီး ခွဲခြားသတ်မှတ်ထားသည့် မြေကွက်များ ဖြစ်သည့် အချက်နှင့်သာ သက်ဆိုင်သည်။ အခြားသောကိစ္စရပ်များတွင် မြို့မြေပုံရှိသော်လည်း လျှောက်ထားသည့် မြေဧရိယာ၏ နယ်နိမိတ်များကို အထူး သီးခြား တိုင်းတာ ပိုင်းခြား သတ်မှတ်၍ မြေပုံ ထုတ်ရန် လိုအပ်သည်။

ဤအမိန့်ဆင့်ဆိုချက်အရ ဆိုပါက နယ်နိမိတ်တိုင်းတာ ပိုင်းခြား သတ်မှတ်ရေး ဥပဒေအရ တိုင်းတာပိုင်းခြား သတ်မှတ်၍ အတည်ပြုထားခြင်း မရှိသည့်

မြို့အတွင်းရှိ မြေကွက်ကို မြေငှားဂရန် လျှောက်ထားမည် ဆိုပါက အထူး သီးခြား မြေတိုင်းမြေပုံ ထုတ်ရန် လိုအပ်မည် ဖြစ်ပါသည်။

မြေတိုင်းတာခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမိန့်ဆင့်ဆိုချက် (၅၇) တွင် အောက်ပါ အတိုင်း ညွှန်ပြထားသည်ကို တွေ့ရပါသည်-

၅၇။ မြေတိုင်းတာခများကို ပေးသွင်းစေခြင်း၊ ခုနှိမ်စေခြင်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သည့် ညွှန်ကြားစာအတွက် ၁၉၁၁ ခုနှစ် မြေခွန်တော်အမိန့် ဆင့်ဆိုချက်များပါ အပိုဒ် (၂၅) မှ (၂၉) အထိတို့ကို ဖတ်ရှုရန် ဖြစ်သည်။

ဤသို့ ညွှန်ပြချက်အရ အထက်မြန်မာပြည်နှင့် အောက်မြန်မာပြည် နှစ်ရပ် လုံးနှင့် သက်ဆိုင်သည့် မြေခွန်တော် အမိန့် ဆင့်ဆိုချက်များကိုလည်း သိရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။

မြေခွန်တော် အမိန့်ဆင့်ဆိုချက် (၂၅) မှ (၂၉) အထိပါ အချက်များသည် ပတ္တာမြေ တိုင်းတာခြင်း (Patta Survey) နှင့် သက်ဆိုင်ပါသည်။ ရှေးဦးစွာ ပတ္တာမြေ တိုင်းတာခြင်းကို ဆောင်ရွက်ခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမိန့်ဆင့်ဆိုချက် (၂၅) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ညွှန်ပြထားပါသည်-

၂၅။ ပတ္တာမြေ တိုင်းတာခြင်း ဆိုသည်မှာ အပိုင် သို့မဟုတ် အငှားဂရန် ရရှိရေး လျှောက်ထားသည့် မြေများအား တိုင်းတာခြင်းကို ဆိုသည်။ ယင်းမြေတိုင်းတာ ခြင်းကို အောက်ပါအတိုင်း ဆောင်ရွက်နိုင်သည်-

- (၁) သာမန်အားဖြင့် သက်ဆိုင်ရာခရိုင်မှ မြေစာရင်းဌာန၏ အမြဲတမ်း ခန့်အပ်ထားသည့် မြေတိုင်းစာရေးတို့က တိုင်းတာခွင့် ရှိသည်။ သို့ရာတွင် ထိုကဲ့သို့ ဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့် ယင်းတို့၏ ဆောင်ရွက်ရန် ရှိသည့် တာဝန်ဝတ္တရားတို့ကို ပျက်ကွက်မှု ပေါ်ပေါက်နိုင်ဖွယ်ရှိသော အခြေအနေ တွင် တိုင်းတာစေခြင်း မပြုရ။
- (၂) ယင်းကိစ္စအလို့ငှာ ငှားရမ်းရမည့် သီးခြားမြေတိုင်းစာရေးတို့ကို တိုင်းတာ စေပြီး အထက်မြန်မာပြည်အတွက် နည်းဥပဒေ ၆၃ (၄) / အောက်မြန်မာ ပြည်အတွက် နည်းဥပဒေ ၄၈ ပါ ခွင့်ပြုချက်အရ ကောက်ခံသည့် အခကြေးငွေထဲမှ အခကြေးငွေကို ထုတ်ပေးရမည်။

အထက်ပါ အချက်နှစ်ရပ်လုံးတွင် အခကြေးငွေ ကောက်ခံရမည့်အပြင် ယင်း အခကြေးငွေ အရပ်ရပ်ကို '၁၆-ပတ္တာမြေတိုင်းခ' အခွန်မျိုးအဖြစ် လက်ခံရရှိ သည့် နေ့တွင်ပင် ငွေတိုက် သို့မဟုတ် ငွေတိုက်ခွဲသို့ ချလဲပုံစံအမှတ် (၂) ဖြင့် ပေးသွင်းရမည်။

ဤအမိန့်ဆင့်ဆိုချက်အရ မြေငှားဂရန် လျှောက်ထားမည့် မြေကွက်သည် နယ်နိမိတ် တိုင်းတာ ပိုင်းခြား သတ်မှတ်ရေး ဥပဒေအရ တိုင်းတာ ပိုင်းခြား၍ အတည်ပြုထားသည့်မြေတိုင်းရပ်ကွက်မြေပုံ မရှိသည့်အခါ မြေပုံ ရရှိရေးအတွက် သာမန်အားဖြင့် သက်ဆိုင်မြို့နယ်မှ မြေတိုင်းစာရေးက တိုင်းတာ ဆောင်ရွက် နိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ဌာနက ပေးအပ်ထားသည့် လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ထိခိုက်စေမည် ဆိုပါက ပြင်ပရှိ လိုင်စင်ရ မြေတိုင်း စာရေးတို့ကို တိုင်းတာရန် တာဝန်ပေးရပါမည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ခရိုင် အုပ်ချုပ် ရေးမှူးက အမိန့်ထုတ်ပြန် သတ်မှတ်ထားသည့် မြေတိုင်းတာခကို လျှောက်ထား သူအား ပေးသွင်းစေရမည် ဖြစ်ပါသည်။

လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဌာနမှ မြေတိုင်းစာရေးတို့ကို တာဝန်ပေးအပ်မည် ဆိုပါက သတိပြုရန် အချက်ကို အမိန့်ဆင့်ဆိုချက် (၂၆) ၌ အောက်ပါအတိုင်း ညွှန်ပြထားပါသည်-

၂၆။ လျှောက်ထားတင်ပြလာသည့် အပိုင် သို့မဟုတ် အငှား ဂရန်များအတွက် မြေတိုင်းတာခြင်းကို မိုးရာသီအတွင်း၌သော်လည်းကောင်း၊ (သီးခြားလိုင်စင်ရ မြေတိုင်းစာရေး မရှိလျှင်) အခွန်ခွဲပုံစာရင်းများ ရေးသွင်းရန် အချိန်ကာလ ကျရောက်နေလျှင်သော်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်စေခြင်း မပြုရပါ။ ယင်းကဲ့ သို့ တိုင်းတာခြင်းကို သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်အတွင်း ဆောင်ရွက်လေ့ရှိသည့် သက်ဆိုင်ရာ အခွန်မြေတိုင်းစာရေးတို့က ဆောင်ရွက်ရပါက မတ်လ ၁ ရက် နေ့မှ မတ်လ ၁၅ ရက်အထိ ကာလအတွင်းသာ ဆောင်ရွက်စေရမည်။

မြေငှားဂရန် လျှောက်ထားသည့် မြေတည်ရာ မြို့တွင် သီးခြား လိုင်စင်ရ မြေတိုင်းစာရေး မရှိသည့်အတွက် ဌာနမှ မြေတိုင်းစာရေးကို တိုင်းတာ ပုံထုတ် ရန် တာဝန်ပေးမည် ဆိုပါက ယင်းတို့အနေဖြင့် မိခင်ဌာနတာဝန် နည်းပါးသည့် ကာလတွင်သာ ဆောင်ရွက်စေရန် သတ်မှတ်ထားပါသည်။

မြေတိုင်းတာမှုအတွက် ဌာနမြေတိုင်းစာရေး အင်အားဖြင့် မလုံလောက်ပါ က မြေတိုင်းလက်မှတ်ရ ပြင်ပမြေတိုင်းစာရေးကို တာဝန်ပေးနိုင်ခြင်း၊ မြေတိုင်းခ ပေးသွင်းခြင်းအပေါ် မြေတိုင်းစာရေးအား ထုတ်ပေးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမိန့် ဆင့်ဆိုချက် (၂၇) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ညွှန်ပြထားပါသည်-

၂၇။ ဂရန်အတွက် မြေတိုင်းတာရန် လျှောက်လွှာများသည် ရှိရင်း မြေစာရင်းဌာန ဝန်ထမ်းဦးရေဖြင့် တိုင်းတာခြင်း မပြုနိုင်သည်အထိ များပြားလာသည့်အခါ ပုတ်ပြတ်တိုင်းတာနည်းဖြင့် ဆောင်ရွက်ပေးရန် အသင့်လျော်ဆုံး ဖြစ်သည်။

ဤကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မြေကို သာမန်မြေတိုင်းစာရေးဖြင့် အပိုင်ဂရန်ဖြစ်စေ၊ အငှားဂရန်ဖြစ်စေ ရယူလိုကြောင်း လျှောက်ထားမှုကို လက်ခံသည့် အခွန်တော် အရာရှိက သက်သေခံလက်မှတ်ကို တင်ပြစေ၍ ယင်း၏ သက်သေခံလက်မှတ်အရ အမှန်တကယ် တိုင်းတာနိုင်ကြောင်း စိစစ်တွေ့ရှိလျှင် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် အမှုတွဲအသီးသီးကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီးနောက် လျှောက်ထားသူတို့ ပေးသွင်းထားသည့် အခကြေးငွေအားလုံး သို့မဟုတ် အချို့အဝက်ကို မြေတိုင်းမြေပုံထုတ်မည့် မြေတိုင်းစာရေးသို့ သင့်တော်သည် ထင်မြင်သည့် အတိုင်း ထုတ်ပေးရန်ဖြစ်စေ၊ လျှောက်ထားသည့်အမှုကို ဆောင်ရွက်သူ အရာရှိက ထုတ်ပေးရန်ဖြစ်စေ ညွှန်ကြားနိုင်သည်။ ယင်းသို့ ထုတ်ပေးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ငွေထုတ်ပေးကြောင်းကို ထုတ်ပေးသည့် နေ့ရက်နှင့် ထုတ်ပေးငွေ ပမာဏကို အမှုတွဲ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းတွင် ရေးမှတ်ခြင်း သို့မဟုတ် ရေးမှတ်စေခြင်းကို ပြုလုပ်ရမည်။ ဤတွင် ကြိုတင် သတိပြုရမည်မှာ အခကြေးငွေများကို နှစ်ကြိမ် ထုတ်ပေးမိခြင်း မဖြစ်ပေါ်စေရန် ကာကွယ်ရမည် ဖြစ်သဖြင့် မဆောင်ရွက်မိခြင်း မဖြစ်ပေါ်စေရန် လိုအပ်ပါသည်။ ယင်းထုတ်ပေးသည့်ငွေကို ငွေတိုက်ပုံစံ ၂၅ ဖြင့် ငွေတိုက်မှ ထုတ်ယူပြီးလျှင် '၅။ မြေခွန် (အီး) မြေတိုင်းတာခြင်းနှင့် ကြေးတိုင် (ခ) အခွန်မြေတိုင်းခြင်း၊ ဓာတ်သတ္တုလုပ်ငန်းနှင့် အခြား အထူးတိုင်းတာခြင်းများ' ဆိုသည့်အခွန်အမျိုးအစားတွင် အသုံးစာရင်း ရေးသွင်းမှတ်သားရမည်။ ဤကဲ့သို့သော ကုန်ကျစရိတ်များအတွက်လည်း ဘတ်ဂျက်ရန်ပုံငွေတွင် သင့်လျော်သည့်ပမာဏလျာထားခြင်း ရှိရမည်။

မြေတိုင်းလက်မှတ်ရ ပြင်ပ မြေတိုင်းစာရေးကို တိုင်းတာခွင့် ပြုနိုင်ခြင်းကို တွေ့ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

အမိန့်ဆင့်ဆိုချက် (၂၈) မှာ ရုပ်သိမ်းထားပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ပေးသွင်းလာသည့် မြေတိုင်းခများ၏ ပိုငွေ၊ လိုငွေများအတွက် ဆောင်ရွက်ရန် နည်းလမ်းကို အမိန့် ဆင့်ဆိုချက် (၂၉) ၌ အောက်ပါအတိုင်း ညွှန်ပြထားပါသည်-

၂၉။ မြေတိုင်းခများကို လျှောက်ထားသည့်မြေ၏ ခန့်မှန်းဧရိယာကို အခြေပြု၍ ကောက်ခံခဲ့ခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် တိုင်းတာ ပြီးစီးသည့်အခါ တွေ့ရှိရသည့် ဧရိယာအတွက် လျော့နည်းနေ၍ဖြစ်စေ၊ ပိုမိုနေ၍ဖြစ်စေ ထိုတိုင်းတာခငွေများကို ပြန်လည် ထုတ်ပေးခြင်းလည်း မပြုရ၊ ထပ်မံ တောင်းခံခြင်းလည်း မပြုရ။ သို့သော် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအနေဖြင့် မြေတိုင်းတာခငွေများအတွက် အားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ အချို့အဝက်ကိုဖြစ်စေ ပြန်လည်ထုတ်ပေးရန် လုံလောက်သောအကြောင်း ရှိပါက ထုတ်ပေးရန် လုပ်ပိုင်ခွင့် ရှိသည်။ ယင်းကဲ့သို့ ထုတ်

ပေးသည့် ငွေကြေးမှာလည်း မြေတိုင်းတာမှုအတွက် ပေးသင့်သည့် အခကြေးငွေကို ခုနှိမ်ပြီးနောက် ကျန်ငွေ အရေအတွက်ထက် မပိုစေရ။ မြေတိုင်းတာခ ပြန်လည် ထုတ်ပေးသည့် ကိစ္စအရပ်ရပ်ကို သက်ဆိုင်ရာ အမှုတွဲ၏ နေ့စဉ် မှတ်တမ်းတွင် ရေးမှတ်ရမည့်အပြင် ယင်းသက်ဆိုင်ရာ အမှုတွဲကို ရည်ညွှန်းခြင်း မပြုဘဲ ငွေကြေး တစ်စုံတစ်ရာကို ကြိုတင်၍ ထုတ်ပေးခြင်း မပြုရ။ ဤတွင် သတိပြုရန်အဖြစ် နှစ်ကြိမ် ထုတ်ပေးခြင်း မပြုမိစေရေးအတွက် ကာကွယ်ရန် ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ ငွေကြေးများကို ထုတ်ပေးရန် နည်းလမ်းမှာ မြေခွန်ငွေများ ပြန်လည် ထုတ်ပေးသည့် နည်းလမ်းအတိုင်း ဖြစ်စေရမည်။

မြေကွက်ဧရိယာကို ခန့်မှန်း၍ မြေတိုင်းခများ ပေးသွင်းစေထားသည် ဖြစ်ရာ အမှန်တကယ် လက်တွေ့ တိုင်းတာလိုက်သည့်အခါ ဧရိယာ ခန့်မှန်း၍ ပေးသွင်းစေထားသည့် မြေတိုင်းခအတွက် လိုငွေ၊ ပိုငွေများ တွေ့လာမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုငွေများအတွက် သာမန်အားဖြင့် ပြန်လည် ထုတ်ပေးခြင်း၊ ထပ်မံ ပေးသွင်းစေခြင်း မပြုရပါ။ သို့ရာတွင် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအနေဖြင့် ပိုငွေကို ပြန်လည် ထုတ်ပေးသင့်ကြောင်း လုံလောက်သောအကြောင်း ရှိလျှင် အမှုတွဲ၏ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းတွင် မှတ်တမ်းတင်၍ ပြန်လည် ထုတ်ပေးခြင်း ပြုနိုင်ပါသည်။

လျှောက်လွှာလက်ခံဆောင်ရွက်ခြင်း

မြို့နှင့်ကျေးရွာမြေများ နည်းဥပဒေအရ မြေဂရန် လျှောက်ထားချက်ကို အခွန်တော် အရာရှိများအနေဖြင့် မည်သို့ ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ကြောင်း မတင်ပြမီ ရုံးလုပ်ငန်းပိုင်းကို တင်ပြပါမည်။ ယခင်က ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည့် မြန်မာနိုင်ငံ ခရိုင်ရုံးလက်စွဲ (The Burma District Office Manual) နှင့် မြန်မာနိုင်ငံ နယ်ပိုင် ဝန်ထောက်နှင့် မြို့ပိုင်ရုံးလက်စွဲ (The Burma Subdivisional and Township Office Manual) တို့တွင်မူ လျှောက်လွှာများကို လက်ခံခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လျှောက်လွှာများကို ခရိုင်ရုံးတွင် ခရိုင်ဝန် သို့မဟုတ် ယင်းက လွှဲအပ်သည့် မြို့မ ဝန်ထောက်ကြီးကိုယ်တိုင် လက်ခံရမည်၊ နယ်ပိုင်ဝန်ထောက်နှင့် မြို့ပိုင်ရုံးများတွင် နယ်ပိုင်ဝန်ထောက် သို့မဟုတ် မြို့ပိုင်ကိုယ်တိုင် လက်ခံရမည်။ စာရေးစာချိများကို လက်မခံစေရ၊ မည်သည့်အချိန်နာရီမှ မည်သည့်အချိန်နာရီအတွင်း လျှောက်လွှာ တင်သွင်းနိုင်ကြောင်း အများပြည်သူ သိစေရန် ကြော်ငြာစာကို ကြော်ငြာသင်ပုန်းတွင် ကပ်ထားရမည် ဟူ၍ သတ်မှတ်ထားပါသည်။ သို့ရာတွင်

ယခုအခါ ရုံးအသီးသီးရှိ စာပေးစာယူဌာနစိတ်က ဝင်စာမှတ်ပုံတင်ဖြင့် စာရင်း ရေးသွင်း လက်ခံ၍ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတို့ထံ တင်ပြ ပေးမည် ဖြစ်ပါသည်။

လျှောက်လွှာများကို သတ်မှတ်ထားသည့် အချက်များ ပြည့်စုံစွာ ပါရှိလာ ခြင်း ရှိ မရှိ စစ်ဆေး၍ ပြည့်စုံပါက အခွန်တော်အမှုတွဲအဖြစ် သတ်မှတ်ထား သည့် အမှုတွဲ မျက်နှာဖုံး Land Revenue 3 - Miscellaneous 2 (မြေခွန် ၃- အထွေထွေအရပ်ရပ် ၂) ကို အသုံးပြုကာ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းပုံစံ Land Revenue 3 - Miscellaneous 4 (မြေခွန် ၃ - အထွေထွေအရပ်ရပ် ၄) တို့ကိုပါ တည့်သွင်း၍ အမှုတွဲကို ဖွင့်လှစ် ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ အမှုကို စတင် စစ်ဆေးသည်မှ ဆောင်ရွက်ချက်အဆုံးသို့ ရောက်သည့်တိုင် နေ့စဉ်မှတ်တမ်းတွင် မပျက်မကွက် ရေးသွင်း ဖော်ပြရန် ရုံးလက်စွဲများတွင် ဖော်ပြ ပါရှိပါသည်။

တစ်ဖန် Legal Practitioner Act, 1897 (ရှေ့နေလိုက်ပါသူများ အက် ဥပဒေ) ၏ ပုဒ်မ ၃ တွင် အခွန်တော်အရာရှိနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဤသို့ ပါရှိသည်ကို သတိပြုရန် လိုအပ်ပါသည်-

revenue-office includes all Courts (other than the civil Courts) trying suits under any Act for the time being in force relating to landholder and their tenant or agent;

အခွန်တော်ရုံးဟု ဆိုရာတွင် မြေကို လက်ဝယ် ထားရှိသူနှင့် ယင်း၏ သီးစား သို့မဟုတ် ကိုယ်စားလှယ်တို့နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် တည်ဆဲဥပဒေ တစ်ရပ်ရပ်အရ အရေးယူ ဆောင်ရွက်ရသည့် (တရားမ တရားရုံးတို့သာမက) တရားရုံးများတွင် အကျုံးဝင်သည်။

သို့ဖြစ်၍ မြေငှားဂရန် မှုခင်းများကို လက်ခံဆောင်ရွက်ပါက Courts Manual (တရားရုံးများလက်စွဲ) နှင့် The Court Fees Act (ရုံးခွန် အက်ဥပဒေ) ပါ သက်ဆိုင်သည့် အခန်းများကို လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရပါသည်။

အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအနေဖြင့် မြေငှား ဂရန် ရယူလိုကြောင်း လျှောက်ထားလာသည့်အပေါ် လျှောက်လွှာလက်ခံ ရရှိ သည့်အခါ ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မြို့နှင့် ကျေးရွာ မြေများ နည်းဥပဒေ ၁၄ မှ ၁၈ ထိတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။ ရှေးဦးစွာ လျှောက်လွှာကို စစ်ဆေးခြင်း အတွက် နည်းဥပဒေ ၁၄ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်-

၁၄။ လျှောက်လွှာလက်ခံရရှိသူ အရာရှိသည် လျှောက်ထားသည့်မြေနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မြေတိုင်းတာထားမှု လက်ရှိအခြေအနေများကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခွင့် ရှိသည်။ တိုင်းတာရန် အလိုရှိပါကလည်း လျှောက်ထားသည့်မြေကို ထပ်မံ တိုင်းတာစေရန် ညွှန်ကြားပိုင်ခွင့် ရှိသည်။ လျှောက်ထားသည့်မြေအား အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ရှိသော မြေ ဖြစ်ကြောင်း မှန် မမှန် စစ်ဆေးခြင်း၊ အခြား သင့်လျော်သည်ဟု ထင်မြင်သည်တို့ကို စစ်ဆေးခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ပြီးနောက် အကယ်၍ မြေသည် စည်ပင်သာယာရေး နယ်နိမိတ် သို့မဟုတ် အမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့် ထုတ်ပြန် သတ်မှတ်သည့်မြို့ ဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့ သို့မဟုတ် မြို့ကော်မတီနှင့် ညှိနှိုင်းရမည်။

လျှောက်လွှာ လက်ခံရရှိသူ အရာရှိသည် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး သို့မဟုတ် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဖြစ်ပါက လျှောက်လွှာကို သင့်လျော်သည်ဟု မိမိ ထင်မြင်သည့်အတိုင်း ပြင်ဆင်ရန် လျှောက်ထားသူသို့ ညွှန်ကြားနိုင်သည်။ လက်ခံရရှိသူသည် မြို့အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဖြစ်ပါက ယင်း၏ သဘောထားနှင့်အတူ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံ တင်ပြ၍ မှတ်ချက် တောင်းခံရမည်။

လျှောက်လွှာကို လက်ခံရရှိချိန်တွင် မြေခွန်တော်အမှုတွဲ ဖွင့်လှစ် ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ ထိုအမှုတွဲအတွက် လျှောက်ထားသည့်မြေအား အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် ရှိသောမြေ ဖြစ်ကြောင်း မှန် မမှန် စစ်ဆေးခြင်းကို ပြုရန် လိုအပ်ပါသည်။

လျှောက်လွှာ စိစစ်ခြင်း

အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ရှိသော မြေ ဖြစ်ကြောင်း မှန် မမှန် စစ်ဆေးခြင်းဟု ဆိုရာတွင် လျှောက်ထားသော မြေသည် မြို့အတွင်း တည်ရှိသော နိုင်ငံပိုင်မြေ ဖြစ်ခြင်းနှင့် သူတစ်ဦးဦးသို့ အပိုင် သို့မဟုတ် အငှား ပေးအပ်ချထားခြင်း မရှိမှုတို့ကို ရုံးရှိ မှတ်တမ်းများတွင် စစ်ဆေးရမည် ဖြစ်ပါသည်။ မြို့နယ်နိမိတ်အတွင်း ရှိ မြေ ဟုတ် မဟုတ် ဟူသည့် အချက်အတွက် မြေနယ်သတ် အက်ဥပဒေ (Boundaries Act) အရ မြို့မြေစာရင်းမှတ်တမ်းနှင့် မြေပုံတို့ကို မြေစာရင်း အမှုတွဲခန်းတွင် သိမ်းဆည်းထားသည် ဖြစ်၍ မေးမြန်းခြင်းဖြင့် ရရှိနိုင်ပါသည်။ သူတစ်ဦးဦးသို့ မြေကို ပေးအပ်ချထားခဲ့ခြင်း ရှိ မရှိအတွက်မူ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ရုံးတွင် အောက်ပါ မှတ်ပုံတင်စာအုပ် (Register) တို့ ရှိနေပါသည်-

- ၁။ မြေခွန် ၁ - မြေမှတ်ပုံတင် ၁ (Land Revenue 1 – Land Register 1) ဟု သတ်မှတ်ထားသည့် ဘာသာရေးအလို့ငှာ အများပြည်သူ သို့

မဟုတ် အခြားကိစ္စရပ်များအလို့ငှာ ပေးအပ်ချထားသည့် မြေယာ မှတ်ပုံတင်စာအုပ်၊

၂။ မြေခွန် ၁ - မြေမှတ်ပုံတင် ၂ (Land Revenue 1 – Land Register 2) ဟု သတ်မှတ်ထားသည့် မြို့၊ ရပ်ကွက်အတွင်း စိုက်ပျိုးရေး၊ လူနေထိုင်ရန် သို့မဟုတ် စက်မှုလုပ်ငန်းလုပ်ရန် အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ရေးတို့အတွက် မြေကို လက်ဝယ်ထားခွင့် လိုင်စင်များ မှတ်ပုံတင်စာအုပ်၊

၃။ မြေခွန် ၁ - မြေမှတ်ပုံတင် ၃ (Land Revenue 1 – Land Register 3) ဟု သတ်မှတ်ထားသည့် မြို့၊ ရပ်ကွက်အတွင်း လူနေအိမ်ရာကွက်အတွက် မြေကို အငှားပေးအပ်ချထားမှု မှတ်ပုံတင်စာရင်း၊

၄။ မြေခွန် ၁ - အောက်ပြည် မြေစာရင်း ၁ (Land Revenue 1 – L.B Land Roll 1) ဟု သတ်မှတ်ထားသည့် မြို့၊ ရပ်ကွက်တွင် မြေကို လက်ဝယ်ထားပိုင်ခွင့် ရရှိထားသူများစာရင်း မှတ်ပုံတင် (အောက်မြန်မာပြည်အတွက်သာ)။

အဆိုပါ မြေမှတ်ပုံတင်စာရင်း စာအုပ်များအရ သူတစ်ဦးတစ်ယောက်သို့ လျှောက်ထားလာသည့် မြေကို မြေနှင့်ဆိုင်သည့် အခွင့်အရေး ပေးထားပြီး ယင်းကဲ့သို့ ပေးအပ်ထားသည့် သက်တမ်းကာလ မကုန်ဆုံးသေးပါက အဆိုပါ လျှောက်ထားမြေသည် အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် ရှိသော မြေ မဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားစေပါသည်။ သို့ရာတွင် ၁၉၈၈ ခုနှစ် အလွန်ကာလတွင် ပြည်တွင်းအခွန် ဦးစီးဌာနမှ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနသို့ မြေနှင့်ဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု လုပ်ငန်းတာဝန်များ ပြန်လည် လွှဲပြောင်းပေးသည့်အခါ ယင်းမှတ်ပုံတင်များကို ပါ ပြန်လည် လွှဲပြောင်းပေးခဲ့သော်လည်း တန်ဖိုးထား ထိန်းသိမ်းသည့် ခရိုင်ရုံး၊ မြို့နယ်ရုံးများအနေဖြင့် ရှားပါးလှပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ယခုကာလတွင် မိမိရုံးရှိ မှတ်ပုံတင်စာအုပ်များဖြင့် တိုက်ဆိုင် စိစစ်ရမည့်အစား လမ်းအလွယ်လိုက်၍ လယ်ယာမြေ စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာနသို့ မေးမြန်းနေကြသည်ကို သာ တွေ့ရပါသည်။

အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် ရှိသော မြေ မဟုတ်ပါက ဆောင်ရွက်ရန် အချက်အတွက် နည်းဥပဒေ ၁၅ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်-

၁၅။ အကယ်၍ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး သို့မဟုတ် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် လျှောက်လွှာကို ဆောင်ရွက်ရန် လက်ခံအတည်ပြုခြင်း မရှိပါက မည်သည့်

ကာလတွင်မဆို ငြင်းပယ်ခွင့် ရှိပြီး ထိုသို့ ငြင်းပယ်ရသည့် အကြောင်းရင်းကို မှတ်တမ်းတင်ထားရမည်။

အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် ရှိသော မြေ မဟုတ်ပါက လက်ခံဆောင်ရွက်ပေးရန် ငြင်းပယ်နိုင်သည် ဖြစ်ပြီး ငြင်းပယ်ကြောင်းကို အမှုတွဲ၏ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းတွင် အကြောင်းရင်းကို ရေးသား မှတ်တမ်းတင်ရပါမည်။

ဤနေရာတွင် အနည်းငယ် တင်ပြလိုသည့်အချက်မှာ နိုင်ငံပိုင်မြေ (State Land) ထဲတွင် အကျုံးဝင်သည့် အစိုးရက စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် ရှိသော မြေ (Land at the disposal of Government) ကို ပေးအပ်ချထားရာတွင် အပိုင်/အငှားချထားမှုစာချုပ် (Grant)၊ အငှားစာချုပ် (Lease)၊ ခွင့်ပြုချက်လိုင်စင် (Licence) တို့ဖြင့် ပေးအပ်ချထားမှုကိုသာ အက်ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်တွင် တွေ့ရှိရပါသည်။ ယခု လူပြောများသည့် မြေယာ အားလုံးကို နိုင်ငံတော်ကသာ ပိုင်ဆိုင်သဖြင့် မြေတစ်စုံတစ်ရာကို အသုံးပြုလိုသူ မည်သူမဆို နိုင်ငံတော်၏ မြေပေးမိန့် (Permit) မရှိပါက ဂရန် လျှောက်ထားပိုင်ခွင့် မရှိ ဟူသည့် တပ်မတော်က အုပ်ချုပ်သည့်ကာလ တီထွင်ခဲ့သည့် စကားရပ်ကို ဥပဒေက အသိအမှတ်ပြုထားခြင်း မရှိပါ။ ယင်းအတွက် ဥပဒေ ပြင်ဆင် ပြဋ္ဌာန်းမှုလည်း မတွေ့မိသေးပါ။ မြို့ကွက်သစ် ဖော်ထုတ်ရာတွင် မြို့ကွက်စီမံကိန်း ကွပ်ကဲရေးအဖွဲ့အနေဖြင့် မည်သူအား မြေကွက်အမှတ်ကို လျာထားသတ်မှတ်ကြောင်း ဖော်ပြသည့် ယာယီထောက်ခံစာတစ်ရပ်သာ ဖြစ်သင့်ပေသည်။ မြေပေးမိန့် မဟုတ်ပါ။

ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၏ ၅-၁၀-၂၀၀၀ နေ့စွဲပါ စာအမှတ် ၂၀၀/၁-၃/ဦး ၁ ဖြင့် မြေငှားဂရန် ခွင့်ပြုခြင်း၊ မြေဂရန် အယူခံခြင်းနှင့် ပြင်ဆင်မှုများ ဆောင်ရွက်သည့်ကိစ္စ ညွှန်ကြားစာတွင်-

‘မြေငှားလိုင်စင်များ ခွင့်ပြုရာတွင် အသစ်ဖော်ထုတ်သောရပ်ကွက်များ သို့မဟုတ် ရပ်ကွက်အဖြစ် သတ်မှတ်ပြီးသော်လည်း ရပ်ကွက်အဆင့် မမီသေးသော ရပ်ကွက်များ၌ လူနေထိုင်ရန် သို့မဟုတ် လုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်ရန်အတွက် ယာယီအားဖြင့် အသုံးပြုနိုင်ရန် တစ်နှစ်မှ သုံးနှစ်ကာလအတွင်း မြေငှားလိုင်စင်ကို ခွင့်ပြုရန်’

ဟုလည်း ညွှန်ကြားထားပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ မြေဂရန် လျှောက်ထားမှုများတွင် မြေပေးမိန့် ဟူသည့် ဥပဒေ မရှိသည့်ကိစ္စကို ဆက်လက် အသိအမှတ်မပြုသင့်ပါ။

မြေငှားခ သတ်မှတ်ခြင်း

ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအနေဖြင့် လျှောက်လွှာကို လက်ခံရန် ဆုံးဖြတ်ပါက ဆောင်ရွက်ရမည့် အချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ နည်းဥပဒေ ၁၆ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်-

၁၆။ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး သို့မဟုတ် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် လျှောက်လွှာကို ပြင်ဆင်ချက်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ မပြင်ဆင်စေဘဲဖြစ်စေ လက်ခံ ဆောင်ရွက်ရန် အတည်ပြုပါက လျှောက်ထားသည့်မြေသည် ၁ ဧက ထက် မပိုလျှင် နည်းဥပဒေ ၁၇ တွင် သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်းအတိုင်း နှစ်စဉ်ထမ်းဆောင်ရမည့် မြေငှားခကို သတ်မှတ်နိုင်သည်။ ဤနည်းဥပဒေအရ ဆောင်ရွက်သည့် မည်သည့် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးမဆို မိမိအနေဖြင့် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ အတည်ပြုချက်ဖြင့် မြေငှားခ သတ်မှတ်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း လျှောက်ထားသူသို့ အသိပေးရမည်။

အကယ်၍ မြေသည် ၁ ဧကထက် ကျော်လွန်ပါက လျှောက်လွှာကို ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ သဘောထားနှင့်အတူ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံ တင်ပြရမည်။

လျှောက်လွှာကို လက်ခံဆောင်ရွက်ရန် ဆုံးဖြတ်ပါက မြေငှားခ သတ်မှတ်ရမည်ဖြစ်ပြီး ယင်းအတွက် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတွင်သာ တာဝန်ရှိပြီး သတ်မှတ်သည့် မြေငှားခကို ကာယကံရှင်ထံ အကြောင်းကြားရန်လည်း တာဝန်ရှိသည်ကို သတိပြုကြရပါမည်။ လျှောက်လွှာကို လက်ခံ ဆောင်ရွက်ပေးရန် ဆုံးဖြတ်ပါက ပထမဦးဆုံး ဆောင်ရွက်ရန်အချက်သည် မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးပါက နှစ်စဉ် ပေးဆောင်ရမည့် မြေငှားခကို သတ်မှတ်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့ သတ်မှတ်အတည်ပြုထားသည့် မြေငှားခကို လျှောက်ထားသူထံ အသိပေးရန်လည်း နည်းဥပဒေက ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။ မြေငှားခ သတ်မှတ်ရာတွင် အသုံးပြုရမည့် နည်းလမ်းများအဖြစ် နည်းဥပဒေ ၁၇ ၌ အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်-

၁၇။ မြေအတွက် မြေငှားခများကို သတ်မှတ်ရာတွင်-

- (က) ပုဂ္ဂလိကတို့က ယင်းတို့၏ အလားတူမြေကို ငှားရမ်းပါက တောင်းခံသည့် ငှားရမ်းခ၏ ၇၅ ရာခိုင်နှုန်းထက် မနည်းစေရ၊
- (ခ) အများဆုံး ကောက်ခံနိုင်သည့် မြေငှားခကို ဖော်ထုတ်နိုင်မှု မရှိပါက ပုဂ္ဂလိကတို့ ယင်းတို့ပိုင် အလားတူ မြေကို ရောင်းချပါက ရရှိနိုင်မည့် ငွေပမာဏ၏ ၆ ရာခိုင်နှုန်းထက် မနည်းစေရ၊ သို့မဟုတ်

(ဂ) အကယ်၍ ငှားရမ်းခနှုန်းနှင့် ရောင်းချဈေးနှုန်းတို့ကို ဖော်ထုတ်ရရှိနိုင်
မှု မရှိပါက အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က
အထူး သီးခြားအမိန့်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ယေဘုယျ အထွေထွေအမိန့်ဖြင့်ဖြစ်စေ
ထုတ်ပြန် သတ်မှတ်သည့် နှုန်းထားအတိုင်း သတ်မှတ်ရမည်။

သို့ရာတွင် ယင်းသို့ သတ်မှတ်ရာ၌ အနီး ပတ်ဝန်းကျင်မှ စိုက်ပျိုးမြေ
များအပေါ် စည်းကြပ်သည့် အမြင့်ဆုံး မြေခွန်နှုန်းထားများထက် မလျော့
စေရ။

သို့ရာတွင် မြေငှားစာချုပ် သက်တမ်းကုန်ဆုံးသဖြင့် အသစ်ထပ်မံ ချုပ်ဆို
ခြင်း သို့မဟုတ် စာချုပ်အရ သတ်မှတ်ခဲ့သည့် မြေငှားခကို ပြန်လည် သုံးသပ်
ခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်သည့်အခါ ဤနည်းဥပဒေအရ သတ်မှတ်သည့် မြေငှားခ
သည် မူလမြေငှားခ၏ ၂ ဆထက် ပိုမိုနေပါက အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီး
ဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က အထွေထွေ သို့မဟုတ် အထူးအမိန့်တစ်ရပ်
တိုက်ရိုက် ထုတ်ပြန် သတ်မှတ်သည့် အချိန်ကာလနှင့် အခြေအနေအတိုင်း
မြေငှားခကို တိုးမြှင့် စည်းကြပ်ရမည်။

မြေငှားခ သတ်မှတ်ခြင်းသည် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏လုပ်ပိုင်ခွင့်သာ ဖြစ်
ပါသည်။ ယင်းအနေဖြင့် နည်းဥပဒေ ၁၇ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ သတ်မှတ်ရပါမည်။
လျှောက်ထားသည့်မြေကွက်၏အနီးပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အလားတူမြေများကို ပုဂ္ဂလိက
တို့ ရောင်းဝယ်ခြင်း၊ ငှားရမ်းခြင်း ပြုလုပ်သည်တွင် တောင်းခံသည့် တန်ဖိုးငွေ
များအပေါ် အခြေခံ၍ ငှားရမ်းခ၏ ၇၅ ရာခိုင်နှုန်း၊ ရောင်းဈေး၏ ၆ ရာခိုင်
နှုန်းကို မြေငှားခအဖြစ် သတ်မှတ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းတို့ကို ဖော်ထုတ်ရရှိမှု
မရှိပါက အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က ထုတ်ပြန်
သည့် အမိန့်အတိုင်း သတ်မှတ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

ယင်းသို့ နည်းဥပဒေများ ပြဋ္ဌာန်းချက်များ ရှိရုံမျှမက မြေငှားဂရန် လျှောက်
လွှာ လက်ခံ ရရှိသည့်အခါ ဆောင်ရွက်ရန် အချက်များကို နည်းဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်း
ချက်တွင် ပြင်ဆင် ဖြည့်သွင်းခြင်း မပြုဘဲ Direction (အမိန့်ဆင့်ဆိုချက်) မဟုတ်
သော Instruction (ညွှန်ကြားချက်) များကို အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန
အနေဖြင့် ၂၀-၆-၁၉၉၅ နေ့စွဲပါ စာအမှတ် ၁၄/၁၅/အ ခ (၄) မှ အစပြု
ပြီး ဆက်လက် ထုတ်ပြန်ကာ မြို့နယ်မြေစာရင်းဦးစီးဌာနသို့ အောက်ပါ မေး
ခွန်းများနှင့်အတူ အမှုတွဲ ပေးပို့ရမည် ဖြစ်ကြောင်း ညွှန်ကြား သတ်မှတ်ထား
ပါသည်-

- ၁။ လျှောက်ထားသည့်မြေသည် အစိုးရမြေလွတ် ဟုတ် မဟုတ်၊
- ၂။ လျှောက်ထားသည့်မြေသည် အစိုးရက ချထားပေးပိုင်ခွင့် ရှိသည့် မြေ ဟုတ် မဟုတ်၊
- ၃။ လျှောက်ထားသောမြေသည် အခြားမြေပေါ်သို့ ကျူးကျော်မှု ရှိ မရှိ၊ အခြား မြေကွက်နှင့် ထပ်နေမှု ရှိ မရှိ၊
- ၄။ လျှောက်ထားသောမြေကို အခြားမည်သူက မြေပုံကူးယူ၍ ဂရန် လျှောက်ထား ဖူးခြင်း ရှိ မရှိ၊ ရှိပါက ဂရန်အမှုတွဲအမှတ်နှင့် ဖော်ပြရန်၊
- ၅။ လျှောက်ထားမြေကို တစ်ဦးတစ်ယောက်အား လိုင်စင်/ဂရန် ထုတ်ပေးခဲ့ခြင်း ရှိ မရှိ၊ ရှိပါက ဂရန်အမှုတွဲ အမှတ်နှင့် ဖော်ပြရန်၊
- ၆။ လျှောက်ထားမြေပေါ်တွင် အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ထားခြင်း၊ အသုံးပြု ထားခြင်း ရှိ မရှိ၊ ရှိပါက မည်သူ အသုံးပြုထားသည်၊
- ၇။ လျှောက်ထားမြေသည် မြို့မြေအတွင်း ကျရောက် မရောက်နှင့် အောက်မြန်မာ ပြည် မြို့နှင့်ကျေးရွာမြေများ လက်စွဲပါ အမိန့်ဆင့်ဆိုချက် ၅၄-က အရ သီးသန့် ထားသည့် မြေဧရိယာအတွင်း ပါဝင်နေမှု ရှိ မရှိ၊
- ၈။ လျှောက်ထားမြေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အလားတူမြေကွက်များ၏ မြေယာတန်ဖိုး နှင့် မြေငှားတန်ဖိုးများ၊
- ၉။ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ဂရန်ကျပြီး မြေကွက်များ၏ ကျသင့်မြေခွန်၊
- ၁၀။ လျှောက်ထားမြေကို မြို့မြေငှားခွန် စည်းကြပ်ပါက ကျသင့်မည့် မြေခွန်။

တစ်နည်းဆိုရသော် မူလ လျှောက်လွှာတွင် ပါရှိလာသည့် မြေပုံနှင့် မြေ မှတ်တမ်းအရ သိရှိလွယ်သည့် အချက်များအရ သိမြင်လွယ်သည့် အချက်များ အပါအဝင် အခွန်တော် အရာရှိ ဖြစ်သည့် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် မြို့နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတို့သည် နည်းဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်များပါ မိမိ ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်များကို မြေစာရင်းဦးစီးဌာနနှင့် ပူးတွဲ ထမ်းဆောင်ခြင်းတစ်ရပ်ပေးလား ဟု တွေးမိပါသည်။

ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် မြေကို တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်း၏ လျှောက် ထားမှုအပေါ် အငှားဂရန် ပေးအပ်ချထားရန် နည်းဥပဒေ ၁၇ အရ မြေငှားခ သတ်မှတ် အသိပေးခြင်းသာမက လျှောက်ထားသူ တစ်ဦးထက် ပိုပါက မည်သို့ ဆောင်ရွက်ရမည်ကို နည်းဥပဒေ ၁၈ ၌ အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်-

- ၁၈။ အငှားချထားပေးရန် လျှောက်ထားသူ တစ်ဦးထက် ပိုပါက ဆက်လက်ဖော်ပြ မည့် နည်းလမ်းများအတိုင်း မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကဖြစ်စေ၊ ခရိုင်အုပ်ချုပ် ရေးမှူးကဖြစ်စေ၊ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီး အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကဖြစ်စေ လေလံ

တင်၍ ရောင်းခြင်းဖြင့် ချထားပေးရန် ဆုံးဖြတ်ပါက မြေငှားစာချုပ်အရ သတ်မှတ်မည့် မြေငှားခအပြင် ထိုအငှားစာချုပ်၏ အဖိုးစားနားတန်ဖိုးကိုပါ ထည့်သွင်း၍ အာမခံကြေးအဖြစ် ပေးသွင်းစေရန် ညွှန်ကြားခွင့် ရှိသည်။

အိမ်ရာမြေ တစ်ကွက်တည်းကို တစ်ဦးထက် ပိုသူများက အပြိုင် လျှောက်ထားလာပါက လေလံတင်ကာ ရောင်းချပေးနိုင်ပါသည်။ ထိုသို့ လေလံတင် ရောင်းချရပါက သတ်မှတ်သည့် မြေငှားခအပြင် မြေငှားဂရန်၏ လေလံကြေးကို အာမခံကြေးအဖြစ် ပေးသွင်းစေနိုင်ကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

ကန့်ကွက်လွှာ ခေါ်ယူခြင်း

မြေငှားခ သတ်မှတ်ပြီးနောက် ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ရမည့်အချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ နည်းဥပဒေ ၁၉ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားခဲ့ပါသည်။ ယင်းနည်းဥပဒေ ၁၉ တွင် နည်းဥပဒေခွဲ နှစ်ခု ရှိပေရာ နည်းဥပဒေခွဲ (၁) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်-

၁၉။ (၁) နည်းဥပဒေ ၁၆ အရ မြေငှားခကို သတ်မှတ်ပြီးလျှင်ဖြစ်စေ၊ အငှားစာချုပ် စာတမ်း ထုတ်ပေးရေးအတွက် အထက် လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသူ အရာရှိ တစ်ဦးဦး၏ ခွင့်ပြုချက်ကို လိုအပ်သည့် အခြေအနေတွင် မြေငှားခကို ခေတ္တယာယီ သတ်မှတ်၍ဖြစ်စေ သက်ဆိုင်ရာ လျှောက်ထားခြင်းကိစ္စကို ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကသော်လည်းကောင်း၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးကသော်လည်းကောင်း အများပြည်သူ သိရှိစေရန် ကြေညာရမည်။ ထိုကြေညာချက်တွင် ကြေညာသည့်ရက်မှ ရက်ပေါင်း ၁၅ ရက်ထက် မနည်းသည့် နေ့ရက်ကို သတ်မှတ်ပြီး ထိုနေ့ရက် မတိုင်မီသော်လည်းကောင်း၊ ထိုနေ့ရက်တွင်သော်လည်းကောင်း ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံဖြစ်စေ၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံဖြစ်စေ ကြေညာစာတွင် ပါရှိသည့် (မြို့အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဆင့်အောက် မနိမ့်သူ) အခြား အရာရှိတစ်ဦးထံဖြစ်စေ မည်သူမဆို အကျိုးအကြောင်း ဖော်ပြချက်နှင့်တကွ ကန့်ကွက် လျှောက်ထားနိုင်ကြောင်း၊ ယင်းသို့ လျှောက်ထား ကန့်ကွက်မှု မရှိပါက ခွင့်ပြုမိန့်တစ်ရပ် လိုအပ်ပါက ထို ခွင့်ပြုမိန့်ဖြင့် မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးမည် ဖြစ်ကြောင်း ပါရှိကြေညာရမည့်အပြင် နည်းဥပဒေ ၁၄ အရ တိုင်းတာချက်များနှင့်အညီ ပြင်ဆင်ထားသည့်အတိုင်း နည်းဥပဒေ ၁၁ အရ လျှောက်ထားသူ တင်သွင်းသည့် အကြောင်းအချက်များနှင့်တကွ မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးပါက ပေးဆောင် ရမည့် မြေငှားခကိုလည်း ဖော်ပြ ပါရှိရမည်။

မူလလျှောက်ထားသူ မဟုတ်သည့် မည်သူမဆို ကြေညာချက်ပါ စည်းကမ်းချက်များနှင့်အညီ မြေငှားဂရန် ရရှိရန် အာမခံကြေး ပေးဆောင်လိုသည့် ဆန္ဒ ရှိ မရှိ၊ ပေးဆောင်လိုပါက မည်မျှ ပေးဆောင်လိုကြောင်း ဖော်ပြချက်နှင့်အတူ ကြေညာစာ ထုတ်ပြန်သည့်နေ့ရက်မှ ၁၅ ရက် မြောက်သည့်နေ့တွင်ဖြစ်စေ၊ ထိုနေ့ရက် မတိုင်မီဖြစ်စေ ခရိုင် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး သို့မဟုတ် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံသို့ လျှောက်ထား တင်ပြနိုင်ကြောင်းကိုလည်း ဖော်ပြပါရှိစေရမည်။

ဤနည်းဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ မြေငှားခ သတ်မှတ်ပြီးနောက် မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးမည့်အပေါ် ကန့်ကွက်လိုသူများ ရှိပါက ကန့်ကွက်နိုင်ကြောင်း ကန့်ကွက်လွှာ ခေါ်ယူသည့် ကြေညာချက်ကို ထုတ်ပြန်ရပါမည်။ ယင်းသို့ ကန့်ကွက်လွှာ ခေါ်ယူခြင်းကို Land Revenue II - L.B. Notice 2 (မြေခွန် ၃ - အောက်ပြည် နိတစ် ၂) ပုံစံဖြင့် ထုတ်ပြန် ကြေညာရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကြေညာချက်တွင် ကန့်ကွက်ရန် ရက်ကာလ သတ်မှတ်ချက်ကို ၁၅ ရက်ထက်မနည်း သတ်မှတ်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုကာလအတွင်း ကန့်ကွက်ရုံသာမက ယင်းမြေကို အာမခံကြေး တင်တင်သွင်း၍ မြေငှားဂရန် ရယူလိုကြောင်း တင်ပြလိုသူ ရှိပါက တင်ပြနိုင်သည့် (အပြိုင်လျှောက်ထားနိုင်သည့်) အခွင့်အရေးကိုပါ ဖော်ပြ ပါရှိရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ ကြေညာပါလျက် ကန့်ကွက်သူ၊ အပြိုင်လျှောက်ထားသူ မရှိပါက လျှောက်ထားသူကို ယင်းတင်ပြသည့် မြေပုံအတိုင်း မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးမည် ဖြစ်ကြောင်း အတိအလင်း ဖော်ပြ ပါရှိရမည် ဖြစ်ပါသည်။

နည်းဥပဒေ ၁၉၊ နည်းဥပဒေခွဲ (၁) အရ ခေါ်ယူသည့် ကန့်ကွက်လွှာများ ထုတ်ပြန်ကြေညာပုံနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နည်းဥပဒေ ၁၉ နည်းဥပဒေခွဲ (၂) တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်-

- ၁၉။ (၂) ထိုကြေညာချက်၏ မိတ္တူတစ်စောင်စီကို အောက်ဖော်ပြပါ နေရာများ၌ စွဲကပ်ရမည်-
 - (က) လျှောက်ထားသည့် မြေနေရာတွင် တစ်စောင်၊
 - (ခ) မြေတည်ရှိရာ ရပ်ကွက်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးတွင် တစ်စောင်၊
 - (ဂ) မြေတည်ရှိရာ မြို့တွင် ဈေးရှိပါက ထိုဈေးတွင် တစ်စောင်၊
 - (ဃ) မြေတည်ရှိရာအရပ်၏ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးတွင် တစ်စောင်၊

(c) သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးတွင် တစ်စောင်။

မြေငှားစာချုပ် ရရှိရန် လျှောက်ထားသည့်မြေ၏ အစိတ်အပိုင်း တစ်စုံတစ်ရာသည် နောက်ဆုံး တိုင်းတာခဲ့သည့် မြေပုံ သို့မဟုတ် ဦးကိုင် မှတ်ပုံတင်စာရင်းတွင်ဖြစ်စေ၊ အခွန်ခွဲပုံ သတ်မှတ်ချက်စာရင်းတွင်ဖြစ်စေ၊ အမည် ပါရှိနေသူ သို့မဟုတ် မြေတိုင်းစာရေးကဖြစ်စေ၊ ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ဖြစ်စေ အမှန်လက်ရှိဖြစ်နေသူဟု တင်ပြထားသည့် တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ လက်ရှိ ဖြစ်နေခြင်း မှန်ကန်ပါက ထိုသူအား တရားမမှုများတွင် တရားပြိုင်အား ဆင့်ဆိုသည့် သမ္မန်စာချသည့် နည်းအတိုင်း ကန့်ကွက်ရန် ရှိပါက ကန့်ကွက်နိုင်ရန် ကြေညာချက်တစ်စောင်ကို ပေးအပ်ရမည်။

လျှောက်ထားသည့်မြေသည် သတင်းစာ ထုတ်ဝေသည့်မြို့တွင် တည်ရှိပါက ယေဘုယျ အမိန့်တစ်ရပ် ထုတ်ပြန်၍သော်လည်းကောင်း၊ လျှောက်လွှာနှင့် စပ်လျဉ်း၍သော်လည်းကောင်း ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်သည့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့်ဖြစ်စေ၊ တိုင်းရင်းသားဘာသာဖြင့်ဖြစ်စေ ဒေသထုတ် သတင်းစာတွင် လျှောက်လွှာ၏ ဆိုလိုချက် အကျဉ်းကို အနည်းဆုံး တစ်ကြိမ် ထည့်သွင်း ကြေညာရမည်။

ကန့်ကွက်လွှာ ခေါ်ယူရာတွင် Land Revenue II - L.B. Notice 2 (မြေခွန် ၃ - အောက်ပြည် နို့တစ် ၂) ပုံစံဖြင့် ထုတ်ပြန်ရုံဖြင့် မလုံလောက်ဘဲ ဒေသနေ ပြည်သူတို့ အမှန်တကယ် သိရှိစေရေးအတွက် ပွင့်လင်း မြင်သာစွာ ဆောင်ရွက်ရန် နည်းဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်သည် ခေတ်မီလွန်းလှသည်ဟုသာ ဆိုရပါမည်။

ကန့်ကွက်လွှာများ စစ်ဆေးခြင်း

မြို့မြေဂရန် လျှောက်ထားမှုတွင် ကန့်ကွက်လွှာ ခေါ်ယူမှုအရ ကန့်ကွက်လွှာများကို လက်ခံကြားနာ စစ်ဆေးရာတွင် အောက်မြန်မာပြည် မြို့နှင့်ကျေးရွာ မြေများ အက်ဥပဒေ၌ အခွန်တော်အရာရှိအား အောက်ပါအတိုင်း အာဏာအပ်နှင်းထားသည်ကို သတိပြုရပါမည်-

၃၈။ (၁) အခွန်တော်အရာရှိတစ်ဦးသည် အခွန်တော်အရာရှိအဖြစ် မိမိလက်ဝယ်သို့ ရောက်ရှိသည့် မှုခင်းတစ်စုံတစ်ရာအတွက် လာရောက်ရန် သင့်လျော်သည် ထင်မြင်သူ မည်သူကိုမဆို ဆင့်ခေါ်သမ္မန်စာချ၍ ဆင့်ဆိုခွင့် ရှိသည်။ ထိုကဲ့သို့ ဆင့်ခေါ်သည့် သမ္မန်စာကို တရားမကျင့်ထုံး ဥပဒေ

တွင် ဖော်ပြပါရှိသည့် သမ္မန်စာချုပ်ရန် ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရမည်။

- (၂) ထိုကဲ့သို့ သမ္မန်စာ ချုပ်ခြင်းခံရသူ မည်သူမဆို သမ္မန်စာတွင် ဖော်ပြပါရှိသည့် အချိန်တွင် သတ်မှတ်သည့်နေရာသို့ ယင်းကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ သမ္မန်စာတွင် ခွင့်ပြုချက် ပါရှိပါက ယင်း၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် သို့မဟုတ် ယင်း၏ရှေ့နေဖြစ်စေ လာရောက်ရန် တာဝန်ရှိသည်။
- (၃) ဤပုဒ်မအရ အပ်နှင်းသော အခွင့်အာဏာများအပြင် တရားမ တရားရုံး တစ်စုံတစ်ရာက စစ်ဆေးစီရင်ရာတွင် ကျင့်သုံးခွင့်ရသည့် မည်သည့်အခွင့်အာဏာကိုမဆို မိမိရှေ့မှောက်ရှိ မှုခင်းများအလို့ငှာဖြစ်စေ၊ သီးခြားမှုခင်း တစ်စုံတစ်ရာအလို့ငှာဖြစ်စေ၊ သတ်မှတ်အပ်နှင်းထားသော လုပ်ပိုင်ခွင့်များအရ မှုခင်းများအလို့ငှာဖြစ်စေ မည်သည့် အခွန်တော်အရာရှိသို့မဆို အခွင့်အာဏာများ အပ်နှင်းပိုင်ခွင့် ရှိသည်။

၃၈-က။ အခွန်တော်အရာရှိက ထုတ်ဆင့်သည့် သမ္မန်စာအရ လာရောက်ရသူ မည်သူမဆိုနှင့် အဆိုပြုလျှောက်လွှာ တင်သွင်းသူ သို့မဟုတ် အခြားသူ မည်သူမဆို မိမိကို စစ်မေးသည့် သို့မဟုတ် မိမိ ထွက်ဆို အစစ်ဆေးခံသည့် မည်သည့်မှုခင်းတွင်မဆို မှန်ကန်စွာ ထွက်ဆို အစစ်ဆေးခံရန် တာဝန်ရှိသည်။ ထို့ပြင် ဖော်ပြပါ မှုခင်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အခွန်တော်အရာရှိက တင်ပြရန် ဆင့်ဆိုသည့် စာချုပ်စာတမ်း အပါအဝင် အခြား မည်သည့်အရာကိုမဆို တင်ပြရန်လည်း တာဝန်ရှိစေရမည်။

သို့ဖြစ်၍ အောက်မြန်မာပြည်တွင် မြို့များမှ မြေဂရန် လျှောက်ထားမှုများ တွင် လျှောက်ထားသူများ၊ ကန့်ကွက်ချက်သူများ၊ သက်သေများနှင့် အခြား လိုအပ်သည်ဟု ထင်မြင်သူများကို တရားမ တရားရုံးသဖွယ် စစ်ဆေးရန် အာဏာ အပ်နှင်းထားပါသည်။

မြေဂရန် လျှောက်ထားမှုများတွင် လျှောက်ထားသူများ၊ ကန့်ကွက်သူများ၊ သက်သေများနှင့် အခြား လိုအပ်သည်ဟု ထင်မြင်သူများကို တရားမ တရားရုံး သဖွယ် စစ်ဆေးရန် နည်းဥပဒေ ၃၈ ဖြင့် အာဏာအပ်နှင်းထားသည်နှင့်အညီ စစ်ဆေးရာမှ ထွက်ဆိုချက်များကို စာဖြင့် ရေးသား မှတ်တမ်းတင်ရာတွင် စာပုံစံများ ဂရုပြုကြရပါမည်။ ထွက်ဆိုချက်များကို မရေးသားမီ ထွက်ဆိုသူ၏ အမည်၊ အသက်၊ နိုင်ငံသား စိစစ်ရေးကတ်ပြားအမှတ်၊ လူမျိုး၊ ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ၊ နေရပ်လိပ်စာ၊ အလုပ်အကိုင်၊ မိဘအမည်တို့ကို ရှေးဦးစွာ ရေးသား ဖြည့်သွင်းရပါမည်။ ထို့နောက်မှ ထွက်ဆိုချက်များကို ရေးသားရပါသည်။ ထွက်ဆိုချက်များ

mgyoe.com

ပြီးစီးပါက 'ဖတ်ပြရာ မှန်ကန်ကြောင်း အောက်တွင် ဝန်ခံလက်မှတ် ရေးထိုးပါ
သည်' ဟူသည့် စာသား ရေးသားချက်အောက်တွင် ထွက်ဆိုသူကို လက်မှတ်
ရေးထိုးစေရပါသည်။ ထို့နောက် 'ကျွန်ုပ်ရှေ့တွင်' ဟူသည့် စာသား ရေးသားကာ
စစ်ဆေးသူ အရာရှိ၏လက်မှတ်ကို ရာထူးအဆင့် ဖော်ပြ၍ ရေးထိုးထားရပါမည်။

(၃)
ပြေငြားဂရန် ထုတ်ပေးခြင်းများ

(၃)

မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးခြင်းများ

မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးခြင်း

နည်းဥပဒေ ၁၉ အရ ကန့်ကွက်လွှာ ခေါ်ယူပြီးနောက် လျှောက်ထားမှုနှင့် ကန့်ကွက်ချက်များကို သုံးသပ် ဆောင်ရွက်ခြင်းတစ်ရပ်အနေဖြင့် နည်းဥပဒေ ၂၀ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်-

၂၀။ လျှောက်ထားသည့် မြေသည် တစ်ဧကထက် ကျော်လွန်ပါက မည့်သည့် အကြောင်းရင်းကြောင့် မြေငှားချထားပေးရန် မသင့်ကြောင်းကို ခရိုင် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး သို့မဟုတ် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံသို့ လက်ခံ သဘောတူနိုင်သည့် အထိ တင်ပြခြင်း မပြုနိုင်ပါက မူလ လျှောက်ထားသူအပြင် အခြားသူများက လည်း လျှောက်ထားလာမှု ရှိပါက အခြားသူတို့၏ လျှောက်ထားမှုကို စိစစ် သုံးသပ်ပြီး မူလ လျှောက်ထားသူသို့ သီးသန့်စာချုပ်ဖြင့် အငှားချထားမည် သို့မဟုတ် လေလံတင် ချထားမည်ကို ထိုခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး သို့မဟုတ် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ဆုံးဖြတ် ဆောင်ရွက်ခွင့် ရှိသည်။

ဆက်လက်ဖော်ပြမည့် နည်းဥပဒေအရ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး သို့မဟုတ် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက သတ်မှတ်သည့် အာမခံကြေး သို့မဟုတ် မြေငှားခ နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် သတ်မှတ်ချက်များကို မူလလျှောက်ထားသူက ငြင်းဆန်မှု မရှိပါက ထိုမူလလျှောက်ထားသူမှအပ အခြား မည်သူ့ကိုမျှ သီးသန့် စာချုပ် ဖြင့် အငှားချထားခြင်း မရှိစေရ။

ဤနည်းဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်သည် တင်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်သည့် နည်းဥပဒေ ၁၈ နှင့်လည်း ဆက်နွှယ်ပါသည်။ မြေကွက် တစ်ခုတည်းကို လူတစ်ဦးထက် ပို၍ မြေငှားဂရန် လျှောက်ထားလာပါက အမှုတွဲကို ကိုင်တွယ်သူ ခရိုင် အုပ်ချုပ်ရေး မှူး သို့မဟုတ် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ဆုံးဖြတ် ဆောင်ရွက်ရန် ညွှန်ပြထား ချက်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ သီးသန့်စာချုပ် (Private Contract) ချုပ်ဆို၍ မြေငှား ဂရန် ထုတ်ပေးနိုင်သကဲ့သို့ လေလံတင်၍ အပြိုင်ဆွဲစေခြင်းဖြင့် လေလံအောင်သူ ကို မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးခြင်းလည်း ပြုနိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ပြိုင်တူ လျှောက် ထားလာမှု မဟုတ်ပါက ဦးစွာ လျှောက်ထားသူကို ဦးစားပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး သို့မဟုတ် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက နည်းဥပဒေတွင် ဖော်ပြသည့် နည်းလမ်းအရ သတ်မှတ်သည့် အာမခံကြေးနှင့် မြေခွန်ကို လိုက်ခံ သဘောတူပါက ဦးစွာ လျှောက်ထားသူကိုသာ သီးသန့် စာချုပ်ချုပ်ဆို၍ မြေငှား ဂရန်ထုတ်ပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

သီးသန့်စာချုပ်ဖြင့် မြေငှားဂရန် ချထားပေးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နည်း ဥပဒေ ၂၁ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်-

၂၁။ (၁) လျှောက်ထားသည့်မြေသည် တစ်ဧကထက် မကျော်လွန်သည့် အမှုများ တွင် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး သို့မဟုတ် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် သီး သန့်စာချုပ်ဖြင့် အငှားချထားပေးရန် ဆုံးဖြတ်ပါက စည်းကမ်းချက်များကို မည်သို့ သတ်မှတ်၍ အငှားပေးအပ် ချထားမည် ဖြစ်ကြောင်းကို မူလ လျှောက်ထားသူထံသို့ အကြောင်းကြားရမည်။ ထိုသို့ အကြောင်းကြား ရာတွင် ချုပ်ဆိုမည့် စာချုပ်ပုံစံတွင် ရေးသွင်းရန် ရှိသည့် အချက်များ အားလုံးကို ထည့်သွင်း ရေးသားပြီးနောက် လျှောက်ထားသူထံသို့ ဖော်ပြ ပါရှိသည့် စည်းကမ်းချက်များအား သဘောတူ လက်ခံခြင်း ရှိ မရှိအတွက် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး သို့မဟုတ် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံသို့ ပြန်လည် တင်ပြရန်နှင့် မည်သည့် နေ့ရက်တွင် ပြန်လည် တင်ပြရန် ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြ၍ ယင်းစာချုပ်ပုံစံကို မူလလျှောက်ထားသူထံ ပေးပို့ရမည်။

သို့ရာတွင် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် ဖော်ပြသည့်အတိုင်း မဆောင် ရွက်မီ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံသို့ အမှုတွဲကို တင်ပြပြီး ခရိုင် အုပ်ချုပ်ရေး မှူး၏ အတည်ပြုချက်ကို ရယူထားရမည်။

(၂) ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး သို့မဟုတ် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက အပိုဒ်ခွဲ (၁) အရ သတ်မှတ်သည့် စည်းကမ်းချက်များကို မူလ လျှောက်ထားသူက လက်မခံ ငြင်းဆန်ပါက အခြား လျှောက်ထားသူ မည်သူသို့မဆို ခရိုင်

အုပ်ချုပ်ရေးမှူး သို့မဟုတ် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက အလားတူ စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်၍ အငှားပေးအပ် ချထားပိုင်ခွင့် ရှိသည်။

မြေငှားဂရန် ချထားရာတွင် မြေငှားဂရန် မှုသေ ပုံစံကိုသာမက ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး သို့မဟုတ် မြို့နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက သတ်မှတ်လိုသည့် စည်းကမ်းချက်များ ဖြည့်စွက် သတ်မှတ်၍ သီးသန့်စာချုပ်ဖြင့် ချုပ်ဆို ချထား နိုင်ခွင့် ရှိသည်ကိုလည်း သတိပြုကြရန် လိုပါသည်။ ထိုသို့ စည်းကမ်းချက်များ ဖြည့်စွက် သတ်မှတ်မည့် စာချုပ်ကို သဘောမတူပါက မြေငှားဂရန် မရရှိနိုင်ပါ။

နည်းဥပဒေ ၂၀ နှင့် ၂၁ တို့သည် မြေငှားဂရန် လျှောက်ထားသည့် မြေသည် တစ်ဧကထက် မကျော်လွန်သည့် ကိစ္စရပ်များတွင် ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပြီး လျှောက်ထားသည့် မြေအကျယ်အဝန်း တစ်ဧကထက် ကျော်လွန်ပါက မည်သို့ ဆောင်ရွက်ရမည်ကို နည်းဥပဒေ ၂၂ အဖြစ် အစိုးရ အခွန်တော်ဌာန၏ ၁၄-၁၀-၁၉၀၉ နေ့စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာ အမှတ် (၆၇) ဖြင့် အောက်ပါအတိုင်း ပြင်ဆင် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပါသည်။

၂၂။ လျှောက်ထားသည့်မြေသည် တစ်ဧကထက် ကျော်လွန်နေပါက နည်းဥပဒေ ၁၉ အရ ကြော်ငြာစာကို ထုတ်ပြန်ပြီးနောက် အမှုတွဲကို တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံ တင်ပြရမည်။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည်လည်း နည်းဥပဒေ ၂၀ နှင့် ၂၁ တွင် ဖော်ပြထားသည့် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှ ဆောင်ရွက်ရန် သတ်မှတ်ချက်များအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည်။ သို့ရာတွင် ထိုနည်းဥပဒေများပါ မည်သည့် အကြောင်းအချက်ကိုမဆို ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး သို့မဟုတ် မြို့နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ဆောင်ရွက်စေရန် အခွင့်အာဏာ လွှဲအပ်ပိုင်ခွင့် ရှိသည်။ ထို့ပြင် လျှောက်ထားသည့်မြေ ဧရိယာသည် နည်းဥပဒေ ၉ အရ မိမိ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့် ထက် ကျော်လွန်နေပါက တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး သည် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ အမိန့်ချမှတ်ပေးရန်အတွက် အမှုတွဲနှင့်တကွ တင်ပြရမည်။

နည်းဥပဒေ ၉ ကို တင်ပြစဉ်က ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ မြေကို ပေးအပ် ချထားခွင့် ဧရိယာသည် တစ်ဧကသာ ဖြစ်သည်ကို သတိပြုမိမည် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ တစ်ဧကထက် ကျော်လွန်ပါက တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံ တင်ပြ၍ ကြိုတင်ခွင့်ပြုမိန့်ကို တောင်းခံဆောင်ရွက်ရပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်သည်လည်း

ငါးဧကအထိသာ ဖြစ်သဖြင့် လျှောက်ထားသည့် မြေငါးဧကထက် ကျော်လွန်ပါက ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ တင်ပြ၍ ကြိုတင် ခွင့်ပြုမိန့်ကို တောင်းခံရပါသည်။ ယင်းကြိုတင်ခွင့်ပြုမိန့် (Previous sanction) ရရှိမှသာ မြေကို ဂရန် ထုတ်ပေးခွင့် ရှိပါသည်။

လေလံစနစ်ဖြင့် မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးခြင်း

မြေတစ်ကွက်တည်းကို တစ်ဦးထက် ပိုသူများက အပြိုင်လျှောက်လာပါက လေလံပစ်၍ အငှားပေးအပ် ချထားမည် ဆိုပါက ထိုသို့ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ခြင်းအတွက် လေလံမတင်မီ မည်သို့ လုပ်ဆောင်ရမည် ဖြစ်ကြောင်းကို နည်းဥပဒေ ၂၃ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်-

၂၃။ လေလံပစ်၍ အငှားပေးအပ်ချထားရန် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် မိမိဘာသာ ဆုံးဖြတ်လျှင်ဖြစ်စေ၊ ယင်းထံ တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ညွှန်ကြားလျှင်ဖြစ်စေ မြေအငှားပေးအပ် ချထားမှုကို လေလံဖြင့် ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ကြောင်း နည်းဥပဒေ ၁၉၊ နည်းဥပဒေခွဲ (၂) တွင် ဖော်ပြသည့် နည်းလမ်းအတိုင်း နို့တစ်ကြော်ငြာစာကို ထုတ်ပြန်ရမည်။ လေလံပစ်၍ အငှားပေးအပ်ချထားရန် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ဆုံးဖြတ်ခြင်း ဖြစ်ပါလျှင် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံ အမှုတွဲနှင့်တကွ တင်ပြပြီး ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ သဘောတူ အတည်ပြုချက် ရရှိပါက မြေအငှားပေးအပ်ချထားမှုကို လေလံဖြင့် ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ကြောင်း နည်းဥပဒေ ၁၉၊ နည်းဥပဒေခွဲ (၂) တွင် ဖော်ပြသည့် နည်းလမ်းအတိုင်း နို့တစ်ကြော်ငြာစာကို ထုတ်ပြန်ရမည်။ ထိုနို့တစ်ကြော်ငြာစာတွင် (ကြော်ငြာသည့် နေ့ရက်မှ ၁၀ ရက်ထက် မနည်းသည့် နေ့ရက်ကို သတ်မှတ်၍) လေလံပစ်မည့် နေ့ရက်၊ အချိန်နာရီ၊ နေရာအရပ်၊ စည်းကမ်းသတ်မှတ်ချက်များကို ဖော်ပြ ပါရှိစေရမည်။ ထို့ပြင် ပူးတွဲပါစာရင်းနှင့်တကွ အာမခံကြေးအဖြစ် တင်သွင်းရမည့် ငွေကြေးပမာဏကိုသာ ချန်လှပ်၍ ကျန်အခြားကွက်လပ်များတွင် ဖြည့်သွင်းဖော်ပြထားသည့် သတ်မှတ်မြေငှားစာချုပ်စာတမ်း ပုံစံဖြင့် ဖြည့်သွင်းထားသည့် မြေငှားစာချုပ် အပြည့်အစုံမိတ္တူကိုလည်း နို့တစ် ကြော်ငြာစာတွင် ပူးတွဲ ပါရှိစေရမည်။

လေလံပစ်၍ မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးရန် ဖြစ်ပါက ထိုသို့ လေလံပစ်မည့် အကြောင်းကို Land Rev. III - L.B. Notice 3 (မြေခွန် ၃ - အောက်ပြည် နို့တစ် ၃) ဖြင့် ထုတ်ပြန် ကြေညာရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုနို့တစ်ကြော်ငြာစာ

တွင် ဆက်လက် ဖော်ပြမည့် နည်းဥပဒေ ၂၄ ပါ စည်းကမ်းချက်များကိုလည်း ထည့်သွင်းထားပါသည်။ ယင်းနို့တစ်ကြော်ငြာစာကို နည်းဥပဒေ ၁၉၊ နည်းဥပဒေခွဲ (၂) တွင် ဖော်ပြသည့် နည်းလမ်းအတိုင်း ထုတ်ပြန် ကြေညာရမည် ဆိုသည့်အတွက် အောက်ဖော်ပြပါ နေရာများတွင် ကပ်၍ ကြေညာရမည် ဖြစ်ပါသည်-

- (က) လျှောက်ထားသည့် မြေနေရာတွင် တစ်စောင်၊
- (ခ) မြေတည်ရှိရာ ရပ်ကွက်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးတွင် တစ်စောင်၊
- (ဂ) မြေတည်ရှိရာ မြို့တွင် ဈေးရှိပါက ထိုဈေးတွင် တစ်စောင်၊
- (ဃ) မြေတည်ရှိရာ အရပ်၏ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးတွင် တစ်စောင်၊
- (င) သက်ဆိုင်ရာ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးတွင် တစ်စောင်။

လေလံပစ်ခြင်းကို ကြေညာသည့် နို့တစ်ကြော်ငြာစာကို သတ်မှတ်သည့်နေရာများတွင် ကပ်၍ ကြေညာရုံမျှမက လေလံပစ်မည့် မြေ၏ အစိတ်အပိုင်း တစ်စုံတစ်ရာသည် နောက်ဆုံး တိုင်းတာခဲ့သည့် မြေပုံ သို့မဟုတ် ဦးပိုင်မှတ်ပုံတင်စာရင်းတွင်ဖြစ်စေ၊ အခွန်ခွဲပုံ သတ်မှတ်ချက် စာရင်းတွင်ဖြစ်စေ အမည် ပါရှိနေသူ သို့မဟုတ် မြေတိုင်းစာရေးက ဖြစ်စေ၊ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးကဖြစ်စေ အမှန်လက်ရှိ ဖြစ်နေသူဟု တင်ပြထားသည့်တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ လက်ရှိ ဖြစ်နေခြင်း မှန်ကန်ပါက ထိုသူကို တရားမမှုများတွင် တရားပြိုင်ကို ဆင့်ဆိုသည့် သမ္မာန်စာ ချသည့်နည်းအတိုင်း ကန့်ကွက်ရန် ရှိပါက ကန့်ကွက်နိုင်ရန် ကြေညာချက် တစ်စောင်ကို ပေးအပ်ရမည်။ ထို့ပြင် လေလံပစ်မည့် မြေသည် သတင်းစာထုတ်ဝေသည့် မြို့တွင် တည်ရှိပါက ယေဘုယျ အမိန့်တစ်ရပ် ထုတ်ပြန်၍ သော်လည်းကောင်း၊ လျှောက်လွှာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သော်လည်းကောင်း ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ဆုံးဖြတ် သတ်မှတ်သည့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့်ဖြစ်စေ၊ တိုင်းရင်းသားဘာသာဖြင့်ဖြစ်စေ ဒေသထုတ်သတင်းစာတွင် လျှောက်လွှာ၏ ဆိုလိုချက်အကျဉ်းကို အနည်းဆုံး တစ်ကြိမ် ထည့်သွင်း ကြေညာရမည် ဖြစ်ပါသည်။

လေလံပစ်၍ ပေးအပ်ချထားရာတွင် လေလံပွဲနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စည်းကမ်း သတ်မှတ်ချက်များကို နည်းဥပဒေ ၂၄ ၌ အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်-

၂၄။ လေလံပစ် ရောင်းချခြင်းတွင် စည်းကမ်း သတ်မှတ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်-

- (က) တန်ဖိုးအများဆုံး ပေးသူသာ ဆွဲဝယ်ရရှိသူ ဖြစ်စေရမည်။ လေလံပွဲတွင် ဆွဲဝယ်သူ ၂ ဦး သို့မဟုတ် အများတို့ အငြင်းပွားမှု ပေါ်ပေါက်ပါက ထို သို့ အငြင်းပွားမှု မပေါ်ပေါက်မီ နောက်ဆုံး တိုးမြှင့်ဆွဲဝယ်ခဲ့သော ဈေးနှုန်း ဖြင့် ထပ်မံလေလံပစ်ရမည်။ ယင်းအတွက် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး သို့မဟုတ် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံတွင် နှုန်းထားတိုးမြှင့် ဆွဲဝယ်ယူခွင့် ရှိစေရမည်။
- (ခ) ဆွဲဝယ်သူသည် လေလံပွဲပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်တည်းတွင် လေလံဆွဲ ဝယ်ငွေ၏ ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းကို ပေးသွင်းရမည်။ လေလံဆွဲ ဝယ်သည့် တန်ဖိုးငွေမှာ ၅ ကျပ်ထက် မကျော်လွန်ပါက ယင်းငွေကို အပြေအကျေ ပေးသွင်းပြီး ဤစည်းကမ်းချက်များနှင့်အညီ အရောင်းအဝယ် ပြီးမြောက် စေရန် သဘောတူစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုး ချုပ်ဆိုရမည်။
- (ဂ) လေလံဆွဲ ဝယ်ငွေအတွက် ပေးသွင်းရန် ကျန်ရှိပါက လေလံပွဲ ပြီးသည်မှ ၁၀ ရက်မြောက်သည့် နေ့ရက်တွင် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးတွင်ဖြစ်စေ၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးတွင်ဖြစ်စေ ပေးသွင်းရမည်။ လေလံဆွဲဝယ် ရရှိသူသည် ဆွဲဝယ်သည့် တန်ဖိုးငွေကို အပြေအကျေ ပေးသွင်းသည့် နေ့တွင် မြေကို လက်ဝယ်ထားရှိ ထိန်းသိမ်းပိုင်ခွင့် ရရှိစေရမည်။ ငွေကို အပြေအကျေ ပေးသွင်းသည့်အခါ သတ်မှတ် မြေငှား စာချုပ်စာတမ်း ပုံစံဖြင့် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် လေလံဆွဲဝယ် ရရှိသူတို့ လက်မှတ် ရေးထိုး ချုပ်ဆိုရမည်။ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံ ငွေကို အပြေအကျေ ပေးသွင်းခြင်း ဖြစ်ပါက မြေငှားစာချုပ်စာတမ်းကို လက်မှတ်ရေးထိုး ပေးရန် အမှုတွဲကို ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံသို့ ပေးပို့ တင်ပြရမည်။
- (ဃ) လေလံဆွဲဝယ် ရရှိသူသည် ဤစည်းကမ်းချက်များအတိုင်း လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ပါက ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး သို့မဟုတ် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေး မှူးထံ ပေးသွင်းပြီး ဖြစ်သည့် အာမခံငွေကို လက်လွှတ် ဆုံးရှုံးစေရမည်။ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး သို့မဟုတ် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် ထိုမြေ ကို အငှား ပေးအပ်ချထားမှုအတွက် လေလံစနစ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ နှစ်ဖက် သဘောတူစာချုပ် ချုပ်ဆို၍ဖြစ်စေ ထပ်မံ ရောင်းချပေးအပ်ပိုင်ခွင့် ရှိသည်။ ထပ်မံ ရောင်းချ ပေးအပ်မှုအတွက် တန်ဖိုးငွေ တစ်စုံတစ်ရာ လျော့နည်းနေခဲ့ပါက ထိုလျော့နည်းငွေနှင့်တကွ ထပ်မံ ရောင်းချပေးအပ် မှု ကုန်ကျစရိတ်များကို ထပ်မံပေးအပ် ရောင်းချပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင် နက် မူလ လေလံဆွဲ ဝယ်ခဲ့သူက ပေးဆောင်စေရမည်။ ပေးဆောင်ရန် ပျက်ကွက်ပါက အက်ဥပဒေပုဒ်မ ၂၄ အရ အပြေအကျေ အရ ကောက် ခံပိုင်ခွင့် ရှိစေရမည်။

သို့ရာတွင် လျှောက်ထားသည့်မြေသည် တစ်ဧကထက် ကျော်လွန်သည့် အခြေအနေတွင် မြေကို ထပ်မံ၍ လေလံပစ် ရောင်းချမှု မပြုမီတွင် ခရိုင် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံ အမှုတွဲနှင့်တကွ တင်ပြ၍ အဆုံးအဖြတ် ခံယူရမည်။

မြေတစ်ရပ်ကို တစ်ဦးထက် ပိုသူများက ကနဦး အပြိုင် လျှောက်ထားလာ ရာတွင် လေလံစနစ် ကျင့်သုံး၍ ပေးအပ် ရောင်းချရန် အခြေအနေအပေါ် ဆောင်ရွက်ရန် နည်းလမ်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤနည်းလမ်းသည် မြေငှားဂရန် သက် တမ်း ကုန်ဆုံးခါနီးတွင် သက်တမ်း တိုးရန် သို့မဟုတ် အသစ် လဲလှယ်ရန်ကိစ္စ များတွင် မကျင့်သုံးပါ။ လေလံစနစ်ဖြင့် ရောင်းချ ပေးအပ်ခြင်း ပြုပါက ကနဦး လေလံဆွဲဝယ် ရရှိသူက ငွေ အပြေအကျေ မပေးသွင်းသဖြင့် ထပ်မံ လေလံ ပစ်ရပါက ဒုတိယ လေလံတွင်—ကနဦး ဆွဲဝယ် ငွေတန်ဖိုးကို မမီလျှင် ယင်း အတွက် လျော့နည်းငွေနှင့် ကုန်ကျစရိတ်များကို ကနဦး ဆွဲဝယ်ခဲ့သူထံမှ မြေခွန် မပြေ ကျန်ငွေ အရကောက်ခံသည့် နည်းလမ်းဖြင့် အရကောက်ခံခွင့် ရှိသည်ကို သတိပြုကြရန် လိုအပ်ပါသည်။

မြေကို လေလံတင် ရောင်းချရာတွင် လေလံဆွဲဝယ်သူကို ငြင်းပယ်ပိုင်ခွင့် ရှိခြင်းအတွက် နည်းဥပဒေ ၂၅ ၌ အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်-

၂၅။ လေလံတင် ရောင်းချပေးအပ်ရာတွင် လေလံဆွဲဝယ်ယူခြင်းကိုဖြစ်စေ၊ လေလံ ဆွဲဝယ်သူကိုဖြစ်စေ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး သို့မဟုတ် မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး သည် အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာ ပြောဆိုခြင်း မပြုဘဲ ငြင်းပယ်ပိုင်ခွင့် ရှိသည်။ သို့ရာတွင် မည့်သည့်အကြောင်းကြောင့် ငြင်းပယ်ကြောင်းကိုမူ အကျဉ်းချုပ် ရေးသား၍ အမှုတွဲတွင် တွဲထားရမည်။

လေလံပွဲတွင် လေလံဆွဲဝယ်သူတစ်ဦး ပါဝင်ဆွဲဝယ်နေမှုကို ဖြစ်စေ၊ ဆွဲဝယ် နေသူ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုဖြစ်စေ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး သို့မဟုတ် မြို့နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် လေလံဆွဲဝယ်မှုမှ ငြင်းဆန် ပယ်ချပိုင်ခွင့် ရှိနေပါသည်။ ယင်းသို့ ငြင်းဆန်ပယ်ချမှုအတွက် ကာယကံရှင်ကို အကြောင်းရင်း ပြောရန် တာဝန် မရှိပါ။ သို့ရာတွင် ယင်းအကြောင်းရင်းကို အကျဉ်းချုပ်စာဖြင့် ရေးသား လက်မှတ်ထိုး၍ လေလံအမှုတွဲတွင် တွဲထားရန် လိုအပ်ပါသည်။

လေလံပစ်ရာတွင် လိုက်နာရမည့် စည်းကမ်းများ သတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်းသည့် နည်းဥပဒေ ၂၄ ၏ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) ပါ သဘောတူစာချုပ် ဖြစ်သည့် ခံဝန်ချုပ် နှင့် စပ်လျဉ်း၍ နည်းဥပဒေ ၂၆ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်-

၂၆။ နည်းဥပဒေ ၂၄၊ အပိုဒ်ခွဲ (ခ) တွင် ရည်ညွှန်းထားသည့် သဘောတူစာချုပ် သည် အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၂ အရ ပြဋ္ဌာန်း သတ်မှတ်သည့် ပုံစံအတိုင်း ဖြစ် စေရမည်။

လေလံဆွဲဝယ် ရရှိသူအနေဖြင့် လေလံအောင်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် သဘော တူ စာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ လက်မှတ်ရေးထိုးရမည့် သဘောတူစာချုပ်ပုံစံကို အက်ဥပဒေ ၄၂ အရ ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီးက သတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်းသည့် ပုံစံကို အသုံးပြုရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့သော ခံဝန်ချုပ်ပုံစံမှာ ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီး၏ ၁၂-၄-၁၉၈၇ နေ့စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် (၃၉) ဖြင့် သတ်မှတ် ပြဋ္ဌာန်းသော ခံဝန်ချုပ် Land Revenue II - L.B. Bond 1 (မြေခွန် ၂ - အောက်ပြည် ခံဝန်ချုပ် ၂) ပုံစံကို အသုံးပြုရပါသည်။

ယင်းခံဝန်ချုပ် သဘောတူညီချက်တွင် တရားစီရင်ရေးနှင့် မသက်ဆိုင်သည့် ပုံနှိပ် ကပ်တံဆိပ်ခေါင်းကို ကပ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုသို့ မဟုတ်ပါက တရား စီရင်ရေးနှင့် မသက်ဆိုင်သည့် တံဆိပ်ခေါင်း ပါရှိသည့် ပုံနှိပ် စာချုပ်စက္ကူတွင် ရေးသား ချုပ်ဆိုရပါသည်။ ထိုခံဝန်စာချုပ်တွင် လေလံ ဆွဲဝယ်ငွေကို အပြေ အကျေ ပေးသွင်းမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ အငှားပေးအပ် ချထားမှုကာလ ကျော်လွန် ပါက မြေကို အငှားပေးအပ် ချထားမှုကာလ စတင်ချိန်ကအတိုင်း တစ်လအတွင်း ပြန်လည် ဆောင်ရွက်ပေးမည် ဖြစ်ကြောင်းတို့ ဖော်ပြ ပါရှိပါသည်။

မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးမှုအတွက် မှတ်ပုံတင် ရေးသွင်းခြင်း

မြေတစ်ရပ်ကို နည်းလမ်းတစ်ရပ်ရပ်အရ မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးပါက ထိုကိစ္စ အတွက် မှတ်ပုံတင်စာအုပ်တွင် ရေးသွင်းရန် နည်းဥပဒေ ၂၇ ၌ အောက်ပါ အတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်-

၂၇။ အငှားပေးအပ်ချထားပြီးနောက် အငှားပေးအပ်ချထားခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အကြောင်းအချက်များကို ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးတွင် ထားရှိသည့် မှတ်ပုံတင် စာအုပ်တွင် ရေးသွင်းရမည်။

မြေကို မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးလိုက်သည်နှင့် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ရုံးတွင် ထားရှိရသည့် Land Revenue I - Land Register 3 (မြေခွန် ၁ - မြေမှတ်ပုံ တင် ၃) ဟုခေါ်သော မြို့၊ ရပ်ကွက်ရှိ အဆောက်အအုံဆောက်ရန် မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးထားသည့် မှတ်ပုံတင်စာအုပ်တွင် ရေးသွင်းရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ထိုမှတ်ပုံတင်စာအုပ်တွင် ရေးသွင်းခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီးက မှတ်ပုံတင်ပုံစံ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အတူ မှတ်ပုံတင်စာအုပ် ရေးသွင်းထိန်းသိမ်းခြင်းဆိုင်ရာ ညွှန်ကြားချက်ကို တစ်ပါတည်း ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။ ယင်းညွှန်ကြားချက် အပြည့်အစုံမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

မှတ်ပုံတင်စာအုပ်ကို ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးတွင်သာ ထိန်းသိမ်းထားရှိရမည်။ မြို့တစ်မြို့စီအတွက် မှတ်ပုံတင်စာအုပ် သီးခြား တစ်အုပ်စီ ထိန်းသိမ်းထားရှိရမည် ဖြစ်ပြီး မြေအငှားပေးအပ်ချထားမှု များပြားပါက မြို့၏ ရပ်ကွက် တစ်ခုချင်းစီအတွက် မှတ်ပုံတင်စာအုပ် သီးခြား တစ်အုပ်စီ ထိန်းသိမ်း ထားရှိသင့်ပါသည်။ မြို့ငယ်များတွင်မူ စာအုပ်တစ်အုပ်တည်းတွင် ရပ်ကွက်အလိုက် သီးခြားအပိုင်းများ ခွဲခြား မှတ်သားသင့်ပါသည်။ စာမျက်နှာ တစ်ခုစီတိုင်းတွင် စာကြောင်း လေးကြောင်းသာ ရေးသားရန် ဖြစ်ပါသည်။

မြို့၊ ရပ်ကွက်ရှိ အဆောက်အအုံ ဆောက်ရန် မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးထားသည့် မှတ်ပုံတင်စာအုပ်တွင် ရေးသွင်းရန် ညွှန်ကြားချက်အရ မည်သည့်ခရိုင်တွင်မဆို ယင်းခရိုင်အတွင်းရှိ မြို့များတွင် မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးထားပါက နည်းဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်ပါ ယင်းမှတ်ပုံတင်စာအုပ်သည် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးတွင် မဖြစ်မနေ ရှိနေရမည် ဖြစ်ပါသည်။ အနည်းဆုံး တစ်မြို့လျှင် တစ်အုပ်စီ ခွဲခြား မှတ်တမ်းတင် ရေးသွင်း ထားရှိရမည် ဖြစ်ပြီး မြို့ကြီးများ ဖြစ်ပါက လိုအပ်လျှင် ရပ်ကွက်တစ်ခုလျှင် တစ်အုပ်စီ ထားရှိကြရပါသည်။ ရှေးယခင်က ယင်းမှတ်တမ်းများသည် ခရိုင်ဝန်ရုံးတွင် ရှိခဲ့ရာမှ ၁၉၇၂ ခုနှစ်တွင် ပြည်တွင်းအခွန်များ ဦးစီးဌာနသို့ လွှဲပြောင်းပေးခဲ့ပါသည်။ ၁၉၈၈ ခုနှစ်အလွန်တွင် ပြည်တွင်းအခွန်များ ဦးစီးဌာနမှ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနသို့ ပြန်လည်လွှဲပြောင်းခဲ့ပါသည်။ လွှဲပြောင်းရာတွင် လွှဲပြောင်းမှတ်တမ်းများဖြင့် ပေးအပ်လွှဲပြောင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အဆိုပါ မှတ်ပုံတင်စာအုပ်မှ ဇယား စာတိုင်များတွင် ရေးသွင်းခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အဆိုပါ ညွှန်ကြားစာတွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြ ပါရှိခဲ့ပါသည်-

စာတိုင် ၁။ ဤစာတိုင်တွင် ရပ်ကွက်တစ်ခုချင်းအလိုက် အမှတ်စဉ်ကို တစ်ဆက်တည်း ရေးသွင်းရမည်။ တနည်းအားဖြင့် ရပ်ကွက်တစ်ခုစီအတွက် မြေငှားဂရန်များကို ခုနှစ်ကို အဓိက မထားဘဲ နံပါတ်စဉ် တပ်ရမည် ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ မြေခွန်ခွဲတမ်း စာရင်းကို ရပ်ကွက်အလိုက်

ပြုစုခြင်း မဟုတ်ပါက ဤညွှန်ကြားချက်သည် ယင်းစာရင်းနှင့်လည်း ဆက်စပ် ဖတ်ရှုရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် အကယ်၍ မြေခွန်ခွဲတမ်း စာရင်းကို တစ်မြို့လုံးအတွက် တစ်စောင်တည်းတွင် ပြုစုခြင်း ဖြစ်လျှင် တစ်မြို့လုံးမှ မြေငှားဂရန်များကို အမှတ်စဉ် ဆက်တိုက် တပ်ပြီး ရပ်ကွက်များအတွက် ဤ မှတ်ပုံတင်စာအုပ် တွင် ဆက်တိုက် ရေးသွင်းရမည် ဖြစ်ပါသည်။ မြေခွန်ခွဲတမ်းစာရင်း များကို မှတ်ပုံတင်စာအုပ်နှင့် တိုက်ဆိုင် စစ်ဆေးနိုင်ရန် ပဓာနကျ ပါသည်။

စာတိုင် ၅၊ ၆ နှင့် ၇။ မြို့ကို မြေတိုင်းတာမှု မပြုရသေးပါက အိမ်ရာကွက်တစ်ခု ကို မြေတိုင်း ရပ်ကွက်နှင့် မြေကွက် အမှတ်တို့ကို ရည်ညွှန်း၍ လက် တွေ့ စိစစ် ဆောင်ရွက်ရန် မဖြစ်နိုင်သည့် အခြေအနေတွင် မြေငှား ဂရန်တွင် ဖော်ပြထားသည့် မြေကွက်၏ အကြောင်းအရာကို ဤ စာတိုင်များတွင် ကန့်လန့်ဖြတ်၍ ရေးသား ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်သည်။

စာတိုင် ၁၀။ တွက်ချက်မှု လွယ်ကူစေရန် မြေငှားခကို လေးပဲနှုန်းနှင့် မြောက်၍ သတ်မှတ်ရမည်။ မြေငှားခသည် ၈ ပဲနှုန်းထက် မနည်းစေရပါ။ ထို့ပြင် မြေငှားခများကို နှစ်စဉ် ကြိုတင် ပေးဆောင်စေရမည်။

စာတိုင် ၁၆။ အကယ်၍ မြေငှားဂရန်အတွက် အာမခံကြေးကို ကြိုတင်ပေးသွင်း ခဲ့ပါက ထိုငွေကို ဤစာတိုင်တွင် ရေးသွင်းရမည်။ ထို့ပြင် မြေငှား ဂရန် ရုပ်သိမ်းလျှင် သို့မဟုတ် သက်တမ်းတိုးလျှင် ထိုအကြောင်းကို ရုပ်သိမ်းသည့် သို့မဟုတ် သက်တမ်း တိုးပေးသည့် ရက်စွဲနှင့် အမှုတွဲ ကို ရည်ညွှန်း ဖော်ပြရမည့်အပြင် သက်တမ်းတိုးပေးသည့်ကိစ္စတွင် သက်တမ်းတိုးပေးသည့် မြေငှားဂရန်၏ အမှတ်စဉ်ကိုလည်း ဖော် ပြရမည်။

မြို့ သို့မဟုတ် ရပ်ကွက်၏ မြေပုံမိတ္တူ ရှိပါက မှတ်ပုံတင်စာအုပ်၏ အရှေ့ဆုံး တွင် စွဲကပ်ထားရမည်။

ဤမှတ်ပုံတင်စာအုပ်သည် မြေတစ်ရပ်ကို မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးမည် ဆိုပါ က အစိုးရက စီမံ ခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် ရှိသော မြေ၊ တစ်နည်းအားဖြင့် မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးပိုင်ခွင့် ရှိသော မြေ ဟုတ်သည်။ မဟုတ်သည်ကို ဆန်းစစ်ရာတွင် အရေးပါသော မှတ်ပုံတင်စာအုပ်တစ်အုပ် ဖြစ်ပါသည်။

မြေငှားဂရန် ရရှိသူတစ်ဦးအနေဖြင့် မိမိ ဂရန် ရရှိထားသည့် မြေကွက်ကို ခွဲခြမ်းခြင်း၊ လွှဲပြောင်းခြင်း၊ ထပ်ဆင့် အငှားချထားခြင်းတို့ကို မိမိသဘော

အလျောက် ဆောင်ရွက်ခွင့် မရှိကြောင်းကို နည်းဥပဒေ ၂၈ ၌ အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်-

၂၈။ မြေငှားဂရန်ဖြင့် အငှားပေးအပ် ချထားခြင်း ခံရသူသည် အငှား ပေးအပ် ချထားခြင်း ခံရသည့် မြေအနက်မှ တချို့ကို ခွဲခြမ်း၍ လွှဲပြောင်းခြင်း၊ ထပ်ဆင့် အငှားချထားခြင်း ပြုလုပ်လိုကြောင်း ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံ လျှောက်ထားလာ ပါက ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် လျှောက်ထားချက်အပေါ် စာဖြင့် ရေးသား အမိန့်ချမှတ်ရမည်။ အကယ်၍ လျှောက်ထားချက်ကို ခွင့်မပြု ငြင်းပယ်ပါက တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံ အယူခံ တက်ရောက် ခွင့် ရှိသည်။

မြေငှားဂရန် ရရှိသူတို့ ဂရုပြုရမည့် အချက်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဂရန် ရရှိထား သည့် မြေကို မိမိသဘောအလျောက် ခွဲခြမ်း၍ လွှဲပြောင်းရောင်းချခြင်း၊ ထပ်ဆင့် အငှားချခြင်းတို့ ပြုလုပ်ပိုင်ခွင့် မရှိပါ။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်လိုပါက ခရိုင်အုပ်ချုပ် ရေးမှူးထံ တင်ပြလျှောက်ထားပြီး ခွင့်ပြုကြောင်း အမိန့်ချမှတ်မှသာ ဆောင်ရွက် ခွင့် ရှိပါသည်။ သို့မဟုတ်ပါက နည်းဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်အား ဖောက်ဖျက်သည့် အတွက် ထုတ်ပေးထားသည့် မြေငှားဂရန်ကို ပြန်လည် ဖျက်သိမ်းခြင်း ခံရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ခွင့်ပြုမိန့် ချမှတ်ပေးရန် ငြင်းဆန်ပါက တိုင်းဒေသကြီး သို့မဟုတ် ပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံ အယူခံ တက်ရောက်ခွင့် ရှိနေပါသည်။

မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးရာတွင် ထုတ်ပေးရမည့် မြေငှားဂရန်ပုံစံနှင့် ပူးတွဲ ပေးရမည့် အချက်များအတွက် နည်းဥပဒေ ၂၉ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်း ထားပါသည်-

၂၉။ အက်ဥပဒေ ပုဒ်မ ၄၂ အရ ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်သည့် ပုံစံအတိုင်း ဖြစ်စေရမည့် မြေငှားဂရန်၏ မူရင်းခွဲတစ်စောင်ကို ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးတွင် ထားရှိရမည်။ မည်သည့်အမှုကိစ္စတွင်မဆို သတ်မှတ်ထားသည့်ပုံစံသည် သင့်လျော်ခြင်း မရှိ ပါက ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် အစိုးရအဖွဲ့၏ ခွင့်ပြုချက်ကို ရယူ၍ ယင်း ပုံစံကို ပြင်ဆင်ရန် ခွင့်ပြုပိုင်ခွင့် ရှိသည်။

သတ်မှတ်သည့် စကေးဖြင့် ရေးဆွဲထားသည့် မြေပုံကို မြေငှားဂရန်နှင့် တစ်စောင်၊ မူရင်းခွဲနှင့်တစ်စုံ ပူးတွဲထားရမည်။ မြေသည် အစိုးရက တိုင်းတာ ပြီးသော နေရာတွင် အကျုံးဝင်ပါက ယင်းမြေပုံသည်လည်း အစိုးရ၏မြေပုံမှ ကောက်နုတ် ကူးယူထားသည့် မြေပုံ ဖြစ်စေရမည်။

မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးရာတွင် အက်ဥပဒေ ၄၂ အရ ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီးက ၂၃-၆-၁၉၁၀ နေ့စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာ အမှတ် (၁၁၈) အရ ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ခဲ့သည့် ပုံစံဖြစ်သော Land Revenue II - Lease 1 & 1 (a) [မြေခွန် ၂ - အငှား ၁ နှင့် ၁ (က)] ကိုဖြစ်စေ၊ Land Revenue II - Lease 2 & 2 (a) [မြေခွန် ၂ - အငှား ၂ နှင့် ၂ (က)] ကိုဖြစ်စေ၊ Land Revenue II - L.B Lease 1 & 1 (a) [မြေခွန် ၂ - အောက်ပြည် အငှား ၁ နှင့် ၁(က)] ကိုဖြစ်စေ ထုတ်ပေးရန် ဖြစ်ကြောင်း ပြဋ္ဌာန်းချက် ဖြစ်ပါသည်။ မြေခွန် ၂- အငှား ၁ နှင့် ၁ (က) သည် Form of Lease of Town Land with the Power of Renewal up to Ninety Years (နှစ်ပေါင်း ၉၀ အထိ သက်တမ်း တိုးပိုင်ခွင့် ရှိသည့်မြို့မြေ အငှားဂရန်) ပုံစံ ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းပုံစံဖြင့် မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးပါက ကနဦး နှစ် ၃၀ အတွက်သာ ထုတ်ပေးခြင်း ဖြစ်ပြီး နှစ် ၉၀ အထိ သက်တမ်း တိုးခွင့် ရှိပါသည်။

မြေခွန် ၂ - အငှား ၂ နှင့် ၂ (က) သည် Form of Lease of Town Lands with power of renewal in perpetuity (စဉ်ဆက်မပြတ် သက်တမ်းတိုးပိုင်ခွင့် ရရှိသည့် မြို့မြေ အငှားဂရန်) ပုံစံ ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းကိုလည်း ကနဦး နှစ် ၃၀ အတွက်သာ ထုတ်ပေး၍ အကြိမ်ကြိမ် သက်တမ်းတိုး သုံးစွဲခွင့် ရှိပါသည်။ အောက်ပြည် အငှား ၁ နှင့် ၁ (က) သည် Form of Lease for Short Term without Power of Renewal under the Lower Burma Town and Village Lands Act (အောက်မြန်မာပြည် မြို့နှင့် ကျေးရွာ မြေများ အက်ဥပဒေ အရ သက်တမ်းတိုးပိုင်ခွင့် မရှိသော ကာလတိုအတွက် မြေငှားဂရန်) ပုံစံ ဖြစ်ပါသည်။ ယခု တင်ပြနေသည့် နှစ် ၉၀ မြေငှားဂရန် ဟူသည် မြေခွန် ၂ - အငှား ၁ နှင့် ၁ (က) ဖြင့် ထုတ်ပေးခြင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

ဤနေရာတွင် စဉ်ဆက်မပြတ် သက်တမ်းတိုးပိုင်ခွင့် ရရှိသည့် မြို့မြေ အငှားဂရန် ပုံစံအကြောင်းကို အနည်းငယ် တင်ပြလိုပါသည်။ မြို့နှင့် ကျေးရွာမြေများ နည်းဥပဒေ အခန်း (၂)၊ နည်းဥပဒေ ၂၉ အရ သတ်မှတ်ထားသည့် မြေငှားဂရန်ပုံစံဖြင့် ထုတ်ပေးခြင်းအတွက် တင်ပြသည် မှန်သော်လည်း ယင်းဂရန်ကို ထုတ်ပေးမည် ဆိုပါက သတိပြုရမည်မှာ မတင်ပြခဲ့သည့် နည်းဥပဒေ ၇ ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းနည်းဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

- ၇။ မြေကို အငှားချထားသည်တွင် လျှောက်ထားသူက တောင့်တင်း ခိုင်မာသည့် အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ရန် ရည်ရွယ်ချက် ရှိပါက ထိုသို့ အငှားချထားမှု

ကို နှစ်ပေါင်း ၃၀ ထက် လျော့နည်း၍ ပေးအပ် ချထားမှု မဖြစ်စေရ။ အငှားချ ထားသည့် ကိစ္စရပ်များတွင် မူလ အငှားချထားသည့်နှစ် အပိုင်းအခြား ကုန်ဆုံး စေ့ရောက်သည့်အခါ သက်တမ်း တိုးခြင်းဖြင့် မူလအငှားချထားမှု စတင်သည့် ကာလမှ စတင်၍ အများဆုံး နှစ်ပေါင်း ၉၀ အထိ အငှားချထားရန်သော် လည်းကောင်း၊ အထူးကိစ္စရပ်များတွင် ဘဏ္ဍာတော်မင်းကြီး၏ အမိန့်နှင့် အစဉ် မပြတ် ချထားရန်သော်လည်းကောင်း ဖော်ပြပါရှိရမည်။

ဤနည်းဥပဒေအရ မြေငှားဂရန် လျှောက်ထားသူအနေဖြင့် တောင့်တင်း ခိုင်မာသည့် အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ရန် ရည်ရွယ်ချက် ရှိကြောင်း ပေါ်လွင် ပါက နှစ်တို မြေငှားဂရန်များ ထုတ်ပေးခြင်း မပြုရန် တားမြစ်ထားပါသည်။ မြေကို အနည်းဆုံး နှစ် ၃၀ အသုံးပြုခွင့်အတွက် နှစ်ရှည်မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေး ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်း နှစ်ရှည် မြေငှားဂရန်ကို နှစ် ၃၀ လျှင် တစ်ကြိမ်ကျ နှစ်ပေါင်း ၉၀ အထိ သက်တမ်း တိုးခွင့် ရှိသည့် ဂရန်ပုံစံ မြေခွန် ၂ - အငှား ၁ နှင့် ၁ (က) ဖြင့် ထုတ်ပေးရမည် ဖြစ်ပါသည်။

အကယ်၍ ထိုထက်ပိုသော ကာလအတွက် နှစ် ၃၀ လျှင် တစ်ကြိမ်ကျ သက်တမ်းတိုး၍ နှစ်ကာလ ကန့်သတ်ချက်မရှိ သက်တမ်းတိုးခွင့် ရှိသော မြေ ငှားဂရန်ကို ထုတ်ပေးရန် လိုအပ်သည့် အခြေအနေမျိုး ဖြစ်ပါက အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၏ အမိန့် ရရှိပါက နှစ် ၃၀ တွင် တစ်ကြိမ်ကျ စဉ်ဆက်မပြတ် သက်တမ်းတိုးခွင့် ရှိသည့် ဂရန်ပုံစံ မြေခွန် ၂ - အငှား ၂ နှင့် ၂ (က) ဖြင့် ထုတ်ပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

သံတောင်မြို့ (သံတောင်ကြီးမြို့) တွင် မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးခြင်း

တင်ပြပြီးခဲ့သည့် နည်းဥပဒေများသည် အောက်မြန်မာပြည်အတွက် သံတောင် မြို့နှင့် ရန်ကုန်မြို့မှအပ ကျန်မြို့များတွင် မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးခြင်းဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေများ ဖြစ်သည်ကို ရှေးဦးပိုင်းတွင် တင်ပြပြီး ဖြစ်ပါသည်။ အောက် မြန်မာပြည် သံတောင်မြို့ရှိ အစိုးရ စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် ရှိသော မြေများကို အငှား ပေးအပ်ချထားခြင်းအတွက် အစိုးရ အခွန်တော်ဌာန၏ ၁၉-၁၂-၁၉၀၈ နေ့စွဲ ပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာ အမှတ် (၁၀၂) ဖြင့် မြို့နှင့်ကျေးရွာ မြေများ နည်းဥပဒေ အခန်း (၉) အဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။ ယင်းအခန်းတွင် နည်းဥပဒေ ၇၆ မှ ၈၃ အထိဖြင့် ဖြည့်စွက် ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။

နည်းဥပဒေ ၇၆ ၏ ပြဋ္ဌာန်းချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

၇၆။ တောင်ငူခရိုင် အတွင်းရှိ သံတောင်မြို့တွင် အစိုးရက စီမံ ခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် ရှိသော မြေများအား အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ရန်အတွက်ဖြစ်စေ၊ အခြားကိစ္စအတွက်ဖြစ်စေ ဤအခန်းပါ နည်းဥပဒေများနှင့်အညီ ပေးအပ်ချထားရမည်။

သံတောင်မြို့ (သံတောင်ကြီးမြို့) သည် အောက်မြန်မာပြည်တွင် တည်ရှိသော်လည်း အခြားမြို့များနှင့် တစ်ပြေးညီ မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးရန် မဟုတ်ဘဲ ဤနည်းဥပဒေ အခန်းပါ ကန့်သတ်ချက်များကို လိုက်နာကျင့်သုံးရန် ညွှန်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် အစောပိုင်းတွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် အမိန့်ဆင့်ဆိုချက် (၅၅) ကိုလည်း အခြေခံရန် ဥပဒေလက်စွဲတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

ဆက်လက်၍ နည်းဥပဒေ ၇၇ ဖြင့် အိမ်ဆောက်ရန် ဧရိယာ အကျယ်အဝန်းအတွက် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်-

၇၇။ အိမ်ဆောက်ရန်အလို့ငှာ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက မြေနယ်သတ်မှတ်ပိုင်းခြား၍ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က သဘောတူ အတည်ပြုထားသည့် မြို့မြေအကွက်ပုံတွင် ပါရှိသည့် မြေနေရာများကို ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် အိမ်ဆောက်လုပ်ရန်အလို့ငှာ ဧရိယာ အကျယ်အဝန်း ကန့်သတ်ချက်မရှိ အငှားပေးအပ် ချထားနိုင်သည်။

ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက မြေနယ်သတ်မှတ် ပိုင်းခြားမှု မရှိသည့်အပြင် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်မှ အတည်ပြုထားသည့် မြို့မြေပုံတွင် အိမ်ဆောက်လုပ်ရန် လျာထားသတ်မှတ်မှု မရှိသေးသည့် မြေနေရာများတွင် မြေဧရိယာ ၃ ဧကထက် ပိုပါက နေအိမ်အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ရန် ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက အငှားပေးအပ် ချထားနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် လျှောက်ထားသည့်မြေသည် ၃ ဧကထက် ပိုပါက ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် မိမိ၏ သဘောထားမှတ်ချက်နှင့်အတူ တိုင်းဒေသကြီး အုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံ တင်ပြ၍ ခွင့်ပြုချက် ယူရမည်။ လျှောက်ထားသည့် မြေဧရိယာသည် ၅ ဧကထက် ကျော်လွန်ပါက လျှောက်လွှာကို ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်မှ အမိန့်ချမှတ်ပေးရန် တင်ပြရမည် ဖြစ်သည်။

ဤနည်းဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းချက်တွင် သံတောင်မြို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ထူးခြားမှုကို တွေ့ရှိရပါသည်။ မြေနယ်သတ် အက်ဥပဒေ (Boundaries Act, 1880) အရ မြေနယ်နိမိတ် သတ်မှတ် ပိုင်းခြား ပြီးစီးခြင်း ရှိ မရှိအပေါ် မူတည်၍ ခရိုင်

အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးပိုင်ခွင့်အတွက် အခြားမြို့များနှင့်လည်း မတူကွဲပြား ခြားနားနေသည်ကို သိရှိဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ နေအိမ် အဆောက်အအုံများ ဆောက်လုပ်ရန်အတွက် မြေနယ် သတ်မှတ် ပိုင်းခြားပြီး ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က အတည်ပြုထားသည့် မြို့မြေကွက် မြေပုံ ရှိပါက ခရိုင် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် သံတောင်မြို့တွင် မည်သူ့ကိုမျှ တင်ပြရန် မလိုအပ်ဘဲ မြေဧရိယာ အကျယ်အဝန်း ကန့်သတ်ချက်မရှိ မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးပိုင်ခွင့်ကို ဤနည်းဥပဒေက အပ်နှင်းထားပါသည်။

သို့ရာတွင် မြေနယ် သတ်မှတ် ပိုင်းခြားပြီး ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က အတည် ပြုထားသည့် မြို့မြေကွက် မြေပုံ မရှိသေးသည့် နေရာများ ဖြစ်ပါကမူ နေအိမ် အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ရန်အတွက် ဂရန် လျှောက်ထားလာပါက ခရိုင် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအနေဖြင့် အခြား မြို့များတွင် တစ်ဧကအထိသာ မြေငှားဂရန် ချထားပေးပိုင်ခွင့် ရှိသော်လည်း သံတောင်မြို့တွင်မူ လျှောက်ထားသည့်မြေသည် သုံးဧကထက် မပိုပါက ယင်း၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်ဖြင့် မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးနိုင်ပါ သည်။ လျှောက်ထားသည့် မြေအကျယ်အဝန်းသည် သုံးဧကထက် ကျော်လွန်ပါမူ တိုင်းအုပ်ချုပ်ရေးမှူးထံ တင်ပြ၍ အမိန့်တောင်းခံရမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဤတွင်လည်း တိုင်းအုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် အခြားမြို့များတွင် သုံးဧကအထိ သာ ခွင့်ပြုမိန့် ချမှတ်နိုင်သော်လည်း သံတောင်မြို့နှင့် စပ်လျဉ်းပါက ငါးဧက အထိ အမိန့်ချမှတ်ပေးနိုင်သည်ကို သတိပြုရပါမည်။ သို့ရာတွင် လျှောက်ထား သည့်မြေ အကျယ်အဝန်းသည် ငါးဧကထက် ကျော်ပါမူ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ အမှုတွဲနှင့်တကွ တင်ပြ၍ ခွင့်ပြုမိန့် တောင်းခံရပါမည်။ ဤတွင်လည်း အခြား မြို့များတွင် ငါးဧကထက် ကျော်လွန်ပါက ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် အစိုးရအဖွဲ့ သို့ တင်ပြ ခွင့်ပြုမိန့် တောင်းခံရမည် ဖြစ်သော်လည်း သံတောင်မြို့တွင် လျှောက် ထားမှုအတွက် အစိုးရအဖွဲ့ထံ တင်ပြ ခွင့်ပြုမိန့် ယူရန် မလိုအပ်ဘဲ ယင်း၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်ဖြင့် မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးရန် အမိန့်ချမှတ်ပိုင်ခွင့် ရှိနေပါသည်။

သံတောင်မြို့တွင် နေအိမ်အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ရန် မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးရာတွင် မြေငှားဂရန်သက်တမ်း သတ်မှတ်ချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ နည်း ဥပဒေ ၇၈ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်-

- ၇၈။ (၁) အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ရန်အတွက် အငှားပေးအပ် ချထားခြင်း ပြုလုပ်ရာတွင် သာမန်အားဖြင့် နှစ်ပေါင်း ၃၀ အတွက် ဖြစ်စေရမည့် အပြင် မြေငှားဂရန်တွင် မူလပေးအပ်ချထားသည့် ကာလ အပိုင်းအခြား

ကုန်ဆုံးပါက အများဆုံး နှစ်ပေါင်း ၉၀ အထိ သက်တမ်းတိုး ချုပ်ဆိုခွင့် ရှိကြောင်း ဖော်ပြ ပါရှိရမည်။

(၂) ပေးဆောင်ရမည့် နှစ်စဉ် မြေငှားခကို ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က ယေဘုယျ သို့မဟုတ် အထူးအမိန့်တစ်ရပ် ထုတ်ပြန်၍ သတ်မှတ်ရမည့်အပြင် ထို မြေငှားခများကို မြေငှားဂရန် သက်တမ်းတိုး အသစ် ချုပ်ဆိုသည့် ကာလ တိုင်း ထပ်မံပြင် တိုးမြှင့်ပိုင်ခွင့် ရှိစေရမည်။

သံတောင်မြို့တွင် မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အခြားမြို့များ နှင့် မတူဘဲ နှစ် ၉၀ အထိ သက်တမ်းတိုးခွင့် ရှိသော နှစ် ၃၀ မြေငှားဂရန်ကိုသာ ထုတ်ပေးရန် နည်းဥပဒေက ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။ မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးရန် ပုံစံနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မူလနည်းဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းစဉ်က Land Revenue II - Lease 1 (မြေခွန် ၂ - အငှား ၁) ဟု သတ်မှတ်ခဲ့သော်လည်း ဘဏ္ဍာတော် မင်းကြီး၏ ၂၃-၆-၁၉၁၀ နေ့စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာ အမှတ် (၁၁၈) ဖြင့် သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ Land Revenue II - Lease 1 & 1(a) [မြေခွန် ၂ - အငှား ၁ နှင့် ၁ (က)] ပုံစံကို အသုံးပြု၍ နှစ်ပေါင်း ၉၀ အထိ ထပ်မံ သက် တမ်းတိုးခွင့် ရှိသော မြေငှားဂရန်ပုံစံ (Form of Lease of Town Land with the Power of Renewal up to Ninety Years) ဖြင့် နှစ် ၃၀ သက်တမ်း ရှိသော မြေငှားဂရန်ကို ထုတ်ပေးရန် ဖြစ်ပါသည်။

ထုတ်ပေးသည့် မြေငှားဂရန်အတွက် နှစ်စဉ် ပေးဆောင်ရမည့် မြေငှားခ များကို အခြား မြို့များတွင် နည်းဥပဒေ ၁၇ အရ ခရိုင်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက သတ်မှတ်နိုင်သည် ဖြစ်သော်လည်း သံတောင်မြို့အတွက် ဆိုပါမူ ညွှန်ကြားရေး မှူးချုပ်က ယေဘုယျ သို့မဟုတ် အထူးအမိန့်တစ်ရပ် ထုတ်ပြန် သတ်မှတ်သည့် မြေငှားခကို ပေးဆောင်ရန် သတ်မှတ်ရပါသည်။ မြေငှားဂရန် သက်တမ်း တိုး သည့်အခါတိုင်းတွင်လည်း မြေငှားခကို ပြင်ဆင် တိုးမြှင့် သတ်မှတ် ကောက်ခံ ပိုင်ခွင့် ရှိပါသည်။

မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးမည့်ကိစ္စတွင် ဆောက်လုပ်မည့် အဆောက်အအုံ အပေါ် ကျေနပ်မှု မရှိပါက မြေငှားဂရန် ထုတ်ပေးခြင်း မပြုပိုင်ခွင့် ရှိကြောင်းကို နည်းဥပဒေ ၇၉ တွင် အောက်ပါအတိုင်း ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်-

၇၉။ နေအိမ်ဆောက်လုပ်ရန် မြေကို အငှားပေးအပ်ချထားရန် လျှောက်ထားသူတို့ သည် အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ရာတွင် အသုံးပြုမည့် ပစ္စည်းအမျိုးအမည် နှင့်တကွ ထိုအဆောက်အအုံအတွက် သုံးစွဲမည့် ကုန်ကျစရိတ် ခန့်မှန်းချက်ကို

mgyoe.com